T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

www.balioglu.net

İÇERİK

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **87**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
2019 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 10
8. EKLER 84

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmesi 4
Tablo 2:2019 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmesi 4
Tablo 3:İlk Sözleşme İle Ek Protokolün Karşılaştırılması 20
Tablo 4:DEPARK A.Ş. Tarafından Yükleniciye Yapılan Ödemeler 20
Tablo 5:Yüklenici Tarafından Verilen Teminat Mektupları 23
Tablo 6:Proje Yürütücüleri Üzerinde Bırakılan Taşınırlar 30
Tablo 7:Ara Raporlarını Geç Teslim Eden Proje Yürütücüleri 32
Tablo 8:Sonuç Raporlarını Geç Teslim Eden Proje Yürütücüleri 32
Tablo 9: Doğrudan Temin Usulü İle Özel Kişi ve Kurumlardan Yapılan Eğitim Hizmeti Alımları 35
Tablo 10:YÖK'ün İlgili Hesaplarına İade Edilmesi Gereken Destek Tutarları 39
Tablo 11:Üniversite Kooperatifinin İdareye Olan Borçları 42
Tablo 12:Personelin Eğitim Durumu İle Fiilen Yaptıkları Görevlerin Karşılaştırılması 68
Tablo 13:2019 yılında İptal Edilen İhaleler 69

www.balioglu.net

KISALTMALAR

BAP : Bilimsel Araştırma Projesi

DEPARK A.Ş.: Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Anonim Şirketi

DESEM : Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi

DEÜ : Dokuz Eylül üniversitesi

İMİDB : İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

KDV : Katma Değer Vergisi

MOSİP : Merkezi Tahsilat Sistemi

MYMH : Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

MYO : Meslek Yüksek Okulu

ÖYP : Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı

SGDB : Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

SKSDB : Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

TGB : Teknoloji Geliştirme Bölgesi

YİTDB : Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. ÖYP Kapsamında Başka Bir Üniversitede Eğitim-Öğretim Yapmak Üzere Gönderilen Araştırma Görevlilerinden Alınan Kefalet Senetlerinin Muhasebe Kayıtlarının Bulunmaması

2. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

3. Uzun Vadeli Alacaklardan Vadesi Bir Yılın Altına İnenlerin Kısa Vadeli Hesaplara Aktarılmadan Doğrudan Tahsil Edilmesi

4. Tarihi ve Sanat Değeri Olan Taşınırların Hatalı Muhasebeleştirilmesi

5. Dokuz Eylül Teknoloji Bölgesi (DEPARK) A.Ş.'ye Tahsis Edilen Araziler ile Binanın Üniversitenin Mali Tablolarında Yer Almaması

6. İrat Kaydedilecek Teminat Mektuplarının Nazım Hesap Kullanılmadan Muhasebe Kaydının Yapılması

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. DEPARK A.Ş. Tarafından Yaptırılan Binaya Ait Sözleşmede Bulunmayan ve Yüklenici Lehine Olan İşlemler Tesis Edilmesi ve Yüklenicinin Edimini Yerine Getirmemesi

2. Hazinenin Özel Mülkiyetinde Bulunan Arazinin DEPARK A.Ş.'nin Kullanımına Tahsis Edilirken Gerekli İzinlerin Alınmaması

3. İzmir Sağlık Teknolojileri Geliştirici ve Hızlandırıcısı (BioİzmirI) Projesinin Teklifi Hazırlanırken Gerekli Dikkat ve Özenin Gösterilmemesi Nedeniyle Projeden Beklenen Faydanın Elde Edilememesi

4. Bilimsel Araştırma Projelerinin Mevzuatta Öngörülen Sürede Tamamlanmaması

5. İptal Edilen Bilimsel Araştırma Projeleri İle İlgili Olarak Yönergede Yer Alan Yaptırımların Yeterli Olmaması

6. Proje Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde Proje Yürütücüsü Üzerinde Bırakılması

7. Proje Yürütücüsü Tarafından Düzenlenmesi Gereken Ara Raporları İle Sonuç Raporlarının Zamanında Teslim Edilmemesi

8. Sürekli Eğitim Merkezinin Doğrudan Temin Yoluyla Dışarıdan Eğitim Hizmeti Satın Alması

9. Sürekli Eğitim Merkezinin Eğitim Hizmet Alımı Yaptığı Firmaların/Kişilerin Bakanlık Tarafından Yetkilendirilmemiş Olması

10. Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM) ile Eğitim Programlarını Yürütmek İçin Protokol İmzalayan Firmanın Milli Eğitim Bakanlığından Alınan Kurum Açma İzni ile İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Göstermesi

11. YÖK Tarafından ÖYP Kapsamında Gönderilen Desteklerden Artan Kısmın YÖK'e İade Edilmemesi

12. Lisansüstü Eğitim Maksadıyla Başka Üniversitelerde Görevlendirilen Araştırma Görevlilerinden Alınan Kefalet Senetlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca Belirlenen Kriterlere Uygun Olmaması

www.balioglu.net

13. Üniversite Kooperatifine Kiralanan Yerler İle İlgili Üniversite Alacaklarının Takip Edilmemesi ve Üniversitede Bazı Görevlilerin Kooperatif Üzerinden İstihdam Edilmesi

14. Üniversite Kooperatifinin Ana Sözleşmesinde Yer Alan Amaçları Doğrultusunda Faaliyet Göstermemesi

15. Taşınmaz Kiralarının Tahsilatlarının Geç Yapılması ve Bazı Taşınırların Kira Borcunu Zamanında Ödemeyen Kişilere Yeniden Kiralanması

16. Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazların Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

17. Üniversitenin Mülkiyetinde ve Üniversiteye Tahsisli Hazine Taşınmazlarının Kiralama İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

18. Torbalıda Bulunan Mermer Fabrikasının Kiralama İşleminde Birden Fazla Eksiklik ve Hatalı Uygulama Bulunması

19. Taşınır Kayıt Yetkilisi Devir Teslimleri Sırasında Hazırlanan Tutanakların Fiili Sayım Yapılmaksızın Düzenlenmesi

20. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin Yürürlüğe Girmesinden Sonra Ayniyat Saymanlığı

Kadrolarının İptal Edilmemesi ve Bu Kadrolara Atama Yapılması

21. Üniversiteye Ait ve Kullanımına Verilen (Tahsisli) Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

22. 2547 Sayılı Yasa Hükümlerine Aykırı Olarak Vekalet Süresinin Uzatılması

23. Mevzuata Aykırı Enstitü Müdür Yardımcısı ve Yüksekokul Müdür Yardımcısı Atamalarının Yapılması

24. İnsan Kaynakları Yönetiminin Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğindeki Standardı Sağlamaması

25. İhale Hazırlık Sürecinde Gerekli Özenin Gösterilmemesi Sonucunda İhalelerin İptal Edilmesi

26. İhale Komisyonlarında Muhasebe ve Mali İşlerden Sorumlu Bir Personelin Bulunmaması

27. Doğrudan Temin Yöntemiyle Alınan Makine ve Teçhizatların Yaklaşık Maliyetlerinin Belirlenmesinde ve Muayene Kabul Komisyonu Görevlendirmelerinde Mevzuata Uygun Davranılmaması

28. Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlara İlişkin Harcama Onay Belgesi Üzerinde Kullanılabilir Ödenek Tutarı Bilgisinin Bulunmaması

29. Taahhüt Kartlarının Düzenlenmemesi

30. Yapım İşlerinde Şantiye Defterlerinin Tutulmaması

31. İç Denetim Birimi Faaliyetlerinin İç Denetim Koordinasyon Kurulu Tarafından Dış Değerlendirmesinin Yapılmaması

32. İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler devlet tarafından kanunla kurulur.

Dokuz Eylül Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 20.07.1982 tarih ve 17760 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 41 sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile kurulmuştur.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

www.balioglu.net

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarım-da modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini

ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim-öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektörlük, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Meslek Yüksekokulları, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri, Ortak Zorunlu Dersler Bölümü olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Üniversite Senatosu, Üniversite Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlükler, Merkez Birimler, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

Üniversitenin Tınaztepe Yerleşkesi, İnciraltı Yerleşkesi, Buca Eğitim Fakültesi Yerleşkesi, Dokuzçeşmeler Yerleşkesi ve bağlı yerleşkelerinde 10 Enstitü, 17 Fakülte, 3 Yüksekokul, 1 Konservatuar, 6 Meslek Yüksekokulu, 60 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Rektörlüğe bağlı Ortak Zorunlu Dersler Bölümü faaliyet göstermektedir.

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 6.164'tür. Bu personelden 3.243'ü akademik personel olup, bunlardan 39'u yabancı uyruklu, 17'si Türk uyruklu olmak üzere toplam 56'sı sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Üniversitenin idari personel sayısı 2.921, sözleşmeli personel sayısı 275, 46'sı engelli olmak üzere toplam sürekli işçi personel sayısı 1.813'tür.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Dokuz Eylül Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Dokuz Eylül Üniversitesi de bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Dokuz Eylül Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

1.3.Mali Yapı

Dokuz Eylül Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun,

5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 779.621.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 112.492.640,00 TL tutarında ödenek eklenmiş ve 17.648.000,00 TL tutarında ödenek düşülmüştür. Toplam kullanılabilir bütçe ödeneği 874.465.640,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %93,06'sı yani 813.860.519,39 TL'si harcanmıştır.

Dönem faaliyet geliri tahmini 779.621.000,00 TL olup gelir gerçekleşmesi 827.997.445,30 TL'dir. Gelir gerçekleşme oranı %106,20 olmuştur.

Dönem faaliyet geliri 827.997.445,30 TL, faaliyet gideri ise 813.860.519,39 TL olan Üniversitenin, 2019 yılını 13.676.826,56 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

DEÜ'nün 2019 yılı mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmesi

2019 YILI BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMELERİ				
Açıklama	**Başlangıç Ödeneği**	**Toplam Ödenek**	**Toplam Harcanan**	**Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)**
Gider gerçekleşmesi	779.621.000,00	874.465.640,00	813.860.510,39	% 93,06

Tablo 2:2019 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmesi

2019 YILI BÜTÇE GELİR GERÇEKLEŞMELERİ			
Açıklama	**Bütçe Tahmini**	**Gerçekleşen Gelir Toplamı**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
Bütçe Gelirleri Toplamı	779.621.000,00	827.997.445,30	% 106,20

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim

kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanunun "Kontrolün yapısı ve işleyişi" başlıklı 57 inci maddesinde; Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşacağı, yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemlerin alınacağı" şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

www.balioglu.net

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki eksiklikler tespit edilmiştir:

1. Kontrol Ortamı Standartları

İç Kontrol Uyum Eylem Planında yer almasına karşın Kurumsal düzeyde hassas görevlerin tespitine yönelik sistematik ve bütüncül bir çalışma yapılmamıştır.

İdare tarafından; Yükseköğretim kurumlarının insan kaynaklarında nitelik ve nicelik açısından eksiklik olması nedeniyle "personelin yeterliliği ve performansı" standardını sağlamanın eksiklik giderilmediği sürece fiilen imkansız olduğu belirtilmiştir.

Kurumda personelin görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duydukları bilgi çerçevesinde verilen eğitim faaliyetleri sürekli bir takvime bağlı olarak yapılmamakta, eğitim faaliyetleri yeni mevzuat düzenlemeleri ile uyumun sağlanmasına yönelik olarak gerçekleşmektedir.

Mevcut personel sayısı yeterli olmadığından zaman zaman değişik eğitim şartlarını

taşıyan ve değişik kadrolarda bulunan personel, mesleki alanı olmayan birimlerde görevlendirilmekte olup; mevcut durum bu bölüm için öngörülen standardı karşılamamaktadır.

Planda öngörülen ve personelin performansını ölçmeye yönelik olan kriterler belirlenmemiş, ilgili birim amirleri tarafından yılda bir kez yapılması gereken performans değerlendirmeleri yapılmamıştır. Yeterli güvence sağlanmamıştır.

657 sayılı Kanuna tabi olan idari personelin ödüllendirilmelerinde uygulanacak usul ve esasları gösteren "İdari Personel Ödül Yönergesi" hazırlanmış ve tüm birimlere dağıtılmıştır. Ancak 2019 yılı içinde bu yönerge çerçevesinde ödüllendirilen bir idari personel yoktur. Yeterli güvence sağlanmamıştır.

Yetki devri, devredilen yetkinin önemi ile uyumlu olarak yapılmaktadır. Yetki devredilen personel tarafından, yetkinin kullanımına ilişkin olarak sistematik ve sınırları tespit edilmiş bir biçimde bilgi verilmemekte, bilgi akışı şifahi olarak sürdürülmekte ancak herhangi bir raporlamaya dayanmamaktadır. Bu nedenle standart ile ilgili olarak yeterli güvence sağlanmamaktadır.

www.balioglu.net

2. Risk Değerlendirme Standartları

Performans programındaki hedeflerin spesifik, ölçülebilir, ulaşılabilir, ilgili ve süreli olmasına hassasiyet gösterilmekle birlikte sonuçların izlenmesi ve değerlendirilmesi yönünde herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu nedenle standart ile ilgili olarak yeterli güvence sağlanmamaktadır.

Kurumun faaliyetleri sırasında ve sonrasında oluşabilecek risklerin giderilmesi için uygulanacak prensip, politika ve programlara ilişkin esas ve usulleri belirlemek üzere Risk Yönetim Yönergesi çıkarılmış, risk yönetim sürecinde çalışmak üzere oluşturulan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu üyeleri ile ilgili personele gerekli eğitimler verilmiş, birimlerce tespit edilen riskler; risk haritalarına işlenerek kontrol edilmiştir. Söz konusu riskler İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nca incelenerek, birimlere yapmaları gereken düzeltmeler hususunda geri bildirim yapılmış ve risk strateji belgelerini düzenleyip göndermeleri talep edilmiştir. Ancak ilgili birimler konu ile ilgili herhangi bir çalışma yapmadıkları için Konsolide Risk Raporu İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunulamamış ve bunun neticesinde Kurum Risk Strateji Belgesi oluşturulamamış ve Rektör onayına sunulamamıştır. Yeterli güvence sağlanmamaktadır.

Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri konusunda yılda bir kez yapılması gereken analiz yapılmamıştır. Yeterli güvence sağlanmamaktadır.

Eylem Planında, Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan ilkeler doğrultusunda, Birim Risk Strateji Belgesinde yer alan risklerin giderilmesine yönelik öneri ve tedbirlerin belirlenerek uygulamaya konulacağı bildirilmiş ancak bu konuda herhangi bir eylem yapılmamıştır. Kurumun risklerini gösteren Konsolide Risk Raporu oluşturulamamış ve buna bağlı olarak ta Risk Strateji Belgesi düzenlenememiştir. Yeterli güvence sağlanmamaktadır.

3. Kontrol Faaliyetleri Standartları

Kurumsal risk yönetimi çalışmalarına başlanmış, ancak, tamamlanmamıştır. Bu nedenle standartla ilgili tam güvence sağlanmamaktadır.

Kurumda sadece mali işlemler hakkında genel mali mevzuat çerçevesinde yazılı düzenlemeler mevcut olup, birimlerin diğer faaliyetleri ile ilgili yazılı prosedürler mevcut değildir. Yeterli güvence sağlanmamaktadır.

www.balioglu.net

Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesi tam olarak uygulanamamakta, bazı faaliyet veya mali karar ve işleminin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri aynı kişi tarafından yürütülmekte ve standardın genel şartı karşılanamadığından yeterli güvence sağlanmamaktadır.

Sürekli olarak (emeklilik, istifa vb. nedenlerle) görevden ayrılan personel yaptığı ve/veya yapacağı işleri bir rapor halinde görevlendirilen personele bildirmemektedir. Bu nedenle standart yeterli güvence sağlamamaktadır.

Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontrol mekanizmaları yazılı olarak belirlenmemiştir.

4. Bilgi ve İletişim Standartları

Kurumda birim içinde yatay ve dikey raporlama ağına ilişkin yazılı prosedür bulunmamaktadır. Yeterli güvence sağlanmamaktadır.

Kurumda gelen-giden evrakın zamanında kaydedilmesine özen gösterilmekte iken, bilgi/belge/dokümanların daha sağlıklı korunmasını sağlayacak arşivleme çalışmaları tamamlanmamıştır. Kurum tarafından kullanılan EBYS ile elektronik arşivin tüm üniversite tarafından kullanılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. İdari birimlerde elektronik

imza uygulamasına geçilmiş olmasına karşın akademik birimlerde bu konuda verilecek eğitimler sonrasında elektronik imza uygulamasına geçilmesi planlanmıştır. Bu nedenle standart yeterli güvence sağlamamaktadır.

5. İzleme Standartları

İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmemektedir. Eksik yönlerin bildirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması konusunda süreç ve yöntem belirlenmemiştir. Bu nedenle standart yeterli güvence sağlamamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dokuz Eylül Üniversitesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: ÖYP Kapsamında Başka Bir Üniversitede Eğitim-Öğretim Yapmak Üzere Gönderilen Araştırma Görevlilerinden Alınan Kefalet Senetlerinin Muhasebe Kayıtlarının Bulunmaması

Kadrosu Dokuz Eylül Üniversitesinde bulunan ve Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında başka üniversitelerde lisans-üstü ve doktora çalışmaları yapmak üzere görevlendirilen araştırma görevlilerinden alınan Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senetlerinin mali tablolarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Kurumun uygulamakla yükümlü olduğu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 533/E ve 533/F maddelerinde 998 Diğer Nazım Hesaplar Hesabının niteliği ve işleyişi düzenlenmiştir. " Hesabın işleyişi" başlıklı 533/F maddesinin (a) fıkrasında kamu idarelerince alınan yüklenme senedi ve muteber imzalı müteselsil kefalet senedi tutarının bu hesabın ilgili

yardımcı hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği şeklinde bir hüküm yer almıştır.

Bir Üniversite Adına Bir Diğer Üniversitede Lisansüstü Eğitim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmelik'in "Öğretim Elemanı Yetiştirilmesi" başlıklı 4'üncü maddesinin (4) nolu bendi uyarınca; öğretim elemanı olarak yetiştirilmek üzere başka bir üniversiteye lisansüstü eğitim yapmak üzere görevlendirilen araştırma görevlilerinin eğitim-öğretim süresi kadar mecburi hizmeti yerine getirmek zorunda bulunduklarına dair gönderilen araştırma görevlilerinden Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi alınmakta olup; imzalanan bu kefalet senedinde, lisansüstü eğitimde başarısız olunması, eğitimin yarım bırakılması halinde ilgilinin kadrosu ile ilişiğinin kesileceği ve yapılan tüm masrafların faiziyle birlikte tahsil edileceği belirtilmekte, ayrıca lisansüstü eğitim-öğretim süresi kadar mecburi hizmette bulunacağı, mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda da yine aynı şekilde yapılan masrafların faiziyle geri ödeneceği ilgili tarafından taahhüt edilmektedir.

www.balioglu.net

Öğretim elemanı olarak yetiştirilmek üzere başka bir üniversiteye lisansüstü eğitim yapmak üzere görevlendirilen araştırma görevlileri tarafından imzalanarak İdareye verilen senetler yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde kurum alacaklarının teminatı için düzenlenen senetler olup, 998 Diğer Nazım Hesaplar Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında muhasebeleştirilmesi ve izlenmesi gereklidir.

Yerinde yapılan denetimlerde 2019 yıl sonu itibariyle kadrosu Dokuz Eylül Üniversitesinde olup lisansüstü eğitim için başka üniversitelerde görevlendirilen 2 (iki) araştırma görevlisinden alınan toplam 603.887,75 TL tutarlı senetlerin muhasebe birimine iletilmediği ve veznede saklanmadığı, 998 ve 999 hesaplarda da kayıtlı olmadığı tespit edilmiştir.

Kurum alacaklarının teminatı için verilen senetlerin ilgili hesaplara kaydedilmemesinin mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engellediği değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık prim borçları ile faturaya dayalı borçlarının muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmediği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin % 20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı, hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; ek karşılıkların kamu idarelerinin Merkezi Tahsilat Sistemi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malüllük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri SGK tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dolayısıyla SGK'ca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur.

SGK tarafından yayımlanan ve yukarıda yer verilen Genel Yazı'nın devamında; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Dokuz Eylül Üniversitesinden alınan veriye göre; 2019 yılı sonu itibariyle Kamu İdaresinin SGK'ya 137.989.865,85 TL'si anapara, 62.110.814,79 TL'si gecikme faizi (28.01.2020 tarihi itibariyle) olmak üzere toplam 200.100.680,64 TL tutarında faturaya dayalı borcu ile (29.01.2020 tarihi itibariyle) 1.996.812,00 TL'si anapara, 1.974.769,68 TL'si gecikme zammı olmak üzere toplam 3.971.581,68 TL tutarında ek karşılık primi borcu bulunmaktadır. Kamu İdaresinin ek karşılık primlerini ve faturalı borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek durumunda kalmaktadır.

Kamu İdaresinin ödeyeceği yükümlülükleri olmasına rağmen bu bilgilerin faaliyet raporlarına ve mali tablolara yansımaması diğer bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 ve 438 nolu hesapları, bu hesapların kullanılamaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

İdarenin ilgili mali yılına ait ve gelecek yıllarda ödemekle yükümlü olduğu borçlarıyla ilgili bilgilerin mali tablolara yansımamasının, 5018 sayılı Yasa ve anılan Yasa temel alınarak yapılan tüm düzenlemelerin amacına ters düştüğü, şeffaf ve hesap verebilir bir kamu mali yönetim sistemi kurma ve geliştirme ilkelerini bertaraf ettiği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Uzun Vadeli Alacaklardan Vadesi Bir Yılın Altına İnenlerin Kısa Vadeli Hesaplara Aktarılmadan Doğrudan Tahsil Edilmesi

Dokuz Eylül Üniversitesinin uzun vadeli olup 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında takip edilen alacaklarından vadesi gelmiş olanların 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına aktarılmadan doğrudan tahsil edildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı alacak çalıştığında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı, 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 333 Emanetler Hesabı, 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı veya 630 Giderler hesaplarının borç çalışması beklenmektedir.

220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı MYMH'nin 138 ve 139'uncu maddelerinde düzenlenmiş olup; 138'inci maddenin

- (1) nolu bendinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gereken gelirlerden alacakların izlenmesi için kullanılacağı,
- (4) nolu bendinde de bu hesapta kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarların bu hesaba alacak, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği

şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere; Kurum bir yıldan daha uzun sürede tahsil edeceği alacaklarını 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydedecek, vadeleri bir yılın altına düşenleri 220 nolu hesaptan çıkarıp 120 nolu hesaba kaydedecek, daha sonra tahsilat gerçekleştiğinde 102 Banka Hesabına kayıt yapılacaktır.

Görüleceği üzere; 220 nolu hesap hiçbir zaman 102- Banka Hesabı ile karşılıklı çalışmayıp; vadesi 1 yılın altına inenler önce 120 nolu hesaba aktarılacak, tahsilat gerçekleştiğinde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile 102 Bankalar Hesabı ve diğer ilgili hesaplar karşılıklı çalışacaktır.

Kurumun mali tablolarına esas teşkil eden kayıtların yer aldığı yevmiye defterlerinin incelenmesi sonucunda uzun vadeli alacakların takip edildiği 220 nolu hesapta bulunan ve vadeleri bir yılın altına inen alacakların kısa vadeye (120 nolu hesaba) alınmaksızın doğrudan tahsil edildiği, 220 nolu hesap ile 102 Banka Hesabının karşılıklı çalıştırıldığı görülmüş olup, bu durumun bir muhasebe hatası oluşturduğu ve mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmediği değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Tarihi ve Sanat Değeri Olan Taşınırların Hatalı Muhasebeleştirilmesi

255.06 muhasebe kodunda takip edilen ve iz bedeli ile muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesi gereken tarihi ve sanat değeri olan taşınırların ne şekilde belirlendiği bilinmeyen tutarlar üzerinden kaydedildiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği eki olan Taşınır Kod Listesinde tarihi veya sanat değeri olan demirbaşların 255.06 kodunda takip edileceği belirtilerek;

255.06.01 Etnografik Eserler

www.balioglu.net

255.06.02 Arkeolojik Eserler

255.06.03 Geleneksel Türk Süslemeleri

255.06.04 Güzel Sanat Eserleri

255.06.05 Kitap, Belge, El Yazmaları ve Nadir Eserler

255.06.06 Para, Pul, Sikke ve Madalyonlar

255.06.07 Tabletler

255.06.08 Mühür ve Mühür Baskıları

255.06.09 Arşiv Vesikaları

255.06.10 Fosiller

Grubuna kaydedileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Kurumun 2019 yılı Taşınır Kesin Hesabında yer alan kayıtlar incelendiğinde:

- Edebiyat Fakültesi Taşınır Yönetim Hesabında 255.06.04 Güzel Sanat Eserleri kodunda kayıtlı olan 10 adet tarihi eserin değerinin 29.972,00 TL,
- Deniz Bilimleri Enstitüsünün Taşınır Yönetim Hesabında 255.06.04 Güzel Sanat Eserleri kodunda kayıtlı olan 3 adet tarihi eserin değerinin 1.680,00 TL ve
- Güzel Sanatlar Fakültesinin Taşınır Yönetim Hesabında 255.06.04 Güzel Sanat Eserleri kodunda kayıtlı olan 2 adet tarihi eserin değerinin 1.652,00 TL olduğu

şeklinde kayıt yapıldığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve Cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinin (k) bendinde aynen:

"*k) Müze/Kütüphane Yönetim Hesabı Cetveli (Örnek: 18): Bu Cetvel, kamu idarelerinin elinde bulunan veya müzelerdeki tarihi ve sanat değeri olan taşınırlar ile kütüphanelerde bulunan yazma ve basma nadir eserler ile diğer materyallerin yönetim hesaplarının verilmesinde düzenlenir."* şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

18 örnek numaralı cetvelde ise "iz bedeli üzerinden kayıtlı olan" ve "değeri belli olan" sütunları mevcuttur. Tarihi ve sanat değeri olan taşınırlara değer biçilemeyeceğinden iz bedeli üzerinden (0,01 kuruş) kaydedilmeleri gerekir.

www.balioglu.net

Üniversitenin 3 biriminin (Edebiyat Fakültesi, Deniz Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Fakültesi) Taşınır Yönetim Cetvellerinde 255.06.04 koduna kayıtlı toplam 15 adet (10+3+2) tarihi ve sanat değeri olan taşınır mevcut olup bunların toplam değeri 0,15 TL (0,1+0,03+0,02) olarak kayıtlarda görünmesi gerekirken 33.304,00 TL (29.972,00 TL+1.680,00 TL+1.652,00 TL) olarak kayıtlara intikal ettirildiği görülmüştür.

255.06 kodunda iz bedelleri ile takip edilmesi gereken tarihi ve sanat değeri olan taşınırların ne şekilde tespit edildiği belli olmayan bazı değerler üzerinden kayıtlara intikal ettirilmesi sebebiyle 255.06 hesabın doğru ve güvenilir veri üretmediği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Dokuz Eylül Teknoloji Bölgesi (DEPARK) A.Ş.'ye Tahsis Edilen Araziler ile Binanın Üniversitenin Mali Tablolarında Yer Almaması

Dokuz Eylül Yönetim Kurulunun 13.03.2012 tarih ve 1052 sayılı toplantıda aldığı karar ile Tınaztepe Yerleşkesinde bulunan DEPARK Tınaztepe Teknoparkına (Resmi adıyla Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi TGB-1 alanı) 17.412,76 m², İnciraltı Sağlık Yerleşkesinde bulunan DEPARK Sağlık Teknoparkına (Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi TGB-2 alanı) 10.487,20 m²'lik alan ile (toplam 27.899,96 m²) bu alan üzerinde bulunan 4.030 m² kapalı inşaat alanına sahip betonarme binanın DEPARK Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi Anonim Şirketinin kullanımına tahsis edildiği, ancak, Kurumun mali tablolarında tahsis edilen arazilerin ilgili hesaplara kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı" başlığını taşıyan 159'uncu maddesinde; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarlarının bu hesaba kaydedilerek izleneceği şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

Diğer taraftan; Üniversitenin DEPARK A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin bir kısmı karşılığı ayni olarak kullanımına tahsis ettiği Tınaztepe Kampüsündeki bina (ZEYTİN Binası) ile 27.900 m^2 büyüklüğündeki arazi de Kurumun mali tablolarında görünmemektedir.

Yine aynı Yönetmelik'in "25 Maddi Duran Varlıklar" başlığını taşıyan kısımda yer alan 170'inci maddesinin "Maddi Duran Varlıkların Hesaplara Alınması" başlıklı (a) fıkrasının 2 nolu bendinde; tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılmasının sağlanacağı belirtilmiş, arsa/arazi niteliğinde olan taşınmazlarla bina niteliğinde olan taşınmazların tahsis işlemlerinin ne şekilde muhasebe kayıtlarına intikal ettirileceği hususu ayrı maddelerde düzenlenmiştir. Buna göre;

www.balioglu.net

- Arsa/arazi niteliğinde olan taşınmazların tahsisi halinde; tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 250 nolu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç; (172.madde/(b-4 nolu bent))

- Bina niteliğinde olan taşınmazların tahsisi halinde ise; tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 252 nolu hesaba alacak, üzerinde bulunduğu arsanın kayıtlı değerinin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, ve 500 Net Değer Hesabına borç ((172.madde/(b-4 nolu bent))

kaydedilecektir.

Üniversitenin DEPARK A.Ş.'de sahip olduğu ayni sermayenin mevzuata uygun olarak muhasebe kayıtlarının yapılması ve Kurumun mali tablolarında yer almasının sağlanmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 6: İrat Kaydedilecek Teminat Mektuplarının Nazım Hesap Kullanılmadan Muhasebe Kaydının Yapılması

Kurum mizanında 800.5.9.1.3 ayrıntı hesap koduna kaydedilmiş 7.000,00 TL tutarlı irat kaydedilecek teminat mektubu olduğu halde 910.10 kodlu hesabın çalışmadığı görülmüştür.

Teminat mektubunun paraya çevrilme talebi bankaya bildirildiğinde bu işlem bir aya varan sürelerle gerçekleşmektedir. Bunun için bir aracı hesaba (910.10) kayıt yapıp beklemek, teminat mektubu paraya çevrildiğinde çıkış kaydını yapmak gereklidir. Teminat mektuplarının irat kaydedilmesi işlemi sırasında yapılması gereken kayıtlar aşağıdaki gibidir:

1) Teminat mektubu alındığında:

	Borç	Alacak
910.1. 911	XX	 XX

2) Paraya çevrilmek üzere bankaya gönderildiğinde:

	Borç	Alacak
910.1. 910.10	XX	 XX

3) Paraya çevrildiğinde ise:

	Borç	Alacak
910.10 911	XX	 XX

Aradaki (2) no'lu tablodaki kayıt atlanarak sadece 1 ve 3'üncü tablolardaki kayıtların

www.balioglu.net

yapılması muhasebe hatası olup, teminat mektuplarının irat kaydedilmesi işleminin düzgün olarak kayıtlara intikal ettirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: DEPARK A.Ş. Tarafından Yaptırılan Binaya Ait Sözleşmede Bulunmayan ve Yüklenici Lehine Olan İşlemler Tesis Edilmesi ve Yüklenicinin Edimini Yerine Getirmemesi

DEPARK A.Ş. tarafından yaptırılan binaya ait sözleşmede yer almayan ve fatura ve/veya herhangi bir meşru dayanağı bulunmayan ödemeler yapıldığı ve yüklenicinin edimini tam olarak yerine getirmediği halde binanın geçici kabulünün yapıldığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin %76,66 ortaklık payına sahip olduğu Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Anonim Şirketi (DEPARK A.Ş.)'nin Yönetim Kurulunun; kendisine tahsis edilen arazi üzerinde yeni bir bina (BETA Binası) yaptırma iradesi çerçevesinde DEPARK A.Ş. ile yüklenici arasında imzalanan sözleşme hükümleri uyarınca:

- Yüklenicinin kendisi tarafından katlanılması gereken maliyete katlanmadığı ve ilk sözleşmede yer alan maddelerin yapılan bir ek protokolle yüklenici lehine değiştirildiği,
- Yükleniciye sözleşmede yer almayan ve fatura ve/veya herhangi bir meşru dayanağı bulunmayan ödemeler yapıldığı,
- Sözleşme hükümlerine aykırı olarak yüklenici firmadan yetersiz miktarda teminat mektubu alındığı ve
- Yüklenicinin binanın kira gelirlerinden faydalanabilmesi için binadaki kusur ve hata tespitlerine rağmen geçici kabul yapılarak binanın faaliyete geçirildiği

hususları tespit edilmiştir.

DEPARK A.Ş.; 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun (TGB) amaç ve kapsamı dahilinde 16.04.2013 tarihinde kurulmuştur. 4691 sayılı TGB Yasası ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü, Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile maliki bulunduğu (bir kısmı kendisine tahsis edilen Hazine arazisidir) TGB arazisini DEPARK A.Ş.'ye tahsis etmiş ve DEPARK A.Ş.'yi TGB'nin Yönetici şirketi olarak belirlemiştir.

www.balioglu.net

DEPARK A.Ş.; Tınaztepe Yerleşkesinde bulunan (TGB - 1) Zeytin Binasını 2014 yılında; İnciraltı Yerleşkesinde (TGB - 2) bulunan Alfa Binası ile Beta Binasını da 2014 ve 2015 yıllarında faaliyete geçirmiştir.

Bulguya konu Beta Binasının yapımı için 07.07.2014 tarihinde DEPARK A.Ş. ile yüklenici … Proje Danışmanlık Yapı San. ve Tic.Ltd.Şti. arasında "TGB-1 Alanında Teknopark İdari ve Kuluçka Binası Yapılması ve Kullanılması Sözleşmesi" imzalanmıştır. Bu sözleşmeye göre işin bedeli 10.000.000,00 TL (Onmilyon TL)+KDV'dir. İşin toplam bedelinin %80'i DEPARK tarafından, %20'si yüklenici tarafından karşılanacaktır. DEPARK inşaat başlarken 4.800.000,00 TL (Dörtmilyonsekizyüzbin TL) peşin avans ödemesini yüklenici hesabına yatıracak, bunun karşılığında yüklenici aynı miktarda teminat mektubunu DEPARK'a verecektir. Yüklenici inşaat sırasında dönem hakedişleri yaparak bu hakedişlerin karşılığında DEPARK'tan avans teminat mektuplarını sırasıyla talep edecek, avans karşılığı alınan teminat mektupları tamamlandığında DEPARK ödemeleri nakit olarak yapmaya devam edecektir. İşin süresi yer tesliminden itibaren 330 (Üçyüzotuz) gün olarak belirlenmiştir. Yüklenici bu süre içinde binayı geçici kabule hazır hale getirmezse cezalı çalışacak, eklenecek cezalı çalışma süresi ise 90 (Doksan) günü geçmeyecektir.

www.balioglu.net

Yüklenici katlandığı %20 maliyet karşılığında yap-kirala-devret formülü ile binanın faaliyete geçmesinden sonraki 165 (Yüzaltmışbeş) ay süresince; ilk yıl (12 ay) her ay 31.500,00 TL (Otuzbirbinbeşyüz TL) + KDV, 13. aydan itibaren her ay 42.000,00 TL (Kırkikibin TL) +KDV kira bedelini fatura karşılığında DEPARK'tan alacaktır. 2104 yılı birim kira bedeli aylık 30 TL/m² olup DEPARK m² kira bedelini arttırdığı oranda Yükleniciye ödeme miktarını artıracaktır.

Eylül 2015 tarihinde bina geçici kabule hazır hale geldikten yaklaşık 1 (bir) ay sonra 27.10.2015 tarihinde taraflar arasındaki ilk sözleşmedeki bazı hükümleri tadil eden bir ek sözleşme imzalanmış; bu sözleşme ile:

- İşin imalat bedelinin ilk sözleşmede %80'i DEPARK - %20'si yüklenici tarafından karşılanması kararlaştırılmış iken ek sözleşmede bu oranlar %70 ve %30 olarak değiştirilmiştir. İşin bedelinin 10.000.000,00 TL (Onmilyon TL) olduğu dikkate alındığında DEPARK'ın ödeyeceği meblağ 8.000.000,00 TL'den (Sekizmilyon TL) 7.000.000,00 TL'ye düşürülmüş, yüklenicinin katkısı ise 2.000.0000,00 TL'den (İkimilyon TL) 3.000.000,00 TL'ye (Üçmilyon TL) yükselmiş görünmektedir.
- Ek sözleşme ile değiştirilen diğer madde; ilk sözleşmenin 12'nci maddesinde

düzenlenen BETA Binası Kiralama Bedeli ve Yükleniciye yapılacak geri ödeme miktarıdır. İlk sözleşmede yükleniciye %20 maliyet bedeline katılımı karşılığında 165 ay süresince ilk yıl (12 ay) her ay 31.500,00 TL (Otuzbirbinbeşyüz TL) +KDV ödeme tutarı ek sözleşme ile 42.000,00 TL (Kırkikibin TL) +KDV tutarına yükseltilmiş, yine ilk sözleşmede 13'üncü aydan itibaren her ay ödenecek olan 47.250,00 TL ise (Kırkyedibinbeşyüz TL) 63.000,00 TL (Altmışüçbin TL) +KDV'ye çıkarılmıştır.

Aşağıdaki tabloda DEPARK'ın yüklenici ile yapılan ilk sözleşme ve ek protokole göre hazırlanan ödeme planı gösterilmiştir.

Tablo 3:İlk Sözleşme İle Ek Protokolün Karşılaştırılması

	Ana Sözleşme	**Ek Protokol**
Ödeme planı (165 ay)	12 ay -31.500 TL + KDV	12 ay -47.250 TL + KDV
	153 ay – 42.000 TL + KDV	153 ay – 63.000 TL + KDV
DEPARK'ın katlanacağı toplam maliyet	**8.028.720 TL**	**12.043.080 TL**

www.balioglu.net

BETA Binasının yapımı için DEPARK tarafından yükleniciye yapılan ödemeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4:DEPARK A.Ş. Tarafından Yükleniciye Yapılan Ödemeler

Sıra no	**Ödeme tarihi**	**Açıklama**	**Tutar (TL)**
1	16.07.2014	Sözleşme gereği avans ödemesi	1.000.000,00
2	16.07.2014	Sözleşme gereği avans ödemesi	1.000.000,00
3	23.07.2014	Sözleşme gereği avans ödemesi	1.000.000,00
4	22.08.2014	Sözleşme gereği avans ödemesi	600.000,00
5	08.09.2014	Sözleşme gereği avans ödemesi	400.000,00
6	30.12.2014	Dekontta açıklama yer almamaktadır.	1.000.000,00
7	06.11.2015	BETA Binası yapım işi bakiye ödemesi	2.000.000,00
8	06.01.2016	Dekontta açıklama yer almamaktadır.	3.343.390,00
9	20.06.2016	Dekontta açıklama yer almamaktadır.	1.830.000,00
10	24.06.2016	A-94474 nolu fatura bakiyesi	6.000,00

11	08.09.2016	5/165 finansman bedeli	47.250,00
12	08.09.2016	A-94502 nolu fatura ödeme 2016/5 hizmet bedeli	13.010,00
13	08.09.2016	A-94503 nolu fatura ödeme 2016/6 hizmet bedeli	13.010,00
14	08.09.2016	A-94505 nolu fatura ödeme 2016/8 hizmet bedeli	13.010,00
15	08.09.2016	1/165 finansman bedeli	47.250,00
16	08.09.2016	2/165 finansman bedeli	47.250,00
17	08.09.2016	3/165 finansman bedeli	47.250,00
18	08.09.2016	A-94504 nolu fatura ödeme 2016/07 hizmet bedeli	13.010,00
19	08.09.2016	4/165 finansman bedeli	47.250,00
		Toplam	**12.467.678,00**

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere DEPARK; BETA Binasının geçici kabulünün yapılacağı tarih (03.11.2015) itibariyle ek protokol gereği ödemesi gereken 7.000.000,00 TL'nin tamamını ödemiş iken, bundan 2 ay sonra 06.01.2016 tarihinde dekontta ne için ödendiği hakkında herhangi bir bilgi bulunmayan 3.343.390,00 TL tutarında bir ödeme daha yaptığı anlaşılmaktadır.

DEPARK tarafından BETA Binasının inşaat süresinde binanın ilave işleri için yükleniciye ödenen KDV dahil toplam 2.085.505,00 TL'ye ilişkin olarak yüklenici tarafından düzenlenmiş fatura/faturalar bulunmamaktadır. Ödeme; yüklenicinin DEPARK'a gönderdiği ödeme talep dilekçesi ile dilekçe ekinde yer alan artan iş kalemleri ve işin açıklamasını içeren hesap cetveline dayanılarak yapılmış olup, tarih ihtiva etmeyen, dolayısıyla ne zaman düzenlendiği belli olmayan hesap cetvelleri sadece bahsi geçen artan işlerin cinsi ve fiyat bilgilerini içermektedir. DEPARK Yönetim Kurulu tarafından iş artışlarına ilişkin olarak alınan 04.12.2015 tarihli Kararda da yapılacak ilave işlerin detayları açıkça belirtilmemiştir ve ilave işlerin ödenmesine ilişkin olarak nasıl bir prosedür izlendiği açıklanmamıştır. Dolayısıyla, ilgili ilave işlerin neye dayanılarak onaylandığı ve ne kadarlık bir tutarı kapsadığı Yönetim Kurulu Karar Defterinde bulunmamakta olup; bahsedilen ilave işlerin gerçekten yapılıp yapılmadığı, gerçek maliyetinin ne olduğu belli değildir.

Diğer taraftan; yükleniciye ödenen 2.085.505,00 TL'nin 318.128,00 TL'si KDV tutarıdır. Yüklenici, ilave işler için DEPARK'a herhangi bir fatura kesmediğinden DEPARK'ın KDV mükellefiyeti de bulunmamaktadır. Dolayısıyla, faturası olmayan ve iş artışı kapsamında

www.balioglu.net

olduğu iddia edilen imalatlar için ödenen tutarın KDV'sinin neden ödendiği anlaşılamamıştır.

20.06.2016 ve 24.06.2016 tarihlerinde DEPARK tarafından yükleniciye ödenen toplam 1.836.000,00 TL'ye (listenin 9.ve 10.sırasında yer almıştır) gelince; yüklenici geçici kabulün hemen arkasından, 15.12.2015 tarihinde "Teknoloji Geliştirme Bölgesi Binası Vade Farkı" adı altında DEPARK'a 12.036.000,00 TL tutarında bir fatura kesmiştir. Hem ilk sözleşmede hem de ilk sözleşmenin bazı maddelerini tadil eden ek protokolde yükleniciye "vade farkı" adı altında bir ödeme yapılacağına dair bir madde bulunmamaktadır. Aksine; DEPARK'ın "her yıl m² kira bedellerindeki artış oranında Yükleniciye ödeme miktarını artıracağı" şeklinde bir düzenleme mevcut iken yüklenici hiçbir dayanağı olmaksızın 13,5 yıl süresince tahsil edeceği kira bedellerini "vade farkı" adı altında güncelleyerek kira süresinin başında ve tek seferde bir fatura keserek DEPARK'tan ödeme talebinde bulunmuştur. Söz konusu faturanın; binanın tüm maliyetine eşit olması ise ayrıca dikkat çekicidir. Yüklenici, ödediği/ödemiş gibi gösterdiği 3.000.000,00 TL'lik payı 165 ay belli bir vade farkı da yansıtarak bölünmesi neticesinde bulunan tutar üzerinden faturalandırdığı görülmektedir.

Yüklenicinin ödemekle yükümlü olduğu 3.000.000,00 TL'nin (yukarıda da ayrıntılı olarak açıklandığı üzere) 2.085.505,00 TL'lik kısmını; mahiyeti belli olmayan ve yapılıp yapılmadığı tespit edilemeyen "ilave işler" kapsamında DEPARK'tan ayrıca tahsil etmiştir.

"Vade farkı" faturasının kesildiği dönemde Üniversitede yönetim değişmiş ve söz konusu fatura ödenmeyerek yükleniciye iade edilmiş, ancak anlaşılamayan nedenlerle (bu husus ile ilgili herhangi bir karara/belgeye ulaşılamamıştır.) KDV tutarı olan 1.836.000,00 TL DEPARK'ın hesabından yükleniciye ödenmiştir.

Sonuç olarak; yüklenicinin vade farkı, fiyat farkı ve ek işler gibi ödeme ve faturalar ile aslında katlanması gereken maliyete katlanmadığı görülmektedir. BETA binası nedeniyle yükleniciye yapılan ve DEPARK'ın payına düşen toplam ödeme 7.000.000,00 +KDV olması gerekirken, 10.836.803,00 TL +KDV olarak gerçekleşmiştir. Yüklenicinin kesmiş olduğu 10.200.000,00 TL (KDV hariç) vade farkı faturası ile, her ay düzenli olarak kestiği 13.010,00 TL'lik fiyat farkı faturaları hesaba katıldığında, DEPARK'ın ödeyeceği tutarın daha da yükseleceği açık olup bu nedenle durum DEPARK A.Ş. yönetimi tarafından yargıya taşınmış, ancak henüz dava sonuçlanmamıştır.

Bir diğer sorun; yüklenicinin DEPARK'a vermesi gereken teminat mektuplarıyla ilgilidir. Yüklenici ile yapılan sözleşmeye istinaden DEPARK yükleniciye 16.07.2014 – 30.12.2014 tarihleri arasında toplamda 5.000.000,00 TL avans ödemesi gerçekleştirmiştir. Sözleşmeye göre yüklenicinin kendisine verilen avans tutarında teminat mektubunu

www.balioglu.net

DEPARK'a vermesi gerekirken bu koşula uymadığı, DEPARK'ın 5.000.000,00 TL tutarındaki avans ödemesine karşılık DEPARK'a 22.07.2014 itibariyle 3.000.000,00 TL teminat sağladığı anlaşılmış ve durum aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5:Yüklenici Tarafından Verilen Teminat Mektupları

Konu	Verildiği tarih	Geçerlilik tarihi	Tutar (TL)
Avans teminat tutarı	16.07.2014	15.06.2015	1.000.000,00
Avans teminat tutarı	16.07.2014	15.06.2015	1.000.000,00
Kesin teminat tutarı	21.07.2014	08.06.2016	480.000,00
Avans teminat tutarı	22.07.2014	15.06.2015	1.000.000,00
Kesin teminat tutarı	29.11.2016	31.05.2017	480.000,00
Kesin teminat tutarı	05.05.2017	Süresiz	480.000,00

Tablodan da görüleceği üzere yüklenici kendisine yapılan peşin avans ödemesi karşılığında DEPARK'a verdiği 3.000.000,00 TL tutarında 3 (üç) adet süreli teminat mektubunu süreleri dolduğunda yenilemesi gerekirken yenilememiş, dolayısıyla DEPARK'ı yaptığı avans ödemeleri karşılığında teminatsız bırakmıştır. Aynı durum kesin teminat ödemeleri için de söz konusudur.

www.balioglu.net

Diğer taraftan BETA Binasının faaliyete geçmesi ve binadaki ofislerin DEPARK'ın müşterilerine kiralanmasından kısa bir zaman sonra bina ile ilgili ciddi aksaklık ve kusurların tespit edildiği ve bu aksaklıklar hakkında tutanaklar tutulduğu görülmüştür. Tutanaklarda yer alan hatalı imalatların yanı sıra İdare tarafından görevlendirilen özel inceleme ekibinin Beta Binası mahallinde yaptığı inceleme sonrasında düzenledikleri raporda; binanın dış cephe kaplamalarının döküldüğü, asansörlerin arızalı olduğu, zeminde derin çatlaklar oluştuğu, su basmanı, pencerelerdeki yapısal sorunlar ve temelde yapılan inşaata bağlı hatalar nedeniyle içeriye su girdiği hususları belirtilmiş, yerinde denetim sırasında tarafımızdan da söz konusu hata ve eksikliklerin büyük oranda devam ettiği gözlemlenmiştir. Yüklenicinin; binanın maliyetinin kendisine düşen kısmına katlanmaması bir tarafa, DEPARK'tan kendisine yapılan ödemeler karşılığında binayı olması gerektiği gibi, fen ve sanat kurallarına uygun olarak inşa da etmediği anlaşılmaktadır.

BULGU 2: Hazinenin Özel Mülkiyetinde Bulunan Arazinin DEPARK A.Ş.'nin Kullanımına Tahsis Edilirken Gerekli İzinlerin Alınmaması

Dokuz Eylül Yönetim Kurulunun 13.03.2012 tarih ve 1052 sayılı toplantıda aldığı karar ile Tınaztepe Yerleşkesinde bulunan DEPARK Tınaztepe Teknoparkına (Resmi adıyla Dokuz

Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi TGB-1 alanı) 17.412,76 m², İnciraltı Sağlık Yerleşkesinde bulunan DEPARK Sağlık Teknoparkına (Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi TGB-2 alanı) 10.487,20 m²'lik alan ile (toplam 27.899,96 m²) bu alan üzerinde bulunan 4.030 m² kapalı inşaat alanına sahip betonarme binanın DEPARK Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi Anonim Şirketinin kullanımına tahsis edildiği, bunlardan Tınaztepe Yerleşkesindeki 17.412,76 m² alan içerisinde Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan ve Üniversitenin kullanımına bırakılan 23 nolu parselin de bulunduğu tespit edilmiştir.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun "Kuruluş" başlığını taşıyan 4'üncü maddesinde; bölge arazileri içinde yer alan üniversite arazilerinin bu üniversitelerin uygun görüp izin vermeleri durumunda, mülkiyeti ilgili üniversitede kalmak kaydıyla Bölgenin yönetici şirketine tahsis edilebileceği, bu durumun diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait araziler için de geçerli olduğu, **bölge içerisinde yer alan Hazinenin özel mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisinin veya kullanma izni verilmesinin talep edilmesi halinde, Maliye Bakanlığı tarafından yönetici şirket lehine ilk beş yılı bedelsiz olarak, devam eden yıllar için yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin binde ikisi karşılığında irtifak hakkı tesis edileceği veya kullanma izni verileceği** hüküm altına alınmıştır.

Üniversite tarafından DEPARK A.Ş.'ye tahsis edilen arazi içinde Hazinenin özel mülkiyetinde olan 23 nolu parsel bulunmakta olup Yasada öngörülen kullanma izni/irtifak hakkı tesisi için Maliye Bakanlığına başvuru ve gerekli onayın alındığına dair evraklar birden fazla kez İdareden talep edildiği halde tarafımıza ibraz edilmemiş, bu durum gerekli iznin alınmadığının göstergesi olarak algılanmıştır.

BULGU 3: İzmir Sağlık Teknolojileri Geliştirici ve Hızlandırıcısı (BioİzmirProjesinin Teklifi Hazırlanırken Gerekli Dikkat ve Özenin Gösterilmemesi Nedeniyle Projeden Beklenen Faydanın Elde Edilememesi

İzmir Kalkınma Ajansı ile Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından desteklenen 9.240.000,00 TL bütçeli TR31/14/GDP/02 numaralı İzmir Sağlık Teknolojileri Geliştirici ve Hızlandırıcısı (BioİzmirProjesinin süresinin (6 aylık süre uzatımı dahil) 02.09.2017 tarihinde sona ermiş olmasına rağmen denetim tarihi itibariyle tamamlanmadığı ve projede gösterilen amaç doğrultusunda çalışmadığı tespit edilmiştir.

Projenin konusu; ulusal ve uluslararası bağlamda İzmir'in sağlık girişimleri ve inovasyonu kavşağı haline gelmesine hizmet etmek olup, proje kapsamında yapılacaklarla AR-

www.balioglu.net

GE ve İnovasyon konusundaki hızla dönen çarkın sanayi ile eklemlenmesi için kurulacak sistemin ilk adımları atılacak ve İzmir'in ve Türkiye'nin sağlık teknolojileri konusunda kalkınmasına destek olunacaktır.

Söz konusu proje ile temel olarak "Bioİzmirbinasınınınşaatınınyapılmasıözelsektörünfikriüretimedönüştürebileceğipilotüretimbiriminin kurulması, tesisin makine ve ekipman alımlarının yapılması ve akreditasyon süreçlerine başlanması" hedeflenmiştir.

İzmir Kalkınma Ajansı ile yapılan sözleşme gereğince, 02.03.2015 tarihinde projeye başlanmış ve verilen 6 aylık süre uzatımı ile proje 02.09.2017 tarihinde bitirilmiştir. Ajans tarafından bu proje için 4.871.150,38 TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş, bu destek kapsamında laboratuvar teçhizat ve ekipmanları alınmış, tamamlanmış görünen bu projenin İZKA'ya ait olan kısmı proje başarıya ulaşmış gibi gösterilerek kapatılmıştır.

Bu süreçte Üniversite tarafından da projeye 2015-2017 yılları arasında toplam 6.310.000,00 TL destek sağlanmış olup, projeye İZ – KA + Üniversite desteği toplam 11.181.150,38 TL olmuştur.

www.balioglu.net

Proje 02.09.2017 yılı itibariyle başarılı olarak sonlanmış görünse de denetim tarihi itibariyle; pilot üretimin yapılacağı birimin kuruluşunun tamamlanamadığı ve projenin fiilen hayata geçirilemediği anlaşılmıştır.

Projenin uygulamaya geçirilememesinin en önemli nedeni, akredite laboratuvarlar için temel şart olan iklimlendirme sisteminin proje dışında tutulması ve proje bitmesine rağmen eksikliğin yararlanıcı tarafından giderilmemesidir. Projenin uygulanmasında temel gereklilik olan iklimlendirme sisteminin temin edilememe riski görülerek gerekli tedbirler alınamadığından proje hayata geçirilememiş ve önemli tutarlı kamu kaynağı atıl vaziyette bekletilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesi uyarınca her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Yine aynı Kanun'un "Üst Yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde de üst yöneticilerin, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun

stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve anılan Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

2015 yılında başlayan ve 2017 yılında bitmesi planlanan proje için toplam 11.181.150,38 TL kamu kaynağı harcanmış ancak bu harcama/destek karşılığında beklenen fayda Şubat/2020 tarihi itibariyle halen elde edilememiştir.

BULGU 4: Bilimsel Araştırma Projelerinin Mevzuatta Öngörülen Sürede Tamamlanmaması

Üniversite bünyesinde 20011-2019 yılları arasında yürütülen bilimsel araştırma projelerinin bazılarının 4 - 8 yıl sürdükten sonra kapatıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Kurumun bilimsel araştırma projeleri ile ilgili olarak uygulamakla yükümlü olduğu Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje Süresi ve Bütçesi" başlıklı 9'uncu maddesinde aynen:

"MADDE 9 – (1) Projelerin Komisyon tarafından onaylanan çalışma takvimine ve bütçe planına uygun olarak yürütülmesi esastır. Ancak, gerekli hallerde proje yürütücüsünün talebi, Komisyonunun kararı ile projeler için ek süre, ilave bütçe verilebilir.

(2) Bilimsel araştırma projeleri ek süreler dâhil en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanır. Tez projeleri için verilen süreler, yetkili birimler tarafından tezler için verilen yasal ek süreleri kapsayacak şekilde uzatılabilir. Ancak tez projeleri için sağlanacak mali destekler, ilgili lisansüstü eğitim ve öğretim mevzuatında belirlenen normal öğrenim süreleri ile sınırlıdır.

(3) Projeler için verilebilecek ek bütçe proje bütçesinin en fazla %50'si kadar olabilir."
Denilmektedir.

Benzer bir düzenleme Dokuz Eylül Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nde de mevcuttur. Yönergenin "Projelerin Tamamlanma Süresi ve Ek Kaynak" başlıklı 15'inci maddesinde de; BAP Komisyonu tarafından desteklenecek olan projelerin sürelerinin, azami üç yıl olacağı, yürütücünün talebi üzerine BAP Komisyonu kararı ile projeler

için ek süre verilebileceği, tez projeleri için verilen sürelerin, yetkili birimler tarafından tezler için verilen yasal ek süreleri kapsayacak şekilde uzatılabileceği kararlaştırılmıştır.

BAP Komisyonu tarafından desteklenen bilimsel araştırma projeleri üzerinde yapılan inceleme sırasında; 2019 yılında kapanan projeler arasında süresi 1 yıl- 2 yıl arasında değişen çok sayıda 20011-2015 yıllarında başlayan proje bulunduğu, (örneğin 2011 yılında başlayan ve 2013 yılında bitmesi gereken 2011.KB.FEN.020 nolu proje ile 2012 yılında başlayıp 2014 yılında bitmesi gereken 2012.KB.SAG.052 nolu proje 2019 yılında kapanmıştır.) tespit edilmiştir.

Söz konusu projelere ait süre uzatım kararları olmadığı da anlaşılmıştır. (Aynı durum 2018 yılında kapatılan projeler için de söz konusudur.)

BAP Yönetmeliği ve BAP Yönergesinde yer alan düzenlemelere aykırı olarak; 4-8 yıl arasında süren projelerin yöneticilerinden proje sürelerinin bitimini takiben 2 ay içerisinde sonuç raporlarını vererek projeyi sonlandırmaları talep edilmemiş, kendilerine ek süre de verilmediği halde projeler açık bırakılmış, proje sonuç raporunu zamanında vermeyen araştırıcıların projeleri "BAŞARISIZ" olarak değerlendirilmemiş ve iki yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamama cezası verilmemiş, projelere ayrılan bütçeler harcanmış, ancak uzun süre herhangi bir çıktı alınmamıştır. Bunun sonucunda; proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar proje yürütücüleri üzerinde iken ekonomik ömürlerini tamamlamış ve bazılarının hurdaya ayrılma işlemleri gerçekleşmiştir. Gelinen noktada; belli bilimsel çalışmalar için ayrılan iç kaynaklı proje ödeneklerinden yapılan harcamalar ile projede yer alan öğretim üyelerinin ihtiyaçlarının karşılanması gibi bir durum ortaya çıkmış, proje bütçelerinin büyük kısmı harcanmış ancak beklenen fayda/sonuç sağlanamamış olup; bu durum proje destekleri için ayrılan kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olarak algılanmıştır.

BULGU 5: İptal Edilen Bilimsel Araştırma Projeleri İle İlgili Olarak Yönergede Yer Alan Yaptırımların Yeterli Olmaması

Üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin proje ekibinin gerekli çalışmaları yapmaması nedeniyle iptal edilmesi durumunda proje yürütücüsüne uygulanacak yaptırımları düzenleyen DEÜ BAP Yönergesi'nin ilgili maddesindeki yaptırımların yeterli olmadığı değerlendirilmiştir. Şöyle ki;

Yönergenin "Projelerin İzlenmesi" başlıklı 16'ncı maddesinin (b) bendinde aynen:

www.balioglu.net

Madde 16 - *Projelerin izlenmesinde aşağıda belirtilen usul ve esaslar uygulanır:*

a) ...

b) İzleme sonucunda öngörülen amaç ve çalışma programına uygun biçimde yürütülmediği anlaşılan projelerin yürütücüleri, Komisyon tarafından yazılı uyarılır. 6 (altı) ay içerisinde tekrar değerlendirmede düzelme göstermeyen projeler Komisyonun uygun görüşü ve Rektör onayı ile iptal edilir. İptal kararı, Komisyon Başkanı kanalıyla proje yürütücüleri ile araştırıcıların görevli oldukları birime bildirilir. İptal durumunda, proje için alınan araç ve gereçler ile kalan sarf malzemeleri proje yürütücüsünün bağlı bulunduğu birimdeki taşınır kayıt yetkilisine teslim edilir. İptal edilen projelerde görev alan yürütücüye 2 (iki) yıl araştırma projeleri ile ilgili yürütücü olarak görev ya da destek verilmez.

c) ...

d) ...

e) ...

f) ...”

şeklinde düzenleme yapılmıştır.

www.balioglu.net

Görüleceği üzere; bir projenin amaç ve çalışma programına uymadığı gerekçesiyle Rektör onayı ile iptal edilmesi durumunda proje için alınan araç ve gereçler ile kalan sarf malzemeleri proje yürütücüsünün bağlı bulunduğu birimdeki taşınır kayıt yetkilisine teslim edilecektir. Oysa kamu; bu projede gösterilen amaç doğrultusunda bir kaynak aktarımında bulunmuş, ancak beklenen/umulan fayda gerçekleşmemiştir. Proje kapsamında alınan sarf malzemelerinin kullanılan kısmı da; proje sona erdiğinden kaynak israfı kapsamında değerlendirilmeli ve proje yürütücüsünden talep edilmelidir.

Bu çerçevede Yönergenin 16’ncı maddesinin (b) bendinin “… *İptal durumunda, proje için alınan araç ve gereçler ile kalan sarf malzemeleri proje yürütücüsünün bağlı bulunduğu birimdeki taşınır kayıt yetkilisine teslim edilir. Kullanılan sarf malzemelerinin bedeli ise proje yürütücüsünden geri istenir.”* şeklinde yeniden düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 6: Proje Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde Proje

Yürütücüsü Üzerinde Bırakılması

Üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projeleri sona erdikten sonra proje kapsamında alınan taşınırların DEÜ BAP Yönergesi hükümlerinin yerine getirilmesini teminen önce proje yürütücüsünden teslim alınarak birimlerin ortak kullanımına açıldığı şeklinde evrak tanzim edilerek Bilimsel Araştırma Proje (BAP) Koordinatörlüğüne gönderildiği ve proje dosyasının taşınırlar yönünden kapatılmasının sağlandığı, ancak 10 – 15 gün sonra tekrar aynı proje yürütücüsünün üzerine zimmetlendiği tespit edilmiştir.

DEÜ BAP Yönergesi'nin :

- " Projelerin Sonuçlandırılması" başlıklı 17'nci maddesinin (a) bendinde; sonuçlanan araştırma projesinin bilimsel ve teknik tüm yönlerini ve sonuçlarını kapsayan ve Komisyon tarafından belirlenen kurallara uygun biçimde hazırlanan sonuç raporu ve sonuçlanan projeye ilişkin olarak BAPSİS üzerinde yer alan Türkçe ve İngilizce özetler ile proje kapsamında satın alınan dayanıklı taşınırlara ait zimmet iade fişi ve dilekçe projenin bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içinde teslim edileceği,

- "Genel Hükümler" başlığı altında yer alan 20'nci maddenin (b) bendinde de; proje sonuçlandıktan sonra proje için satın alınan dayanıklı taşınırların, taşınır kayıtlarına uygun olarak eğitim, öğretim hizmetlerinde ve gerektiğinde yeni projelerde kullanılmak üzere devredilen birimin taşınır kayıt ve kontrol yetkilisine teslim edileceği, teslim edilmeyen dayanıklı taşınırlar için teslim etmeyenler hakkında Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı

şeklinde düzenlemeler yapılmıştır.

Projelerin sonuçlanması aşamasında Yönergedeki düzenleme çerçevesinde BAP Koordinatörlüğü tarafından proje kapsamında satın alınan dayanıklı taşınırların ilgili birimin ortak kullanımına verildiğini kanıtlayan zimmet iade fişi aranmakta olup; bu kapsamda ilgili birimin Taşınır Kayıt Yetkilisi tarafından iadeyi kanıtlayan Taşınır Teslim Belgesi düzenlendiği ve bunun BAP Koordinatörlüğüne iletildiği, ancak hemen akabinde yeni bir Taşınır Teslim Belgesi düzenlenerek proje kapsamında alınan tüm taşınırların yeniden proje yürütücüsü üzerine zimmetlendiği görülmüştür.

Örneğin; DEÜ Mühendislik Fakültesi bünyesinde yürütülen 2016 KB.FEN.009 nolu projenin 28.06.2018 tarihinde süresi bitmiş, projenin bitiş tarihini izleyen en geç 3 (üç) ay içinde

www.balioglu.net

teslim edilmesi gereken proje kapsamında satın alınan taşınırların 8 (sekiz ay) sonra 07.03.2019 tarihinde ilgili bölümün taşınır kayıt yetkilisi ile proje yürütücüsü arasında imzalanan bir tutanak eki Taşınır Teslim Belgesi ile proje yürütücüsünden alınarak bölümün ortak kullanımına verilmiş gibi evrak tanzim edilerek BAP Koordinasyon Birimine gönderilmiş, ancak hemen akabinde (18 gün sonra) 25.03.2019 tarihli bir Taşınır Teslim Belgesi ile aynı proje yürütücüsünün üzerine zimmetlenmiştir.

Görüleceği üzere; Yönergedeki düzenlemeye şeklen uyulmak maksadıyla devir işlemi yapılmış ancak sonrasında durum eski haline getirilmiş olup, halen fiili olarak proje kapsamındaki taşınırların sadece proje yürütücüsü tarafından kullanılması sağlanmış ve bölümün ortak kullanımına tahsis edilmemiştir.

Aşağıdaki tabloda yukarıda verilen örnekte olduğu gibi projeden alınan ve proje bitiminden sonra proje yürütücüsünden alınıp BAP Koordinasyon Birimi ile olan ilişki sonlandırıldıktan sonra tekrar proje yürütücüsünün kullanımına verilen ve denetim tarihi itibariyle halen proje yürütücüleri üzerinde olduğu birime ait Malzeme Sicil Raporlarından anlaşılan çok sayıda taşınırdan bazıları listelenmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 6:Proje Yürütücüleri Üzerinde Bırakılan Taşınırlar

Proje no	Satın alınan taşınırlar	İade alındığı tarih	Tekrar proje yürütücüsünün kullanımına verildiği tarih/fiş no
2014.KB. FEN.031	1- Mac Bilgisayar (27" İ5) 2- Sekiz İşlemci Raf Sunucu	14.02.2019	22.02.2019- 2019/Z/6
2017.KB.FEN.028	1- Mikroskop Mavi Filtre Ataşmanı 2- Kurutma Etüvü - 120 LT.	29.05.2019	06.08.2019-2019/Z/92-93
2018. KB.FEN.015	Projeksiyon Cihazı 2500 A1	04.07.2019	06.08.2019-2019/Z/90
2017. KB.FEN.002	1- Stereo Mikraskop ZEISS 2- Parlatma ve Zımparalama Cih.	30.07.2018	……- 2018/Z/154-155
2017. KB.FEN.002	DPGS Hassas Konum Belirleme Sistemi	25.07.2018	28.08.2018-2018/Z/181
2012.KB.FEN.099	Çevresel Şart Kabini [Environmental Chamber]	…..	……- 2017/Z/564
2015.KB.FEN.33	Tekstil Kurutma Cihazı	29.11.2017	……- 2017/Z/750

Hatalı ve İdareyi yanıltıcı eylemin Üniversitede yaygın olarak kullanıldığı anlaşılmış, bu uygulamanın mevzuatla bağdaşmadığı gibi kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli olarak kullanılmasına engel teşkil ettiği değerlendirilmiştir.

BULGU 7: Proje Yürütücüsü Tarafından Düzenlenmesi Gereken Ara Raporları

İle Sonuç Raporlarının Zamanında Teslim Edilmemesi

BAP Koordinasyon Birimi ile proje yürütücüsü arasında düzenlenen Protokol ve mevzuat hükümleri doğrultusunda proje yürütücüsü tarafından belli aralıklarla düzenlenmesi gereken ara raporları ile sonuç raporlarının zamanında düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje Raporları" başlıklı 8'inci maddesinde;

- Kabul edilen bir projenin yürütücüsünün Komisyona **altı ayda bir** geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı **ara rapor** sunacağı, projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamının Komisyonun olumlu görüşüne tabi olduğu ve

- Proje yürütücüsünün, protokolde belirtilen **bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde**, araştırma sonuçlarını içeren **proje sonuç raporunu** Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak sunacağı, lisansüstü tez projeleri için, ilgili birimlerce onaylanmış tezlerin de sonuç raporu olarak kabul edilebileceği,

şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen düzenlemeye paralel bir düzenleme de BAP Koordinasyon Biriminin uygulamakla yükümlü olduğu DEÜ BAP Yönergesinde yapılmıştır.

Yönergenin "Projelerin İzlenmesi" başlıklı 16'ncı maddesinin;

(a) bendinde proje yürütücülerinin Projenin başladığı tarihten itibaren 6 ayda bir olmak üzere Komisyona sunulmak üzere yürüttükleri projeler hakkında geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara raporlarını BAPSİS üzerinden hazırlamakla yükümlü oldukları ve ara raporların Komisyon tarafından inceleneceği,

(c) bendinde de; proje ara raporunun, rapor tarihini izleyen 1 ay içinde teslim edilmesi gerektiği, raporun teslim edilmemesi veya komisyon değerlendirmesi sonucunda uygun bulunmaması durumunda projeye ilişkin yeni harcama, değişiklik talepleri ve yeni proje başvurularının durdurulacağı,

Yine aynı Yönergenin "Projelerin Sonuçlandırılması" başlıklı 17'nci maddesinin;

(a) bendinde; sonuçlanan araştırma projesinin bilimsel ve teknik tüm yönlerini ve sonuçlarını kapsayan ve Komisyon tarafından belirlenen kurallara uygun biçimde hazırlanan sonuç raporu ve sonuçlanan projeye ilişkin olarak BAPSİS üzerinde yer alan Türkçe ve İngilizce özetler, proje kapsamında satın alınan dayanıklı taşınırlara ait zimmet iade fişi ve

dilekçe **projenin bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içinde** teslim edileceği

şeklinde düzenlemeler mevcuttur.

Hal böyle iken DEÜ BAP Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmesine karar verilen ve aşağıda örneklenen projelerin (bu şekilde çok sayıda proje mevcuttur) yürütücülerinin ara raporları ile sonuç raporlarını mevzuatta öngörülen aralıklarla sisteme yüklemedikleri görülmüştür.

Tablo 7:Ara Raporlarını Geç Teslim Eden Proje Yürütücüleri

Proje numarası	*Ara rapor sayısı*	*Açıklama*
2018.KB.SAĞ.003	5	1, 2 ve 3 sayılı Gelişme Raporları sisteme geç yüklendiği halde proje yürütücüsü uyarılmamıştır.
2016.KB.MLT.003	5	2 ve 3 sayılı Gelişme Raporları sisteme geç yüklendiği halde proje yürütücüsü uyarılmamıştır.
2018.KB.SAĞ.097	2	1 sayılı Gelişme Raporu sisteme 7 ay geç yüklendiği halde proje yürütücüsü uyarılmamıştır.
2018.KB.SAG.060	2	2 ve 3 sayılı Gelişme Raporları sisteme geç yüklendiği halde proje yürütücüsü uyarılmamıştır.
2019.KB.SAG.016	1	17.10.2019 tarihinde düzenlenmesi gereken 1. Ara rapor düzenlenmediği proje yürütücüsü uyarılmamıştır.
2016.KB.FEN.009	2	2 ve 3 sayılı Gelişme Raporları sisteme geç (19 ve 13 ay) yüklendiği halde proje yürütücüsü uyarılmamıştır.
2016.KB.FEN.003	1	1 sayılı Gelişme Raporu sisteme 3,5 ay geç yüklendiği halde proje yürütücüsü uyarılmamıştır.

www.balioglu.net

Tablo 8:Sonuç Raporlarını Geç Teslim Eden Proje Yürütücüleri

Proje numarası	*Açıklama*
2016.KB.FEN.003	Süresi 02.03.2017 tarihinde sona eren projenin sonuç raporu bu tarihten 2 yıl 6 ay sonra, 12.09.2019 tarihinde BAP Komisyonuna sunulmuştur.
2013.KB.SAG.091	Süresi 17.12.2016 tarihinde sona eren projenin sonuç raporu bu tarihten 1 yıl 1 ay sonra, 01.02.2018 tarihinde BAP Komisyonuna sunulmuş, Komisyonunu 16.03.2018 tarihli toplantısında uygun bulunarak proje sonlandırılmıştır.
2012.KB.FEN.099	Süresi 25.01.2014 tarihinde sona eren projenin sonuç raporu bu tarihten 4 yıl 6 ay sonra, 28.07.2018 tarihinde BAP Komisyonuna sunulmuş, Komisyonunu 01.06.2018 tarihli toplantısında uygun bulunarak proje sonlandırılmıştır.
2012.KB.SAG.034	Süresi 18.04.2015 tarihinde sona eren projenin sonuç raporu bu tarihten 2 yıl 3 ay sonra, 17.07.2017 tarihinde BAP Komisyonuna sunulmuş, Komisyonunu 01.06.2018 tarihli toplantısında uygun bulunarak proje sonlandırılmıştır.

Üniversite tarafından desteklenen araştırma projelerinin ara ve/veya sonuç raporlarının BAP Koordinasyon Birimi ile proje yürütücüsü arasında düzenlenen Protokol ve mevzuat hükümleri doğrultusunda zamanında düzenlenmesinin sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 8: Sürekli Eğitim Merkezinin Doğrudan Temin Yoluyla Dışarıdan Eğitim

Hizmeti Satın Alması

Kurumun 2019 yılı hesabının incelenmesi sonucunda; Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyet gösteren Sürekli Eğitim Merkezi tarafından düzenlenen eğitim programlarının bir kısmında, gerçek kişi ve özel firmalardan doğrudan temin usulü ile eğitim hizmeti satın alınmak suretiyle programların gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *"D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler"* kısmının *"1. Genel ilkeler"* başlıklı 128'inci maddesinin ilk fıkrasında; Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği;

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1'inci maddesinde; bu Yönetmelik'in amacının; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu;

Aynı Yönetmelik'in *"Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinde Döner Sermayenin; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin sürdürülebilmesi için, kamu idaresine bağlı olarak kurulmuş işletmelere tahsis edilen sermayeyi ifade ettiği

şeklinde düzenlemelere yer verilmektedir.

Buna göre; döner sermaye işletmelerinin faaliyetleri, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkması nedeniyle kamu hizmeti mahiyetini taşımaktadır. Üniversite özel bütçesinden bu hizmetin görülememesinin nedeni ise, uygulanacak prosedürler ve muhasebe sistemi nedeniyle hizmetin sunulmasının sekteye uğramasıdır. Bu nedenle işletmelerin, ticari bir işletmeye benzer bir muhasebe sistemi kullanması, faaliyetlerini, ticari bir faaliyet haline getirmemektedir.

İkinci olarak; işletme faaliyetleri, kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkması, mevcut bir kaynağın varlığıyla söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla burada mevzuat koyucu, asli ve sürekli kamu görevleri için kullanılan ve zaman

www.balioglu.net

zaman atıl kalan ya da kamusal faydası yüksek alanlara kayması gereken kaynakları kullanmayı amaçlamıştır. Dışarıdan eğitim hizmeti temin ederek eğitim programı düzenlemeyi hiçbir şekilde kastetmemiştir.

Bu nedenlerle, bahse konu hizmet alımlarının, kamu kaynağı ve personeli kullanmak suretiyle yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun,

- "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; bu Kanunun amacının; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemek olduğu,

-"Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasında; bu Kanunun; yükseköğretim üst kuruluşlarını, bütün yükseköğretim kurumlarını, bağlı birimlerini ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsadığı,

-"Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (c) bendinin birinci fıkrasında; Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitü-süne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarının Yükseköğretim Kurumları olduğu,

-"Öğretim üyelerinin görevleri" başlıklı 22'inci maddesinde; Yükseköğretim kurumlarında ve bu kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim - öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmenin öğretim üyelerinin görevi olduğu,

denilmek suretiyle araştırma ve uygulama merkezleri, yükseköğretim kurumu olarak kabul edilerek, 2547 sayılı Kanuna tabi tutulmuş; ihtiyaç duydukları eğitim hizmetlerini, öğretim üyeleri marifetiyle temin etmeleri hükme bağlanmıştır.

Kanun koyucu, eğitim ve öğretimin yeterli düzeyde sağlanması adına, yükseköğretim kurumlarına ait kaynakların sınırlılığını da gözeterek, aynı Kanun'un, 30'uncu maddesi uyarınca emekli öğretim üyelerinin çalıştırılmasına, 31'inci maddesi uyarınca gerek öğretim

www.balioglu.net

elemanı yetersizliği nedeniyle, gerekse herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularıyla ilgili olarak öğretim görevlisi görevlendirilebilmesine, 34'üncü maddesi uyarınca yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdamına, 40'ıncı maddesinin (b) bendi ile 41'inci maddesi uyarınca öğretim üyesi ihtiyacı olan yükseköğretim kurumuna, Yükseköğretim Kurulu kanalıyla görevlendirme yapılmasına cevaz vermiştir.

Ancak; söz konusu Kanun ile yükseköğretim kurumlarına, özel kişi veya kurumlardan eğitim hizmeti alma yetkisini ve hakkını vermemiştir.

Bu itibarla; aşağıda örnekleri gösterildiği üzere (çok sayıda eğitim hizmet alımı yapılmıştır), adı geçen birim tarafından doğrudan temin yöntemiyle alınan eğitim hizmetlerinin, mevzuat hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

Tablo 9: Doğrudan Temin Usulü İle Özel Kişi ve Kurumlardan Yapılan Eğitim Hizmeti Alımları

Eğitimin Adı	Süresi	Kabul Tarihi	Temin Edildiği Firma
YDS Eğitim Hizmeti Alımı	72 saat	09.04.2019	… İnsan Kaynakları İnş .Gıda Tem. Oto.San.Tic.Ltd.Şti.
Dış Ticaret Eğitim Hizmet Alımı	80 saat	09.04.2019	… İnsan Kaynakları İnş .Gıda Tem. Oto.San.Tic.Ltd.Şti.
Çince Eğitim Hizmet Alımı	126 saat	09.04.2019	… İnsan Kaynakları İnş .Gıda Tem. Oto.San.Tic.Ltd.Şti.
Stratejik İnsan Kaynakları Eğitimi	30 saat	08.04.2019	… İnsan Kaynakları İnş .Gıda Tem. Oto.San.Tic.Ltd.Şti.
Fotovoltaik Güç Personeli Sertifika Programı	…		… Mühendislik
Fotoğrafçılık	60 saat	23.09.2019	…. (Gerçek kişi)
Yaratıcı Yazarlık	24 saat	20.05.2019	…

www.balioglu.net

BULGU 9: Sürekli Eğitim Merkezinin Eğitim Hizmet Alımı Yaptığı Firmaların/Kişilerin Bakanlık Tarafından Yetkilendirilmemiş Olması

Sürekli Eğitim Merkezinin 2019 yılında Üniversite Hukuk Fakültesi öğretim üyeleri tarafından yürütülen çok sayıda (12 adet) Uzlaştırmacı Eğitimi kursu açmasının yanı sıra kendisi tarafından düzenlenen kurslardan daha çok sayıda (15 adet) Uzlaştırmacı Eğitimi Kursunu da; söz konusu kursu vermeye yetkisi bulunmayan iki firmadan 22/d doğrudan temin kapsamında hizmet satın alma yoluyla gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

05.08.2017 tarih ve 30145 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği'nin "Eğitim Kuruluşlarına İzin Verilmesi" başlıklı 51'inci maddesinde uzlaştırmacı eğitiminin; üniversitelerin hukuk fakülteleri, Türkiye Barolar Birliği veya Türkiye Adalet Akademisi tarafından verileceği, bu kuruluşların da ancak

Bakanlıktan izin alarak eğitim verebilecekleri ve izin verilen eğitim kuruluşlarının listesinin elektronik ortamda yayımlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu düzenleme çerçevesinde Adalet Bakanlığı web sitesinde Uzlaştırmacı Eğitimi İzni Verilen Eğitim Kuruluşları yayınlanmıştır. Bu kuruluşlar içinde Dokuz Eylül Üniversitesi yer almakta olup alınan izin kapsamında Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM) bünyesinde Hukuk Fakültesi öğretim üyeleri tarafından çok sayıda Uzlaştırmacı Eğitimi kursu düzenlenmiştir. Ancak DESEM kendi kaynakları ile bu kursu düzenlemeye yetkili ve muktedir iken çok sayıda (15 adet) Uzlaştırmacı Eğitimi Kursunu Bakanlık tarafından yetkilendirilmeyen/mevzuat uyarınca yetkilendirilmesi de mümkün olmayan iki firmadan doğrudan temin yöntemiyle satın almış ve söz konusu kişi/firmalar tarafından verilen Uzlaştırmacı Eğitimleri Adana, Hatay ve Urfa illerinde gerçekleştirilmiştir. Bu kurslarda ders veren eğiticilere ait liste incelendiğinde;

- Eğitimi veren hukuk fakültesi menşeli öğretim üyelerinin eğitim verdikleri tarihte fiilen görev yaptıkları Üniversitelerin Bakanlık tarafından 2019 yılında yetkilendirilen kurumlar arasında bulunmadığı (Çağ Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Bakırçay Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, vb.)
- Eğitime katıldığı bildirilen öğretim üyelerinden birinin İletişim Fakültesi mezunu olduğu ve eğitimin yapıldığı 2019 yılında aktif olarak görev yaptığı Ege Üniversitesinde Hukuk Fakültesi bulunmadığı ve bunun doğal sonucu olarak ta yetkilendirilmiş kurumlar içinde yer almadığı;
- 2019 yılı Bakanlık listesinde mahkemeler tarafından dava dosyalarında Uzlaştırmacı olarak görevlendirilebilecek/yetkilendirilmiş kişi listesinde yer alan ve eğitim verme yetkisi olmayan 3 (üç) gerçek kişiden (Uzlaştırmacıdan) eğitim hizmeti alındığı

tespit edilmiştir.

Bu durum mevzuat açısından uygun olmadığı gibi, eğitime katılıp sertifika alan katılımcılara verilen belgelerin de geçerliliğinin sorgulanmasına yol açacak mahiyette olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 10: Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM) ile Eğitim

www.balioglu.net

Programlarını Yürütmek İçin Protokol İmzalayan Firmanın Milli Eğitim Bakanlığından Alınan Kurum Açma İzni ile İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Göstermesi

Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM) ile işbirliği yaparak çok sayıda eğitim programlarını yürütmek için protokol imzalayan bir firmanın Milli Eğitim Bakanlığından alınan kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösterdikleri tespit edilmiştir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 2'nci maddesinin (m) bendinde Kurucu; "Kurumun sahibi olan ve adına kurum açma izin belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder." şeklinde tanımlanmış, aynı Kanun'un 3'üncü maddesinde de; bir kurumda öğretime başlayabilmek için kurum açma izni alınmasının zorunlu olduğu, izin başvurularının ilgili Millî Eğitim Müdürlüğüne yapılacağı, Valilikçe yapılan inceleme sonucunda okullar dışındaki kurumlara kurum açma izni verileceği, kurum açma izni alınmadıkça, kuruma öğrenci kaydı yapılamayacağı ve gerçek ve tüzel kişiler tarafından; hizmet içi eğitim kapsamına giren faaliyetler dışında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetlerin, bu Kanuna göre yetkili makamlardan kurum açma izni alınmadan yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere özel öğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyeti yapabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığından kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alması zorunludur. Bununla birlikte, her türlü eğitim ve öğretim faaliyeti Milli Eğitim Bakanlığının izin ve denetimine tabi olup, bu faaliyetleri yürütenler, özel öğretim kurumları için bu Kanunda belirtilen kurallara uymakla yükümlüdür.

Dolayısıyla DESEM ile çeşitli eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere protokol imzalayan firmanın Milli Eğitim Bakanlığından kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, DESEM ile birlikte (doğrudan temin ile hizmet satın aldığı) Uzlaştırmacı Eğitimi Programı, Endüstri 4.0 ve Dijital Dönüşüm Uzmanlığı Eğitim Programı, Büyük ve Orta Ölçekli İşletmeler İçin Finansal Raporlama Programı, Stratejik İnsan Kaynakları Eğitim Programı, Arabuluculuk Eğitim Programı, Dış Ticaret Eğitim Programı, Yaratıcı Yazarlık Eğitim Programınıyürüten firmanın Milli Eğitim Bakanlığından kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almadan bu eğitim faaliyetlerini belli bir ücret karşılığı yürüttükleri, eğitimler sonunda kursiyerlere DESEM adına düzenlenmiş eğitim sertifikaları verildiği, üniversite tüzelkişiliği araç olarak kullanılmak suretiyle haksız kazançlar elde edildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Bu itibarla, DESEM'in eğitim programlarını yürütmek için başvuran firmalardan öncelikle Milli Eğitim Bakanlığından kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı talep etmesi, bu belgelere sahip olmayan firmalarla protokol imzalamaması gerekmektedir.

Bulguda belirtilen bu hususun idari soruşturmaya konu edilmesi gerektiği, ayrıca bu firma hakkında cezai işlem yapılması için konunun Milli Eğitim Bakanlığına bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 11: YÖK Tarafından ÖYP Kapsamında Gönderilen Desteklerden Artan Kısmın YÖK'e İade Edilmemesi

Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı çerçevesinde öğrencilerin giderlerinin karşılanması amacıyla her yıl öğrenci başına belli miktarlarda gönderilen destek miktarlarından harcanmayan kısımlarının YÖK'e iade edilmeyerek emanet hesapta bekletildiği tespit edilmiştir.

Yükseköğretim kurumlarına Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında atanan araştırma görevlilerine, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının koordinasyonunda, lisansüstü eğitim yaptırmak suretiyle öğretim üyesi yetiştirilmesini düzenlemek üzere YÖK tarafından hazırlanan Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına İlişkin Usul ve Esaslar'ın:

- Kaynak aktarımı başlıklı 10'uncu maddesinde; 2547 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi uyarınca yurt içinde ve yurt dışında öğretim üyesi yetiştirilmesi amacıyla YÖK bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine kaydedilen ödenekten ÖYP çerçevesinde desteklenmesine karar verilen başvurulara ilişkin YÖK Yürütme Kurulu tarafından uygun görülen tutarların, tahakkuk ettirilmek suretiyle ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine aktarılacağı, ÖYP kapsamında, yükseköğretim kurumlarına aktarılan tutarların karşılığının, ilgili yükseköğretim kurumu tarafından bir yandan (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvele ödenek olarak kaydedileceği, kaynak aktarımı yapılabilmesi için; bir yükseköğretim kurumu adına başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü eğitim yapan araştırma görevlilerinin, 2547 sayılı Kanunun 35'inci maddesi kapsamında görevlendirilmiş olması gerektiği,
- "ÖYP Giderleri" başlıklı 11'inci maddesinde; ÖYP araştırma görevlilerinin eğitimleri süresince kullanılmak üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir ÖYP araştırma görevlisi için eğitim-öğretim ve araştırma amacıyla ilgili yükseköğretim kurumuna Proje Giderleri, Seyahat Giderleri için kaynak aktarılacağı,
- "ÖYP kaynaklarının kullanımı" başlıklı 12'nci maddesinde; ÖYP kapsamında ilgili yükseköğretim kurumlarına ödenen tutarlardan yapılacak ödemelere ilişkin gider

www.balioglu.net

gerçekleştirme işlemlerinin, ÖYP Kurum Koordinasyon Birimi tarafından yerine getirileceği,

- "Aktarma ve iade" başlıklı 13'üncü maddesinde; ÖYP kapsamında ilgili yükseköğretim kurumlarına ödenen tutarların her bir ÖYP araştırma görevlisi için bu Usul ve Esasların 11'inci maddesinde yer alan dağılıma uygun olarak harcanacağı, amacı doğrultusunda kullanılamayacağı anlaşılan tutarlar arasında ve diğer gider kalemlerinden bu gider kalemlerine aktarma yapılamayacağı ve **bu kapsamda yükseköğretim kurumlarına aktarılan tutarlardan, kullanılmayanlar, YÖK'ün ilgili hesaplarına iade edileceği** ve

- "Sorumluluk" başlıklı 15'inci maddesinde de Yükseköğretim kurumlarının, bu Esas ve Usuller ile kendilerine verilen görevlerin mevzuata uygun olarak ve etkin bir şekilde yürütülmesinden ve YÖK'e gerekli bilgi akışının sağlanmasından sorumlu oldukları

Hükme bağlanmıştır.

Mevzuatta yer alan düzenlemeler doğrultusunda Dokuz Eylül Üniversitesi ÖYP kapsamında kendisine atanan araştırma görevlilerinin desteklenmesi için YÖK bütçesinden kendisine aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlarını YÖK'ün ilgili hesaplarına iade etmesi gerekirken bu iade işlemini yapmadığı ve artan destek tutarlarını emanet hesaplarda beklettiği görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda YÖK'e iade edilmesi gerekirken iade edilmeyen destek miktarları yıllar itibariyle gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 10:YÖK'ün İlgili Hesaplarına İade Edilmesi Gereken Destek Tutarları

Tarih / Yevmiye No	Bankaya Yatan (TL)	Kalan (TL)	Açıklama
19.10.2015-21262	5.348.271,78	1.114.011,00	ÖYP destek ödemesi
24.12.2015-28935	289.000,00	289.000,00	ÖYP destek ödemesi
29.04.2016-8970	827.000,00	22.122,50	ÖYP destek ödemesi
19.04.2017-8602	792.000,00	792.000,00	ÖYP destek ödemesi
10.11.2017-27346	825.000,00	825.000,00	ÖYP destek ödemesi
	Toplam	**3.042.133,50**	

YÖK bütçesine iade edilmesi gereken yüksek tutarlı kullanılmayan kaynağın Üniversite mali tablolarında bulunan emanet hesaplarda atıl bir şekilde bekletilmesinin kamu

kaynaklarının etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılması açısından sorun teşkil ettiği değerlendirilmiştir.

BULGU 12: Lisansüstü Eğitim Maksadıyla Başka Üniversitelerde Görevlendirilen Araştırma Görevlilerinden Alınan Kefalet Senetlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca Belirlenen Kriterlere Uygun Olmaması

Kadrosu Dokuz Eylül Üniversitesinde bulunan ve Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında başka üniversitelerde lisans-üstü eğitim yapmak üzere görevlendirilen araştırma görevlilerinden alınan Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senetlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen kriterlere uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Kurumların personel planları doğrultusunda ihtiyaç duyulan görevlere mecburi hizmet karşılığı eleman yetiştirmek üzere yurt içindeki öğretim kurumlarında öğrenci okutma ve ihtisas yaptırmadaki usul ve esasları düzenleyen Yurt İçinde Mecburi Hizmet Karşılığı Öğrenci Okutma ve İhtisas Yaptırma Hakkında Yönetmelik'in "Taahhütname ve Kefalet Senedi" başlıklı 28'inci maddesinde; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 221'inci maddesinin (A) ve (B) bendlerine göre ilgili kurumlarca Devlet hesabına okutulacak olanlardan EK'deki örneğe uygun, taahhütname ve kefalet senedi alınacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bulguya konu olayda kadrosu Dokuz Eylül Üniversitesinde olan 2 (iki) araştırma görevlisi lisansüstü eğitim amacıyla 2547 sayılı Kanunun 35'inci maddesi kapsamında başka 2 (iki) üniversitede görevlendirilmiş ve kendilerinden "Bir Üniversite Adına Bir Diğer Üniversitede Lisansüstü Eğitim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmelik"in "Öğretim Elemanı Yetiştirilmesi" başlıklı 4'üncü maddesinin (4) nolu bendi uyarınca; Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi alınmıştır.

Söz konusu senetler incelendiğinde; senetlerde yer alan ibarelerin ve yükümlülüklerin büyük ölçüde Yurt İçinde Mecburi Hizmet Karşılığı Öğrenci Okutma ve İhtisas Yaptırma Hakkında Yönetmelik ekinde yer alan Taahhütname ve Kefalet Senedi ile aynı olduğu, ancak, öğrenim süresinin sonunda ilgililerin:

a) Kanun, tüzük, yönetmeliklerle tayin edilmiş müddet içinde vazife talebinde bulunmaması,

b) Verilen görevi ve ücreti kabul etmemesi veya ihtirazi kayıtla kabulden imtina etmesi,

c) Tayin edildiği görevlerde mecburi hizmet süresini doldurmadan mazeretsiz ve izinsiz

işi bırakması,

d) Mecburi hizmet süresi sona ermeden meslekten, memurluktan veya hizmetinde bulunduğu müesseseden ihraç olunması,

e) İşbu tahsil ve mecburi hizmet taahhüdüyle ilgili olarak çıkmış veya çıkacak olan tüm kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uymaması ve yüklenecek mükellefiyetlere rıza göstermemesi,

f) Askere çağırılması halinde, askerlikte geçirilen sürenin mecburi hizmet müddetinden sayılmayacağını, terhisten sonra en geç iki ay içinde kurumuna yazı ile müracaat edip vazife istemediği,

durumlarda; cezai şart olarak öngörülen ve kişi tarafından kendisi için yapılmış bütün masrafları % 50 fazlasıyla ve her biri için tediye veya sarf tarihinden itibaren tahakkuk ettirilecek kanuni faiz vesair kanuni ödemelerle birlikte ilgili kurum veya hazine emrine hüküm ihtihsaline hacet kalmaksızın nakden ve def'aten tediye edeceği, mecburi hizmet süresi dolmadan görevden ayrılması halinde taahhütname gereğince adına tahakkuk ettirilen borcun yekunundan ifa edilen mecburi hizmet süresine tekabül eden miktar düşüldükten sonra bakiyesini % 50 fazlası ve kanuni faiz vesair kanuni ödemelerle birlikte hüküm istihsaline hacet kalmaksızın nakden ve def'aten tediye edeceğine ilişkin taahhüt düzenlemelerinin Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından ilgililerden alınan Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senetlerinde yer almadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Örnek olarak incelenen Niğde Ömer Halis Üniversitesi ile Iğdır Üniversitesi tarafından düzenlenen kefalet senetleri birebir Yurt İçinde Mecburi Hizmet Karşılığı Öğrenci Okutma ve İhtisas Yaptırma Hakkında Yönetmelik ekinde yer alan kefalet senedi örneğine uygun olarak ve %50 oranında cezai şartı içerecek şekilde düzenlenmiş iken; Dokuz Eylül Üniversitesinde aynı konuda düzenlenen kefalet senetlerinden %50 oranındaki cezai şartın çıkarılmasının nedenleri anlaşılamamış olup bu uygulamanın kamuyu zarara uğratacak nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 13: Üniversite Kooperatifine Kiralanan Yerler İle İlgili Üniversite Alacaklarının Takip Edilmemesi ve Üniversitede Bazı Görevlilerin Kooperatif Üzerinden İstihdam Edilmesi

Üniversitenin hisselerinin %99,88'ine sahip olduğu Sınırlı Sorumlu Dokuz Eylül Eğitim, Öğretim, Bilimsel Araştırma, Proje ve İşletme Kooperatifine çok sayıda taşınmaz kiralaması yapıldığı, kira bedellerini ödemeyen diğer kiracılar hakkında hukuki işlem tesis edilirken çok sayıda kantin/kafeterya vb. yerleri kiralayan ve 2017 yılından günümüze kadar

Üniversiteye yüksek tutarlı kira, elektrik ve su borcu bulunan Kooperatif hakkında hiçbir işlem yapılmadığı, Kooperatif çalışanı olarak görünen ve ücretleri Kooperatif tarafından ödenen 37 personelin Üniversitenin çeşitli birimlerinde görev yaptığı tespit edilmiştir.

Kooperatifin üniversiteye olan borçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 11:Üniversite Kooperatifinin İdareye Olan Borçları

YIL	BORÇ TOPLAMI
2017	605.057,96 TL
2018	1.012.426,16 TL
2019	466.745,79 TL
2020	438.308,08 TL
TOPLAM	**2.522.537,99 TL**

Kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu hizmetlerini veya personelini desteklemek üzere kurulan dernekler ve Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflar ile bunların kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini düzenlemek maksadıyla hazırlanan ve 29/1/2004 tarih ve 25361 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair Kanun'un "Temel İlkeler" başlığını taşıyan 2'nci maddesinin (ı) fıkrasında aynen:

"ı) İhaleyi yapan kurum ve kuruluş bünyesinde bulunan veya bu kurum ve kuruluşlarla ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf ve dernekler ile bunların sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler, bu kurum ve kuruluşların 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapacakları ihalelere katılamazlar." denilmiş,

"Cezalar" başlıklı 3'üncü maddesinde; dernek tüzüğü veya vakıf senedi bu Kanuna aykırı olan veya bu Kanuna aykırı işlemleri tespit edilen dernek ve vakıfların genel hükümlere göre kapatılacağı,

Geçici Madde 1'de de bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan dernek ve vakıfların 31.12.2005 tarihine kadar, dernek tüzüklerini veya vakıf senetlerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirecekleri, dernek tüzüğünü veya vakıf senedini altı ay içinde bu Kanuna uygun hale getirmeyen veya bu Kanuna aykırı işlemleri tespit edilen dernek ve vakıfların genel hükümlere göre kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat düzenlemesinden de anlaşılacağı üzere Kanun koyucu Üniversiteler ile Üniversite Vakıflarının ve derneklerinin dönem itibariyle son derece girift ve muhtemel kamu zararına yol açacak nitelikteki ilişkilerini sonlandırma iradesini ortaya

www.balioglu.net

koymuştur. Kanun yürürlüğe girdikten sonra, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 09.02.2009 tarih ve 35 sayılı Oluru ile kurulan Sınırlı Sorumlu Dokuz Eylül Eğitim, Öğretim, Bilimsel Araştırma, Proje ve İşletme Kooperatifi ile Üniversite arasındaki ilişkiler zamanla gelişmiş, mülkiyeti Üniversiteye ait olan/Hazine tarafından Üniversitenin kullanımına tahsis edilen yerlerde bulunan çok sayıda taşınmaz Kooperatife 51/g yöntemiyle kiralanmış, Kooperatifin 2017 yılından bu yana kiraladığı kantin/kafeterya vb. yerlerin kira/elektrik/su giderleri karşılığı Üniversiteye yüksek tutarlı borcunun bulunduğu anlaşılmıştır.

Üniversite ile Kooperatif arasında imzalanan tip sözleşmelerin "Kira Bedeli" başlıklı 4'üncü maddesinin son cümlesinde; vadesinde ödenmeyen kira, elektrik ve su bedellerine 21.07.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Hakkında Kanun'un 51'inci maddesi gereği gecikme faizi uygulanacağı, "Tahliye Yükümlülüğü ve Fesih" başlıklı 11'inci maddesinin son paragrafında da; kiracının, kira, elektrik, su ve yakıt bedellerini düzenli ödemediği takdirde, 2886 sayılı Yasanın 62'nci maddesinde verilen süre içinde birikmiş borcunu faiziyle birlikte ödemediği takdirde kira sözleşmesinin İdarece tek taraflı olarak feshedileceği, ödenmeyen borç bedellerine 6183 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinde belirtilen oranda gecikme faizi uygulanmak suretiyle 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümlerine göre tahsili yoluna gidileceği şeklinde düzenlemeler yapılmıştır.

www.balioglu.net

Kiraladıkları yerler nedeniyle Üniversiteye borcu bulunan diğer kiracılar hakkında gecikmeli de olsa yukarıdaki sözleşme hükümleri uygulanırken Üniversiteye en yüksek tutarlı borcu bulunan Kooperatife bu düzenlemeler kapsamında İdarece herhangi bir işlem tesis edilmemiş, kira borcu bulunan yerler kira sözleşmesinin bitiminde yeniden ilgili Kooperatife kiralanmıştır.

Gelinen noktada; kamuya ait taşınmazlar Kooperatife kiralanmış ancak kira bedellerinin büyük kısmı tahsil edilememiş, sarfettikleri elektrik ve su giderleri özel bütçeden ödendiği halde bunların da büyük kısmı geri alınamamış, kamu kaynakları israf edilmiştir.

Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair Kanun ile Üniversite vakıf ve derneklerinin Kurum ile olan ilişkileri kesilirken aynı/benzeri ilişkilerin Kooperatif adı altında başka oluşumlar vasıtasıyla sürdürüldüğü görülmektedir.

Kooperatif çalışanı olarak görünen ve ücretleri Kooperatif tarafından ödenen 37 personelin Üniversitenin çeşitli birimlerinde görev yapması hususuna gelince; kamuda istihdam şekilleri ve kamuda çalışan personelde aranacak özellikler 657 sayılı Devlet Memurları

Kanunu'nda hüküm altına alınmıştır. Üniversitelerde görev yapan idari personel için 657 sayılı Kanun hükümleri geçerli olup; bu şartları taşıyıp taşımadığını ve aranan kriterlere sahip olup olmadığı belli olmayan kişilerin üniversite bünyesinde idari görev yapmaları ve devlet memurları eliyle yapılması gereken işlerde çalıştırılmaları uygun bulunmamış olup bu uygulamanın devlet personel rejimini olumsuz anlamda etkileyeceği değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan söz konusu Kooperatifin hesap ve işlemlerinin denetimi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. 2009 yılından bu yana sadece kuruluşundan 1 (bir) yıl sonra, 2010 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı stajer kontrolörü tarafından denetlendiği ve denetim sonucunda düzenlenen inceleme raporu uyarınca Kooperatife gönderilen Bakanlık talimatına aradan 2 (iki) yıl geçmesine karşın Kooperatif tarafından cevap verilmediği için Bakanlığın 2012 yılında bir tekit yazısı yazarak, cevap verilmemesi halinde yapılacak cezai müeyyidelerle ilgili Yasa hükümlerini hatırlattığı görülmüştür.

Kooperatifin hesap ve işlemlerinin 10 (on) yıl süreyle ilgili Bakanlık tarafından bir daha denetime tabi tutulmaması; kamu kaynaklarını kullanarak gelir elde eden bir oluşumun giderlerinin takibinin yapılmamasına yol açmış olup bu durumun kamu açısından yüksek risk unsuru taşıdığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 14: Üniversite Kooperatifinin Ana Sözleşmesinde Yer Alan Amaçları Doğrultusunda Faaliyet Göstermemesi

Üniversite Kooperatifinin ana sözleşmesinde yer alan amaçları doğrultusunda faaliyet göstermediği tespit edilmiştir.

Üniversitenin hisselerinin %99,88'ine sahip olduğu Sınırlı Sorumlu Dokuz Eylül Eğitim, Öğretim, Bilimsel Araştırma, Proje ve İşletme Kooperatifinin İzmir Yirmibirinci Noterinin 05.02.2009 tarih ve 04284 sayılı onayına havi Ana Sözleşmesinin "Amaç ve Çalışma konuları" başlıklı 6'ncı maddesinde aynen:

"Madde 6- Kooperatifin amacı; 9 Eylül Üniversitesi mensubu olan ortakları ile diğer özel ve tüzel kişilerin özellikle mesleki ihtiyaçlarını, eğitim, öğretim ve araştırma gereksinimlerini karşılamak için özel eğitim yasalarına uygun olarak her derecede ve türde özel eğitim kurumları açmak, işletmek, araştırma ve incelemelere imkan sağlamaktır." denilmektedir.

Aynı maddenin devamında; bu amacı gerçekleştirmek için Kooperatifin

yapacağı/faaliyet göstereceği işler ve alanlar sayılmıştır. Buna göre Kooperatifin sözleşmesinde sayılan faaliyet alanları ile fiilen hangi alanlarda çalışmalar yürüttüğü aşağıda açıklanmıştır:

1- Okul öncesi eğitim, ilk, orta ve yüksek öğretim, lisans üstü eğitim kurumları açar, her türlü özel kurslar düzenler, özel öğrenci yurtları ve öğrenci misafirhaneleri kurar. Bu kurumların işletmesini doğrudan ya da dolaylı olarak üstlenir, kiralar veya kiraya verebilir.

Bu madde ile ilgili aktivite bulunmamaktadır.

2- Her türlü okulun giriş sınavlarına hazırlık için dershaneler ve kurslar açar. Okul veya meslek giriş sınavlarını organize eder. Konusu ile ilgili yayın faaliyetlerinde bulunur, eğitim amaçlı araç ve gereçleri üretir, pazarlar ve satar. Eğitimle ilgili işletmecilik gerektiren birimleri kiralar, kiraya verebilir ve işletir.

Bu madde ile ilgili aktivite bulunmamaktadır.

3- Amaçları doğrultusunda gelir temin etmek amacıyla öğrencilere, ortaklara ve diğer kişilere ucuz ve kaliteli mal ve hizmet temin etmek için kantin işletmesi, lokal, sosyal tesis, kafeterya, otopark, kuaför salonu, lostra salonu, internet cafe, kırtasiye, gazete bayii, terzi, su parkı, yüzme havuzu, spor ve gençlik merkezi ve benzeri tesisleri inşa eder, ettirir, kiralar, kiraya verir, mevcut bulunan bu konularla iştigal eden işletmeleri kiralar, kiraya verir, satın alır, satar, işletir, işlettirir ve var olanlara ortak olur.

DEÜ Sağlık Kampüsü, Dokuzçeşmeler Kampüsü, Tınaztepe Kampüsü ve Kiraz Veterinerlik kampüsü içersinde bulunan kantin, kafe, Otopark, Medikal Market yerlerini kiralamış olup buralarda faaliyet göstermektedir.

4- Sağlık, spor ve kültür eğitimi veren okulların araştırma hastanelerinin eğitim hizmetlerini ve eğitim programlarını destekler, hizmet mekanlarını işletir.

Madde 3'te belirtilen eğitim ve Sağlık kampüsü içerisinde bulunan mekanlar işletilmektedir.

5- Bilimsel, kültürel, sportif ve sanatsal amaçlı yaz okulları ve benzeri kamplar açar, seminer, kongre, sempozyum düzenler, bunlara katılır ve destek verir.

Yaz döneminde havuzda yaz okulu düzenlenmektedir. Tarafımıza ibraz edilen listelerde Üniversite bünyesinde gerçekleşen kongre ve sempozyumlara destek kapsamında yapılan bir ödeme bulunmadığı görülmüştür.

6- Ortaklarının yurt içi ve yurt dışı araştırma, geliştirme ve eğitim programlarını düzenler, katkı sağlar.

Ortakların yurt içi ve yurt dışı araştırma, geliştirme ve eğitim programlarına kooperatif desteği sadece uçak parası vb.ödemeleri karşılamakla sınırlı olup bu da toplamda çok küçük bir

www.balioglu.net

desteğe tekabül etmektedir.

7- Ortaklarının ve ilişkili olacağı eğitim kurumlarında görevli çalışanların sosyal, kültürel ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak için eğitim bursları ile kredi verir.

2019 yılında hiçbir öğrenciye burs verilmemiştir.

8- Eğitim ve sağlık kurumlarına ait her türlü binanın tamir ve tadilatını yapar veya yaptırır.

Kooperatif sadece (tüm kiralama sözleşmelerinde yer alan ve kiracının yükümlülüğünde bulunan) Üniversiteden kiraladığı mekanların tamir ve tadilatlarını yapmıştır.

9- Eğitim ve sağlık kurumlarına ait her türlü binanın temizlik ve sterilizasyon işleriyle ilgili ihalelere girer, bu işlerle ilgili şirketlere ortak olur ve ilgili işletmeleri devralabilir ve işletebilir.

Bu madde ile ilgili bugüne kadar temizlik ve sterilizasyon işi yapılmamıştır.

10- Amaçları doğrultusunda gelir temin etmek maksadıyla amacına uygun kuruluşlara ortak olur, işletmeler satın alır ve işletir. Amacına uygun faaliyetlerde bulunan kuruluş ve kişilerin yürüttüğü projelere katılır ve bu proje ve çalışmaları destekler.

Kooperatif herhangi bir kuruluşa ortak değildir. 2018 yılı Temmuz yılına kadar DEÜ bünyesinde bulunan öğretim üyelerinin kongre ve yayın teşvikleri ödenmiş, 2019 yılında bu kapsamda bir destek sunulmamıştır.

11- Gerektiğinde ortaklar ve personel için yardım fonları oluşturur.

Herhangi bir yardın fonu bulunmamaktadır.

12- Kooperatif amaç ve konusu ile ilgili olarak imalat, ithalat ve ihracat yapabilir. Bayilik, distribitörlük, mümessillik alabilir, verebilir, patent anlaşmaları yapabilir. İstikraz alabilir, her türlü menkul kıymetleri aracılık yapmamak şartı ile alıp satabilir.

Sadece Kooperatif bünyesinde çalıştırılan kantin ve kafeteryalarda yemek ve unlu mamül imalatı yapılmaktadır.

13- Amacı ile ilgili kurulmuş veya kurulacak şirketlere ortak olabilir. Her nevi taşıma araçlarını iktisap edebilir, gerektiğinde satabilir, kiraya verebilir. Gayrimenkul ve haklar iktisap edebilir, satın alabilir, bunlar üzerinde her türlü hukuki tasarruflarda bulunabilir, ipotek verebilir, kiralama yapabilir, başkalarına ait gayrimenkul ve haklar üzerinde de kooperatif lehine rehin, ipotek, tesis ve tescil ettirebilir. Gerektiğinde sahibi olduğu ve olacağı tüm gayrimenkulleri satabilir, devir ve trampa edebilir.

Kooperatife ait şirket araçları bulunmakta olup, herhangi bir gayrimenkulü yoktur.

Görüleceği üzere Kooperatifin ana amacı; ortakları ile diğer özel ve tüzel kişilerin

www.balioglu.net

özellikle mesleki ihtiyaçlarını, eğitim, öğretim ve araştırma gereksinimlerini karşılamak için eğitim kurumları açmak, işletmek, araştırma ve incelemelere imkan sağlamaktır.

Kooperatifin ana amacını sağlamak için kurulduğu 2009 tarihinden bu yana açtığı ve işlettiği herhangi bir özel eğitim kurumu mevcut değildir. Araştırma ve incelemelere imkan sağlamaya gelince; 2019 yılında Üniversitede hiçbir öğrenciye burs vermemiş, 2019 yılında Üniversiteye destek kapsamında toplam 2.126.546,22 TL gider yapmıştır. Bu giderin %85'i maaşları kooperatif tarafından ödenen Rektörlük çalışanlarına ait olup, bu şekilde istihdam tarzı kamuda bulunmamaktadır ve bunun Kooperatif amaçları içinde yeri de yoktur. Kalan 338.225,78 TL'nin (%15) Eylül 2019 tarihi itibariyle (birçok kez şifahi olarak talep edilmesine karşın Aralık 2019 tarihi itibariyle Üniversite için yapılan harcamaların ayrıntılı dökümü tarafımıza ibraz edilmemiştir.) güvenlik görevlilerinin fazla mesai giderleri, temsil ağırlama, organizasyon, araç bakım, 1 tablet, personel giyim ve seyahat gideri ile spor etkinlik giderleri vb. harcamalarda kullanıldığı görülmüştür. Burada sadece öğrenciye verilen 1 tablet bilgisayar (1.525,00 TL) ile spor etkinlik giderleri (1.125,04 TL) ve seyahat giderleri (7.411,96 TL) olmak üzere çok cüz'i bir harcamanın Kooperatif amaçları ile uyumlu olduğu, kalan harcamaların ise Kooperatifin amacı kapsamında bulunmadığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Görüleceği üzere Kooperatif gelirlerinin neredeyse tamamını kamu (Üniversite) kaynaklarını kullanarak (kiralama yoluyla) elde etmiş; bunun karşılığında kiralarını da ödememiştir. Denetim tarihi itibariyle Üniversiteye 2.522.537,99 TL kira borcu bulunmaktadır. Hali hazırda var olan kira borcu ile 2019 yılında Üniversiteye yaptığı ve çoğu amacına aykırı olan destek tutarı (2.126.546,22 TL) birlikte değerlendirildiğinde; aslında Kooperatifin 2019 yılı için Üniversiteye herhangi bir destekte bulunmadığı gibi aksine Üniversiteye borcu olduğu da açıktır.

Sonuç olarak; Sınırlı Sorumlu Dokuz Eylül Eğitim, Öğretim, Bilimsel Araştırma, Proje ve İşletme Kooperatifinin ortakları ile diğer özel ve tüzel kişilerin özellikle mesleki ihtiyaçlarını, eğitim, öğretim ve araştırma gereksinimlerini karşılamak için eğitim kurumları açmadığı, araştırma ve incelemelere destek sağlamadığı, gelirlerinin tamamını Kuruma ait olan yerleri kiralamak suretiyle elde ettiği, ana sözleşmesinde yer alan diğer faaliyetlerde hemen hiç bulunmadığı/gelir elde etmediği, kiraladığı yerlere ait kiraları da zamanında zamanında/hiç ödemediği, bu haliyle ana sözleşmesinde yer alan amacına uygun olarak çalışmadığı değerlendirilmiştir.

BULGU 15: Taşınmaz Kiralarının Tahsilatlarının Geç Yapılması ve Bazı

Taşınırların Kira Borcunu Zamanında Ödemeyen Kişilere Yeniden Kiralanması

Üniversitenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin g bendi kapsamında yaptığı taşınmaz kiralamalarda kira tahsilatlarında sorun yaşandığı, bir kısmının tahsilatlarının gecikmeli olarak yapılabildiği, bunların bir kısmının dosyalarının alacak ve/veya tahliye davası açılmak üzere Hukuk Müşavirliği'ne gönderildiği icra sürecinin başlatıldığı, ancak taşınmazların bazılarının icra süreci başlatılan kiracılara yeniden kiralandığı tespit edilmiştir.

Örneğin; Tınaztepe Yerleşkesi Mimarlık Fakültesi kantinini kiralayan kişi hakkında 2016 yılı kira borçlarını ödemediği için İzmir 18.İcra Müdürlüğünün 2017/2567 esas sayılı dosyası ile icra takibi başlatıldığı, ancak aynı yerin 04.07.2017 tarihli sözleşme ile kendisine tekrar kiraya verilmesi nedeniyle icra müdürlüğündeki dosyanın işlemden kaldırıldığı, adı geçen kiracının 2017-2018 yılı kiralarını da ödememesi nedeniyle bu kez İzmir 22.İcra Müdürlüğünün 2018/9571 esas sayılı dosyası ile tekrar icra takibi başlatıldığı, icra takibi devam ederken aynı kantinin 2019 yılında tekrar aynı kişiye kiralanması üzerine yine icra takibinin kaldırıldığı ama aynı olumsuz durumun 2019 yılında da devam ettiği ve kiracının 01.11.2018-01.10.2019 tarihleri arasındaki kira, elektrik, su ve KDV borcu için İzmir 4.İcra Müdürlüğünde 2019/15169 esas sayılı dosyası ile tekrar takip başlatıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Önceki kiralamalarda ediminin ifasını geciktiren ve kira borçlarının tamamını yatırmayan/geç yatıran kiracıya yeni kiralamalar yapma nedeni anlaşılamamış olup bu olumsuz davranışın ilgili kamu taşınmazının anılan Kanun'un 51/g maddesi ile rekabet ortamından uzak şekilde kiraya verildiği hususu ile birlikte dikkate alındığında durumu daha da riskli hale getirdiği ve ileride kamu zararı oluşturma ihtimalinin yüksek olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 16: Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazların Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilmesi

Dokuz Eylül Üniversitesinin mülkiyetindeki taşınmazlarda bulunan muhtelif büyüklüklerdeki çay ocağı, büfe, kafeterya, kantin, fotokopi odası, reklam panoları, büro, ATM, otopark, spor kompleksi gibi kiralanabilir ünitelerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre, pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet,

yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği, 36'ncı maddesinde ise, bu Kanunun 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, ancak 44'üncü maddede gösterilen işlerin belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45'inci maddede gösterilen işlerin açık teklif usulüyle, 51'inci maddede sayılan işlerin pazarlık, 52'nci maddede gösterilen işlerin de yarışma usulüyle yaptırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "Pazarlık Usulüyle Yapılacak İşler" başlıklı mezkur 51'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde hangi işlerin bu kapsamda ihale edilebileceği şu şekilde belirlenmiştir;

"g) Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,"

Madde hükmünde belirtildiği üzere taşınmazların kiralanması hususunda bu fıkra kapsamında pazarlık usulünün uygulanabilmesi için şu iki şartın birlikte mevcudiyeti gerekmektedir;

1- Taşınmazın, Devletin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan olması.

2- İşin özelliği, idareye yararlı olması veya ivediliği gereği kapalı ya da açık teklif yöntemlerinin kullanılamıyor olması.

Dolayısıyla 51/g yöntemine göre pazarlık usulünün; Devlet ait taşınmazlar kavramının karşılığı olan, genel bütçeli kuruluşlara ait taşınmazlar yani tapuda Maliye Hazinesi adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması mümkün değildir. Nitekim bu durum çeşitli yargı kararlarında da hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan gerekçelerle; üniversitelerin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51/g bendine göre ihale edilmesi mümkün olmayıp, tahmin edilen bedelin dikkate alınması kaydıyla kapalı veya açık ihale yöntemine göre sonuçlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 17: Üniversitenin Mülkiyetinde ve Üniversiteye Tahsisli Hazine Taşınmazlarının Kiralama İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

Üniversitenin mülkiyetinde ve üniversiteye tahsisli hazine taşınmazlarının kiralama işlemlerinde hatalı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

Üniversite bünyesinde bulunan taşınmazların kiralanması ve yönetilmesine ilişkin işlemler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik ve 300 sıra numaralı Milli Emlak Genel Tebliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Tarihi ve Bedii Değeri Olmayan Taşınmaz Mallarla İlgili İşlemler" başlıklı 74'üncü maddesinde *" Tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinenin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir"* denilmektedir. Bu hükme istinaden çıkarılan ve 19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in *"Tahsisli ve kiralanmış yerlerdeki işlemler "* başlıklı 70'inci maddesinin beşinci fıkrasında *"Bakanlık, bu taşınmazların üçüncü kişilere kiraya verilmesine ilişkin olarak adına tahsis yapılan İdarelerle protokol yapmaya yetkilidir"* denilmektedir.

Bu yetkiye dayanılarak İzmir Valiliği (Defterdarlık) ile Dokuz Eylül Üniversitesi arasında 27.10.2010 tarihli bir Protokol imzalanmış ve söz konusu Protokol çerçevesinde Hazine tarafından Üniversiteye tahsis edilen taşınmazların bir kısmı kiraya verilmiştir.

Aynı zamanda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23.07.2004 tarih ve 5217 sayılı Kanunla eklenen Ek 25'inci maddesine göre; Hazine taşınmazlarının Üniversite tarafından **eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı** olarak kiraya verilmesinden doğan gelirler, üniversite bütçesine gelir olarak kaydedilmektedir.

Belirtilen hükümlere rağmen, Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlara ilişkin kira dosyalarının incelenmesinde; tespit edilen mevzuata aykırılıkların bazıları şunlardır.

1) Tahsisli taşınmazların bazı kısımlarının, (Tınaztepe Kampüsü ve bağlı birimlerinde bulunan "Reklam Pano Yerleri" ile Billboardlar) anılan Protokol'e ve 2547 sayılı Kanun'un ek 25'inci maddesine aykırı olarak, reklam amaçlı kiraya verildiği tespit edilmiştir. Reklam panosu

www.balioglu.net

yerlerinin kiralanması, eğitim, sağlık ve sosyal amaç içermediğinden, kiralama işlemlerinde İzmir Defterdarlığı yetkilidir. Üniversite yetkisi dışında bir kiralama işlemi yapmıştır.

2) Kiraya verilen taşınmazların emsal kira bedellerinin tespitinde mevzuata aykırı işlem tesis edildiği görülmüştür.

Dokuz Eylül Üniversitesi Yerleşkelerinde bulunan muhtelif büyüklüklerdeki kafeterya, kırtasiye ve halı saha gibi kiralanabilir ünitelerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda belirtilen usule aykırı olarak emsal kira bedeli tespiti yapmak suretiyle kiraya verildiği tespit edilmiştir.

DEÜ Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı (SKSDB) bünyesinde oluşturulan bedel tespit komisyonu tarafından düzenlenen "Büfe, Kantin, Çayocağı Gibi Yerlere Ait Tespit ve Tahmin Edilen Kira Bedeli Hesap Tutanağı'ndan; Tahmini Kira Bedeli Tespit Komisyonunun bu çalışmayı yaparken 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun emsal kira bedeli ile ilgili düzenlemenin yapıldığı 73 üncü maddesinin baz alındığı, bu çerçevede; kiraya verilecek taşınmazın cari yıl emlak vergisi asgari m² birim değerinin % 5'inin kiralanan alanın m² si ile çarpılarak yıllık kira bedelinin tespit edildiği anlaşılmıştır.

Oysa; 193 sayılı Kanunun "Emsal kira bedelinin tespiti" başlıklı 73'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında hangi hallerde emsal kira bedeli esasının uygulanmayacağı 4 bent halinde sayılmıştır. Buna göre; genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiralamalarda bu hükmün uygulanmayacağı açıkça ifade edilmiştir.

Diğer taraftan; kamuya ait taşınmazların kiralama işlemleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 74 üncü maddesi kapsamında yapılmakta olup, söz konusu Yasanın "Tahmin edilen bedelin tespiti" başlıklı 9'uncu maddesinde tahmin edilen bedelin, idarelerce tespit edileceği veya ettirileceği, işin özelliğine göre gerektiğinde bu bedelin veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatların belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulacağı, bu bedelin gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri göz önüne alındığında; DEÜ İMİDB tarafından yapılan kiralamaların tamamına ait emsal kira bedellerinin 2886 sayılı Yasanın 9'uncu maddesinde belirlenen usul çerçevesinde belirlenmesi gerekirken 193 sayılı Yasanın 73'üncü maddesinde yapılan düzenlemeye göre belirlenmesinin mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

3) Sözleşme süreleri dolduktan sonra ihale veya sözleşme yenileme işlemlerinin zamanında yapılmadığı kiralamaların da olduğu görülmüştür. (İnciraltı Yerleşkesi Tıp Fakültesi ve Hemşirelik Fakültesi fotokopi odaları, Tıp Fakültesi kuaför dükkanı, Tınaztepe Yerleşkesi Mühendislik Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi fotokopi odaları ve kantinleri vb.)

Oysa Kurumun, teknik şartnameleri hazırlayarak, sözleşme süreleri dolmadan önce ilan etmesi, teklif sahiplerine yeterli zamanı tanıması, sözleşme yenilenecek ise süre dolmadan yeni sözleşmenin imzalanması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Hesap verme sorumluluğu"* başlıklı 8'inci maddesinde aynen *"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır"* denilmektedir.

Yine aynı Kanun'un Üst yöneticiler başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrası *"Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar"* hükmünü içermektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından, üst yöneticiler de kaynakların etkin, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesini sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımını önlemekten sorumludurlar. Bu nedenlerle kiralama işlemlerindeki hatalı uygulamaların giderilmesi için gerekli önlemlerin alınmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 18: Torbalıda Bulunan Mermer Fabrikasının Kiralama İşleminde Birden Fazla Eksiklik ve Hatalı Uygulama Bulunması

Torbalıda bulunan mermer fabrikasının kiralama işleminde birden fazla eksiklik ve hatalı uygulama olduğu tespit edilmiştir.

Üniversitede bulunan konu ile ilgili dosyaların/evrakların incelenmesi sonucunda; Torbalı Meslek Yüksek Okulu (MYO) bünyesinde bulunan ve yapımı 1996 yılında tamamlanan mermer fabrikasının kamu imkanlarıyla iç donanımının gerçekleştirilemediği; atıl duran fabrikaya işlerlik kazandırmak ve uygulama derslerinde öğrencilerin daha aktif eğitim almalarını sağlamak amacıyla Rektörlük Makamının 16.08.2002 tarihli uygun görüşü ile ….. (Mediterranean) Madencilik San.Ltd.Şti. ve yüksekokul arasında:

- 26.08.2002 tarihli ve 3 yıl süreli "Hizmet Makine Ekipman Kullanım Sözleşmesi" imzalandığı (1. sözleşme), sözleşmede şirkete teslim edilen malzemelerin yanı sıra; ***150 m² fabrika kapalı alanı, 400 m² fabrika idari binası ile fabrika binasına yan cephelerde çalışır vaziyette araç girişi için kullanılan sürmeli 7 adet kapının*** teslim edildiği, firmanın yüksekokula proje süresince her ay belli miktarda ödeme yapacağı, bu bedelin her yıl TEFE-TÜFE'nin aritmetik ortalaması kadar artırılacağı, bu ödemenin Torbalı MYO'nun banka hesabına yapılacağı, firmanın yüksekokula 6.500 USD teminat vereceği belirtilerek MYO Döner Sermaye İşletmesi banka hesap numarasının verildiği, bu düzenleme doğrultusunda firmanın 10.02.2003 tarihli ve 6.500 USD tutarlı bir çeki yüksekokula verdiği, Sözlemenin "su giderleri" başlıklı 6'ncı maddesinde üretim için suyun Yüksekokul kuyularından karşılanacağı ve firmanın su bedelini yüksekokula ödeyeceği, üretim için gerekli olan elektrik enerjisi bedelinin firma adına elektrik aboneliği yapılarak firma tarafından ödeneceği hususunun düzenlendiği, firmanın 28.12.2004 tarihinde MYO Müdürlüğüne başvurarak firmalarının kapasite artırımı yapması ve faaliyet alanlarını genişletmeleri nedenleriyle yüksekokul ile yaptıkları Hizmet Protokolünün aynı ortaklar tarafından kurulmuş 2.şirket olan …. Madencilik İnş.Orman Ürünleri İhr.İth.San.Tic.Ltd.Şti. üzerinden yürütülmesini talep ettiği, bu talebin Üniversite Yönetim Kurulunun 18.01.2005 tarih ve 731 sayılı toplantısında alınan 22 nolu karar ile uygun bulunarak bu tarihten sonra Hizmet Protokolünün … Madencilik İnş.Orman Ürünleri İhr.İth.San.Tic.Ltd.Şti. üzerinden devam ettiği,

- Bu kararın alınmasından birkaç gün sonra 27.01.2005 tarihinde firma ile yüksekokul arasında yine 3 yıl süreli ve "mali hususlar" ile "elektrik ve su giderleri" kısımları ilk imzalanan sözleşme ile aynı olan 2. sözleşmenin imzalandığı,

www.balioglu.net

- 31.01.2008 tarihinde yine 3 yıl süreli 3.sözleşmenin imzalandığı, burada mali hususlar ve elektrik giderleri ile ilgili düzenlemelerde değişiklik yapılmadığı, ancak, firmanın kullandığı su giderleri karşılığında okula her ay firmanın 250,00 TL ödeyeceği ve ayrıca 30.000,00 TL teminat vermesi gerektiği şeklinde bir hüküm konulduğu, firmanın bu düzenlemenin gereğini 1 (bir) yıl sonra 10.04.2009 tarihli ve 24.000,00 TL tutarlı bir çek ile yerine getirdiği, verdiği teminatın sözleşmede belirtilen tutarın altında olduğu,

- 31.01.2008 tarihli 3.sözleşmenin; yaşanan küresel mali kriz nedeniyle firmanın faaliyetlerine Ekim 2008 - Haziran 2009 tarihleri arasında ara vermesi nedeniyle tadil edildiği ve mali açıdan revize edilerek 18.08.2009 tarihinde yeniden imzalandığı ve sözleşme süresinin 1 (bir) yıla indirildiği, teminatın ise 36.000,00 TL'ye çıkarıldığı, (bu teminatın alındığına dair herhangi bir belgenin tarafımıza ibraz edilmemiştir) ortak üretim projesi için kullanılan elektrik enerjisinin trafoya konulacak süzme sayaç ile tespit edileceği ve bu kısmın firma tarafından ödeneceği, üretimde kullanılacak su için bir önceki sözleşmede getirilen "firma her ay okula 250,00 TL öder" şeklindeki düzenlemeden vazgeçildiği ve firmanın suyu ücretsiz kullanmasını sağlayacak yeni bir düzenleme yapıldığı,

- 30.01.2012 tarihli ve 3 (üç) yıl süreli 4.sözleşmede firmanın teminat verme yükümlülüğünün kaldırıldığı ve MYO'da bulunan 6.500,00 USD ile 24.000,00 TL tutarlı teminat karşılığı verilen çeklerin firmaya iade edildiği, bunun dışında mali hususlarda ve "elektrik-su giderleri" düzenlemelerinde bir değişiklik yapılmadığı,

- 2015 yılında yapılan (3 yıl süreli) 5.sözleşmede elektrik ve su giderleri ile ilgili herhangi bir değişiklik yapılmadığı,

- 27.02.2018 tarihinde imzalanan (3 yıl süreli) 6.sözleşmede ise elektrik giderleri ödemesinde bir değişiklik yapılarak bundan böyle firmanın ara sayaçla tespit edilen tüketim bedelini SGDB hesabına yatıracağı şeklinde düzenleme yapıldığı, ayrıca su tüketiminden de bedel alınması gerektiğinden bahisle fabrikaya giden su borusu üzerine sayaç konularak İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarifesi üzerinden hesaplanacak su bedelinin firma tarafından Döner Sermaye İşletme hesabına yatırılmasının sağlanacağı,

- Nisan 2018 tarihinden sonra Üniversite yönetimi tarafından MYO yönetimi ile firma arasında yapılan sözleşmeyle ilgili bir sorgulama sürecinin başlatıldığı, fabrika kirasının rayiçlere uygun olup olmadığı hususunda rapor aldırıldığı, bunu takiben MYO Yönetiminin söz konusu sözleşmenin devam edip etmemesi konusunda yüksekokul yürütme kurulu üyeleri ile

www.balioglu.net

Doğalyapı Taşları Teknolojisi Programı öğretim üyelerinden yazılı görüş bildirmelerini talep ettiği, konu ile ilgili lehte ve aleyhte görüşlerin geldiği ve Üniversitede sürecin halen devam ettiği ve nihai bir karara varılmadığı

tespit edilmiştir.

Bulguya konu taşınmazla ilgili olarak yapılan ve kamuyu olumsuz etkileyen birden fazla mevzuata aykırı işlem tesis edilmiş olup bunlar aşağıda sıralanmıştır.

1- Torbalı MYO yönetimi ile firma arasında yapılan sözleşmenin adı her ne kadar "Hizmet Makine Ekipman Sözleşmesi" olarak görünse de burada yapılacak üretim için firmaya verilen malzeme ve ekipmanın yanı sıra mülkiyeti kamuya ait bir fabrikanın (açık ve kapalı alan) kiralanması işlemi de mevcuttur.

Kamu taşınmazlarının nasıl kiraya verileceği 2886 sayılı Yasada düzenlenmiş olup, "Tarihi ve Bedii Değeri Olmayan Taşınmaz Mallarla İlgili İşlemler" başlığını taşıyan 74'üncü maddesinde tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinenin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esaslarının Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu maddeye dayanılarak Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve 19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in taşınmazların kiraya verilmesini düzenleyen Üçüncü Bölümünde yer alan:

- "İhale Usulleri" başlıklı 67'nci maddesinin:

(1) nolu bendinde Taşınmazların kiraya verilmesinde tahmin edilen yıllık kira bedelinin, Kanunun 45 inci maddesine göre her yıl merkezî yönetim bütçe kanunuyla belirlenen parasal sınıra kadar olan ihalelerde açık teklif usulünün, bu sınırı aşanlarda ise kapalı teklif usulünün uygulanacağı, kapalı veya açık teklif usulüyle kiraya verilemeyen taşınmazların, uygun zamanda tekrar aynı usulle kira ihalesine çıkarılacağı ve bunların Kanunun 43'üncü ve 49'uncu maddeleri uyarınca pazarlık ihalesine bırakılmayacağı,

(2) nolu bendinde Kanunun 51 inci maddesinin (a) bendine göre her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen parasal sınır içinde kalsa da kira ihalesinin pazarlıkla yapılamayacağı,

(3) nolu bendinde kullanışlarının özelliği veya İdareye yararlı olması nedeniyle kapalı veya açık teklif usulleriyle ihalesi uygun görülmeyen Hazine taşınmazlarının, Kanunun 51 inci maddesinin (g) bendine, Hazinenin paylı veya elbirliği mülkiyetinde olan taşınmazlardaki

www.balioglu.net

payları (f) bendine göre pazarlıkla kiraya verilebileceği,

(4) nolu bendinde de Taşınmazların kiraya verilmesi işlemlerinde; kullanışlarının özelliği veya İdareye yararlı olması hususlarının bulunup bulunmadığının Bakanlıkça belirleneceği hüküm altına alındıktan sonra bu bendin istisnaları tek tek sayılmıştır.

"Tahsisli ve Kiralanmış Yerlerdeki İşlemler" başlıklı 70'inci maddesinin:

(1) nolu bendinde; tahsisli taşınmazlar ile kamu hizmeti görülmek üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince kiralanmış olan taşınmazların ticari amaçla kullanılması mümkün olan yerleri, tasarruf eden kuruluş amirinin görüşü alınmak suretiyle, ilde defterdarın, ilçede kaymakamın onayı ile İdarece kiraya verilebileceği,

(2) nolu bendinde bu yerlerin elektrik, su, doğalgaz, ısınma tesisatı mümkünse binanın genel tesisatından ayrılacağı, tesisatın teknik bakımdan müstakil hâle getirilmesinin mümkün olmaması hâlinde, tahmin edilen bedelin tespit ve takdirinde elektrik, su, doğalgaz ve ısınma giderlerinin ayrıca belirleneceği,

(3) nolu bendinde belirtilen yerlerin, gizlilik ve güvenlik gibi faktörler de dikkate alınarak kuruluşça seçilip defterdarlık veya malmüdürlüğüne bildirilen kişiler arasında yapılacak ihale sonucunda uygun bedeli teklif edene kiraya verilebileceği

(4) nolu bendinde de tahsisli veya kiralanmış yerlerin yetkili İdarenin bilgisi dışında kullanılması veya kullandırılmasının, ecrimisil alınmasını gerektirdiği,

(5) nolu bendinde Bakanlığın, bu taşınmazların üçüncü kişilere kiraya verilmesine ilişkin olarak adına tahsis yapılan İdarelerle protokol yapmaya yetkili olduğu,

(6) nolu bendinde de; (Değişik:RG-11/9/2014-29116) tahsisli taşınmazlar ile kamu hizmeti görülmek üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince kiralanmış olan taşınmazların ticari amaçla kullanılması mümkün olan yerlerinin kiralanmasına ilişkin özel mevzuatlarda yer alan hükümlerin saklı olduğu

Şeklinde düzenlemeler yapılmıştır.

Fabrika; hazine tarafından üniversiteye tahsis edilen arazi üzerinde ve bütçe ödenekleriyle yaptırılmış olup kiralamaların mevzuatta belirtildiği şekilde Üniversitenin ilgili birimi (İMİDB) tarafından yapılması ve kira bedelinin bütçeye gelir kaydedilmesi gerekirken kiralamanın Torbalı MYO yönetimi tarafından yapılması ve kira bedelinin MYO Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilmesi mümkün görülmemiştir.

www.balioglu.net

2- Üniversite tarafından yapılan tüm kiralamalara ilişkin tip sözleşmelerde; İdarenin karşılaşması muhtemel olumsuzluklar nedeniyle zarara uğramamasını teminen kiracılardan teminat alınmasına ilişkin hüküm mevcuttur. MYO ile firma arasında imzalanan sözleşmelerin ilk 3'ünde teminat ile ilgili düzenlemeler yapılmış ve firmadan sözleşmede belirtilen tutardan daha az olsa da bir teminat alındığı halde, 30.01.2012 tarihli 4.sözleşmeden itibaren devamında imzalanan sözleşmelerin hiçbirisinde teminatla ilgili düzenleme yapılmamış ve 4.sözleşmenin imzalanmasını müteakip daha önce alınmış teminatlar da firmaya iade edilmiştir. Tamamen firma lehine ve kamuyu firma hatası nedeniyle uğraması muhtemel zararlara karşı savunmasız bırakan bu iradenin kamu yararına olmadığı değerlendirilmiştir.

3- Firma tarafından kullanılan su ve elektrik bedellerine gelince; 2002 yılında imzalanan ilk sözleşme ile üretim için gerekli olan suyun Yüksekokul kuyularından karşılanacağı ve firmanın kullandığı suyun bedelini okula ödeyeceği şeklinde bir düzenleme yapılmış, 3.sözleşmede bundan vazgeçilerek firmanın kullandığı su karşılığı her ay 250,00 TL su bedelini Yüksekokula ödeyeceği belirtilmiş, ancak; 18.08.2009 tarihinde 3.sözleşmenin tadili sırasında firmanın üretim sırasında Yüksekokul kuyularından kullandığı suyun bedelinin kendisinden istenmesinden vazgeçilmiş, bu durum 2015 yılında imzalanan 5.sözleşmede de (3 yıllık) aynen devam ettirilmiştir. 27.02.2018 tarihinde imzalanan son sözleşmede Hukuk Müşavirliğinin uyarısı üzerine tekrar ilk duruma dönülmüş ve firmanın kullandığı su bedelinin saptanarak bedelini SGDB hesabına yatırması şeklinde düzenleme yapılmıştır. Gelinen noktada; firma üretim yaparken kullandığı suyun bedelini sözleşmelerde bulunan düzenlemeler çerçevesinde hukuki olarak Ağustos 2009- Şubat 2018 tarihleri arasında yaklaşık 9 (dokuz) yıl süre ile ödememiş, fiilen ise 2002 yılından 2018 yılına kadar geçen 16 yıl zarfında firmanın MYO su kuyularından kullandığı su karşılığı herhangi bir ödeme yapmadığı anlaşılmıştır.

Firma tarafından üretimde kullanılan elektrik enerjisi bedellerine gelince; 26.08.2002 tarihinde imzalanan ilk sözleşmede bulunan "üretim için gerekli olan elektrik enerjisi bedelinin firma adına elektrik aboneliği yapılarak firma tarafından ödeneceği" şeklindeki düzenleme yaklaşık 7 yıl aynen devam ettirilmiş, 31.01.2008 tarihli 3.sözleşmeye yapılan düzenleme ile firmanın bağımsız abone olması talebinden vazgeçilerek "ortak üretim projesi için gerekli elektrik enerjisi bedeli firma tarafından ödenir" şeklinde enerji ödemeleri için yeni bir sistem getirildiği, 3.sözleşmeyi tadil eden 18.08.2009 tarihli sözleşme ile ortak üretim projesi için kullanılan elektrik enerjisinin trafoya konulacak süzme sayaç ile tespit edilmesi ve bu kısmın firma tarafından ödenmesi kararlaştırılmış, bu durum 27.02.2018 tarihinde imzalanan son sözleşmeye kadar (yaklaşık 11 yıl) aynen korunmuştur.

Ortak üretim projesi için kullanılan elektrik bedelleri için 2002 yılından 2020 yılı başına

www.balioglu.net

kadar olan süreçte yapılan ödemeler incelendiğinde;

a) 2002-2008 tarihleri arasında yaklaşık 8 yıllık süreçte; firma bağımsız abonelik tesis etmesi gerekirken etmemiş ve bu dönemde ortak üretim projesinde kullanılan elektrik için kamu toplam enerji bedelinin (%53)'lük kısmını öderken firma (%47) oranında enerji bedeli ödemiştir.

b) Ağustos/2009 tarihine kadar: Gelen 8 adet faturanın 4'ü (614.283,00 TL) okul bütçesinden, kalan 4'ü de (616.370,00 TL) firma tarafından ödenmiştir. Ağustos 2009 tarihi itibariyle sözleşme tadili yapılıp süzme sayaç uygulamasına geçildikten sonra da uygulamanın tam anlamıyla sözleşmeye uygun olarak yürütülmediği görülmüştür. Yapılması gereken her ay süzme saatten geçen elektrik bedelinin okula yatırılması gerekirken uygulamanın yine eskisi gibi bazı aylarda faturanın tamamının okul, bazı aylarda da firma tarafından ödenmeye devam edildiği görülmüş, bu durum sözleşmede yer almasına rağmen süzme sayaç takılmadığının/sözleşmede yer alan düzenlemeye aykırı işlem tesis edildiğinin göstergesi olarak algılanmıştır. Nitekim dosya eki belgelerden süzme sayacın fabrikaya Kasım 2012 tarihinde bağlandığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Sözleşmede; fabrikanın ortak üretim projesi çerçevesinde kullandığı elektrik enerjisi bedelinin süzme saat takılarak ayrılması ve bu saatte görünen sarfiyatın firma tarafından ödenmesi gerektiği şeklindeki düzenlemenin yapıldığı tarihten sonra geçen yaklaşık 3,5 yıllık süreçte bu gerekliliğin yerine getirilmediği, söz konusu dönemde gelen elektrik faturalarının %50,7'sinin Rektörlük (kamu) bütçesinden, %49,3'lük kısmının firma tarafından ödendiği anlaşılmıştır.

c) Süzme sayacın takıldığı 2013 yılından itibaren gelen faturalar karşılığında yapılan ödemeler incelendiğinde; fabrikaya süzme saat takılıp okul adına gelen elektrik faturalarında yer alan sarfiyatın okul-fabrika ölçümleri yapılabilir hale geldikten sonra kamunun sarfettiği/ödediği elektrik enerji bedeli %19,90 ile %37,80 arasında değişmiş, hiçbir zaman %50 seviyelerine gelmemiştir. Oysa; sözleşmelerde yer almasına karşın süzme saatin takılmadığı 3,5 yıl (Ağustos 2009-Kasım 2012 tarihleri arası) tahakkuk eden elektrik bedellerinin %50,7'si okul bütçesinden ödenmiş ve bu anlamda kamu çıkarları korunmamıştır. Yine sözleşmelerde üretimde kullanılan enerji bedelinin firma tarafından ödeneceğine dair hüküm konulmasına karşın tahakkuk eden elektrik faturalarında yer alan enerjinin ne kadarının okul, ne kadarının fabrika tarafından kullanıldığını tespit edecek/ayrımını yapacak bir sistem oluşturulmadığından ilk sözleşmenin imzalandığı 2002 tarihinden, süzme saat konulmasına kadar geçen yaklaşık 10 yıl (2002-2012) boyunca ödenen elektrik enerji bedellerinde kamunun payı %50'nin altına hiç düşmemiştir.

Yukarıda belirtilen ve bir kısmı kamuyu zarara uğratacak ve muhtemel riskler karşısında savunmasız bırakacak mevzuata uygun olmayan durumun sonlandırılması, kiralama işleminin 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yeniden ve kamu menfaatlerini gözetecek şekilde yapılmasının, geçmiş dönemde yapılmış hatalı uygulamalardan sorumlu personelin saptanarak haklarında idari soruşturma açılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 19: Taşınır Kayıt Yetkilisi Devir Teslimleri Sırasında Hazırlanan Tutanakların Fiili Sayım Yapılmaksızın Düzenlenmesi

Üniversitedeki birimlerde Taşınır Kayıt Yetkilisi olarak görev yapan ve yıl içerisinde görevi başka bir personele devri sırasında mevzuat gereği hazırlanan Devir Teslim Tutanaklarının fiili sayım yapılmadan düzenlendiği tespit edilmiştir.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin **"Tanımlar" (**14/3/2016-2016/8646 K.) başlıklı 4'üncü maddesinde aynen:

"…….

n) Taşınır kayıt yetkilisi: Taşınırları teslim alan, sorumluluğundaki ambarlarda muhafaza eden, kullanıcılarına ve kullanım yerlerine teslim eden, bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre kayıtları tutan, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenleyen ve bu hususlarda hesap verme sorumluluğu çerçevesinde taşınır kontrol yetkilisi ve harcama yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri,

……

ifade eder." Denilmektedir.

Yine aynı Yönetmelik'in "Sayım ve sayım sonrasında yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde aynen:

"MADDE 32- (1) Kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayım yapılır.

(2) Taşınır sayımları, harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından yapılır.

www.balioglu.net

(3) …….

(4) Sayım kurulu öncelikle, taşınır kayıt yetkilisince ambarda bulunduğu veya ambardan çıktığı halde belgesi düzenlenmediği ve kayıtları yapılmadığı belirtilen taşınırlara ilişkin işlemlerin yaptırılmasını sağlar. Sayım Tutanağının "Kayıtlara Göre Ambardaki Miktar" sütunu, defter kayıtları esas alınarak doldurulduktan sonar ambardaki taşınırlar fiilen sayılır ve bulunan miktarlar Sayım Tutanağının "Ambarda Bulunan Miktar" sütununa kaydedilir.

(5) Ambar sayım işlemleri tamamlandıktan sonra oda, büro, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarında bulunan taşınırlar Dayanıklı Taşınırlar Listeleri esas alınarak sayılır ve sayım sonuçları Sayım Tutanağında gösterilir. .....

(6) Sayımda bulunan miktar ile kayıtlı miktar arasında fark bulunması halinde miktarlarında farklılık bulunan taşınırların sayımı bir kez daha tekrarlanır. Yine farklı çıkarsa bu miktar "Fazla" veya "Noksan" sütununa kaydedilir."

şeklinde düzenleme yapılmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere taşınır kayıt yetkililerinin görevden ayrılmalarında hem ambarlarda hem de oda, büro, salon vb. ortak kullanım alanlarında bulunan demirbaş ve tüketim malzemeleri nezdinde fiili sayım yapılacağı ve sayım sonucu ile kayıtlara göre bulunması gereken miktarları karşılaştırılacağı, aralarında fark bulunması halinde tesis edilecek işlemlerin neler olduğu ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

Kurumda bulunan ve yıl içerisinde görevlerini devreden taşınır kayıt yetkililerinin isimleri ve görevden ayrılmaları sırasında düzenlenen "Ambar Devir Teslim Tutanakları" talep edilmiş ve incelenmiştir. İnceleme sonucunda;

- Hukuk Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Spor Bilimleri Fakültesi ve Rektörlük Özel Kalem Taşınır Kayıt Yetkililerinin yıl içerisinde görevden ayrıldıkları,

- Yukarıda sayılan birimlerin tamamında sadece ambarda bulunan tüketim ve demirbaş malzemelerine ait Ambar Devir Teslim Tutanaklarının bulunduğu, oda, büro, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarında bulunan taşınırları gösterir tutanakların mevcut olmadığı,

- Ambar Devir Teslim Tutanaklarında da "Sayımda Bulunan Miktar" sütununun boş

olduğu (Hukuk Fakültesi – İlahiyat Fakültesi), sadece "Kayıtlara Göre Ambarda Bulunması Gereken Miktar" sütununun doldurulduğu, diğer bir deyişle; mevzuata göre yapılması gereken fiili sayımın yapılmadığı ve Devir Teslim Tutanağının kayıtlar esas alınarak düzenlendiği

Tespit edilmiştir.

Devir – teslim işleminin sağlıklı sonuçlandırılabilmesi için hatalı uygulamanın mevzuat hükümlerine uygun olarak düzeltilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 20: Taşınır Mal Yönetmeliği'nin Yürürlüğe Girmesinden Sonra Ayniyat Saymanlığı Kadrolarının İptal Edilmemesi ve Bu Kadrolara Atama Yapılması

18.01.2007 tarihli Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra herhangi bir görev ve sorumluluğu kalmayan ayniyat saymanlığı görevine ilişkin ayniyat saymanı kadrosunun iptal edilmediği ve bu kadrolara atanmış ayniyat saymanlarının halen görev yaptığı gibi, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği 18.01.2007 tarihinden sonra da boş ayniyat saymanı kadrolarına atama yapıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

1939 yılında çıkarılan Ayniyat Talimatnamesi'nde "A*yniyat Saymanı "Sarf ve tüketime mahsus bütün eşya ve levâzım ile her nevi demirbaş eşyanın(mefruşat dahil) girip muhtelif sebeplerle çıkmasını, bozulmak ve çürümekten doğacak zaiyatı ve fire emsalinden vukuu bulacak azalmaları ve ambar artımlarını kayıt ve takip etmek ve bunların hesaplarını vermekle görevli memurlar"* olarak tanımlanmış ve görevleri açıklanmıştır.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Taşınır Mal Yönetmeliği yürürlüğe girinceye kadar, kurumların taşınır işlemleri Ayniyat Talimatnamesi hükümlerine gore ayniyat saymanının sorumluluğunda yürütülmekte iken, söz konusu Yönetmelikle taşınır işlemlerinin harcama yetkililerince memuriyet ve çalışma unvanına bağlı kalmaksızın görevlendirilecek taşınır kayıt kontrol yetkilileri ve strateji geliştirme birimi yöneticisine bağlı malî hizmetleri yürüten birimin bünyesindeki taşınır kayıt işlemlerinden sorumlu yönetici olan taşınır konsolide görevlileri tarafından yürütüleceği düzenlenmiştir. Yönetmelik'te ayniyat saymanları ile ilgili herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra Maliye Bakanlığı "Maliye Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Unvan Değişikliği ve Atama Yönetmeliği"nde yaptığı değişiklikle, ayniyat saymanlarının atanacakları unvanları belirleyerek ayniyat saymanı kadrolarını kaldırmıştır. Ancak, yükseköğretim kurumlarında mevcut bulunan ayniyat saymanı

kadroları için her hangi bir düzenleme yapılmamıştır. Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, ayniyat saymanları kurumlarında kadroları bulunduğu halde görev ve sorumluluğu bulunmayan personel olup, kurumlarında başka görevlerde istihdam edilmektedirler.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Kadroların Tespiti başlıklı 33'üncü maddesinde; "*Dolu kadroların iptali kanun ile olmaktadır.",*

190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9 uncu maddesinde; *"Kuruluşlara verilmiş bulunan ve ekli cetvellerde gösterilen serbest kadrolar, hiyerarşik yapıyı bozmamak kaydıyla, yedinci maddede belirtilen usule uygun olarak Bakanlar Kurulunca değişik derecelerden aynı sınıf ve unvanlı kadrolarla değiştirilebilir."*

denilmektedir.

Dokuz Eylül Üniversitesindeki ayniyat saymanlığı kadroları incelendiğinde, 31 adet ayniyat saymanı kadrosu bulunduğu, Ekim 2019 tarihi itibarıyla bu kadroların18'sinin dolu olduğu, dolu kadrolardan 13'ünün Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden önce atanan ayniyat saymanlarına, 5 kadronun ise 2007 yılından sonra yapılan atamalara ilişkin olduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Bu itibarla, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren herhangi bir görev, yetki ve sorumluluğu bulunmayan Ayniyat Saymanı kadrosu her ne kadar 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin ekli cetvellerinde bir kadro unvanı olarak belirtilse de bu kadroların görevi taşınır kayıt, taşınır kontrol yetkilisi ve taşınır konsolide görevlileri tarafından yerine getirildiğinden, söz konusu kadroların iptal edilip, bu kadrolara yeni atama yapılmaması mevzuat hükmü gereğidir.

Taşınır Mal Yönetmeliği yürürlüğe girdikten sonra ayniyat saymanı kadrolarına yapılan atamalar usulsüz olup uygulamanın düzeltilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 21: Üniversiteye Ait ve Kullanımına Verilen (Tahsisli) Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Dokuz Eylül Üniversitesine ait veya kullanımına bırakılmış olan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

13.09.2006 Tarih ve 2006/10970 nolu Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4 üncü

maddesinde;

"Cins tashihi: Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini, ... ifade eder"

şeklinde tanımlanmıştır.

Cins tashihlerinin yapılması ile ilgili olarak aynı Yönetmeliğin 10'uncu maddesinde *"Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar"* denilmiş ve takip eden fıkrada; *"Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır."* denilerek cins tashihi işlemlerinin taşınmaz maliki durumunda olan kurumlar tarafından kullanıcı konumunda olan kurumların yazısı üzerine yapılacağı, eğer taşınmazı bizzat malik kurumların kendisi kullanıyor ise bu kurumlar tarafından tüm işlemlerin yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Dokuz Eylül Üniversitesi 2019 yılı mali denetimi sırasında; gerek Üniversitenin kendi mülkiyetinde olan ve kendisi tarafından kullanılmakta olan taşınmazlar gerekse Üniversitenin kullanımına tahsis edilen taşınmazların büyük bir kısmının mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

Üniversitenin taşınmaz envanterinde yer alan ve mevcut kullanım şekliyle tapu kayıtları farklı olan taşınmazlarla ilgili olarak tapuda cins tashihi işlemi kapsamında her hangi bir işlem tesis edilmediği; kendisinin kullanımına verilen ve mevcut kullanım şekliyle tapu kayıtları farklı olan taşınmazlar için de malik konumunda olan idareler ile herhangi bir yazışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

Tapu kayıtları üzerinde gerekli düzeltme işlemlerinin ivedilikle yapılması, böylece taşınmazların mevcut kullanım şekilleriyle tapu kayıtları ile uyumlu hale getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 22: 2547 Sayılı Yasa Hükümlerine Aykırı Olarak Vekalet Süresinin Uzatılması

Üniversite bünyesindeki bazı birimlerde vekaleten görev yapan yönetici kadrolarda bulunan akademik personelin vekalet sürelerinin Kanunun öngördüğü sürenin üzerinde olduğu

tespit edilmiştir.

2547 sayılı Kanun aslen vekalet müessesesini öngörmemiş olup, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'nun hiçbir yerinde vekalet ile ilgili mali hükümler yer almamıştır.

2547 sayılı Kanunun "Dekan" başlıklı 16'ncı maddesinin (a) bendinin son paragrafında ise dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birinin vekalet edeceği, göreve vekaletin altı aydan fazla sürmesi halinde yeni bir dekan atanacağı hususu hükme bağlanmıştır.

Benzer düzenleme enstitü ve yüksekokul müdürleri için de yapılmış olup aynı Kanunun;

- 19'uncu maddesinin (b) fıkrasında enstitü müdürüne vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlemin dekanlardaki gibi olduğu,
- 20'nci maddesinin (b) fıkrasında yüksekokul müdürüne vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlemin, dekanlardaki gibi olduğu,

hususları hükme bağlanmıştır.

Görüleceği üzere kanunda İdareye bir seçenek sunulmamış, altı aydan fazla süren vekaletlerde bir dekan/ enstitü müdürü/yüksekokul müdürü atamasının yapılacağı amir hüküm olarak yer almıştır.

www.balioglu.net

Ancak; üniversitede:

- Buca Eğitim Fakültesi Dekanının 2 yılı aşkın süredir, Güzel Sanatlar Fakültesi ile İşletme Fakültesi Dekanlarının 2 yıla yakın, Fen Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi Dekanlarının da 1 yılı aşan süredir,
- Fen Bilimleri Enstitü Müdürünün 06.09.2018 tarihinden bu yana 1 yılı aşkın süredir ve
- Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürünün de 28.11.2017 tarihinden bu yana 2 yılı aşkın süredir

kesintisiz olarak vekaleten görev yaptıkları anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü çerçevesinde; İdarenin Kanunda belirtilen vekalet sürelerinin sona erdiği tarihler itibariyle asil olarak bir dekan/enstitü müdürü/yüksekokul müdürü ataması yapması gerekirken aynı kişilerin vekalet görevlerine devam etmelerinin mümkün olmadığı değerlendirilmiştir.

BULGU 23: Mevzuata Aykırı Enstitü Müdür Yardımcısı ve Yüksekokul Müdür Yardımcısı Atamalarının Yapılması

Üniversite bünyesinde bulunan bazı Enstitülerde ve Yüksekokullarda Enstitü Müdür Yardımcısı ve Yüksekokul Müdür Yardımcısı atamalarının mevzuata uygun olmadığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Kanunun "Enstitüler" başlıklı 19'uncu maddesinin (b) bendinde aynen:

"Madde 19 –

a. …….

b. Enstitü müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı enstitülerde bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün, enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yine 2547 sayılı Kanunun "Yüksekokullar" başlıklı 20'nci maddesinin (b) bendinde aynen:

"Madde 20-

a. …..

b. Yüksekokul müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün okulda görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur." hükmü yer almıştır.

2547 sayılı Kanunun 13, 16, 19 ve 20'nci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; yönetim görevleri için belirli akademik unvanların öngörüldüğü ve genel olarak ilgili birimde görevli, aylıklı (kadrolu) personel olma şartının getirildiği, böylece Yasa koyucu tarafından yönetim görevlerinin liyakat sahibi ve belirli bilgi birikimine ulaşmış öğretim elemanlarınca yürütülmesinin amaçlandığı, ayrıca *"birimde görevli aylıklı elemanları arasından"* denilmek suretiyle birimdeki eğitim-öğretim sürecini ve sorunlarını bilen öğretim elemanlarının yerine, dışarıdan yapılabilecek atamaların önlenmek istediği anlaşılmaktadır.

Ancak; üniversitelerde öğretim elemanı açığı bulunmakta ve bu ihtiyaç 2547 sayılı Kanunun 40'ıncı maddesinde düzenlenen öğretim üyesi ihtiyacının karşılanması hakkında hükümler uyarınca diğer üniversitelerden temin edilen öğretim üyeleri ile geçici olarak karşılanmaya çalışılmakta, yine bu çerçevede yönetici atamalarının yapılacağı ilgili birimde gerekli nitelikleri haiz yeterli sayıda öğretim elemanı bulunmadığı durumlarda atamalar, kadrosu aynı üniversitenin diğer birimlerinde bulunan öğretim elemanları arasından yapılmakta, diğer birimlerde de gerekli nitelikleri taşıyan öğretim elemanı bulunmadığı durumlarda ise başka unvanlı öğretim üyeleri arasından atama yapılmaktadır.

Müdür Yardımcılığı görevinin; Üniversitenin diğer birimlerinden gelen öğretim üyeleri tarafından yürütüldüğü Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü ile Yabancı Diller Yüksek Okulunda, yönetici olarak çalışabilecek yeterli sayıda kadrolu öğretim elemanı mevcut olup; mevzuat uyarınca söz konusu birimlerde müdür yardımcısı olarak bunlar arasından bir görevlendirme yapılması gerekirken:

www.balioglu.net

a) Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Yardımcılarından birinin Tıp Fakültesinin aylıklı öğretim üyeleri arasından,

b) Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdür Yardımcılarından birinin Güzel Sanatlar Fakültesinin, diğerinin de Devlet Konservatuvarının aylıklı öğretim üyeleri arasından,

c) Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür Yardımcısının Mimarlık Fakültesinin aylıklı öğretim üyeleri arasından,

d) Eğitim Bilimleri Enstitüsünün Müdür Yardımcılarının ikisinin de Buca Eğitim Fakültesinin aylıklı öğretim üyeleri arasından,

e) Fen Bilimleri Enstitüsünün Müdür Yardımcılarından birinin Fen Fakültesinin aylıklı öğretim üyeleri arasından, diğerinin de Mühendislik Fakültesinin aylıklı öğretim üyeleri arasından

f) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdür Yardımcılarından birinin Rektörlük Biriminin aylıklı öğretim üyeleri arasından ve

g) Yabancı Diller Yüksek Okulunun Müdür Yardımcılarından birinin de Buca Eğitim Fakültesinin aylıklı öğretim üyeleri arasından

2547 sayılı Kanunun 13/b-4 maddesi uyarınca atandığı görülmüştür. Ancak 2547 sayılı Kanunun 13/b-4 maddesi ile yapılan görevlendirmeler geçici olup, bu şekilde diğer birimlere atanan öğretim üyelerinin kadroları kendi birimlerinde kalmaktadır. Bu nedenle; bu şekilde

yapılan atamalar sonucu yapılan müdür yardımcısı görevlendirmelerinde Kanunun aradığı *"birimde görevli aylıklı elemanları arasından atanma şartı"* şartı gerçekleşmemektedir.

Diğer taraftan; 2547 sayılı Kanuna aykırı olarak yapılan görevlendirme sonucu enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı olarak atanan öğretim üyesinin müdür yardımcılığına bağlı idari ve mali haklardan yararlanması da mümkün olmayacaktır. Bu nedenle hukuki ve mali sorunların ortaya çıkmasını engelleyecek nitelikte mevzuata aykırı işlemlerin düzeltilerek, atamaların 2547 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 24: İnsan Kaynakları Yönetiminin Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğindeki Standardı Sağlamaması

Üniversitenin çeşitli idari birimlerinde görev yapan personelin eğitim durumları ile fiilen yaptıkları görevler arasında uyumsuzluk bulunduğu gözlemlenmiştir.

124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Personel Daire Başkanlığı" başlıklı 29'uncu maddesinde üniversite personelinin insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalar yapmak Personel Daire Başkanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

DEÜ Personel Daire Başkanlığının web sitesinde de; Personel Dairesi Başkanlığının, insan gücü planlaması ve personel politikaları ile ilgili çalışmalar yapmak, personel sistemlerinin geliştirilmesi ile ilgili önerilerde bulunmak, ….. amacını taşıdığı açıkça ifade edilmiştir.

Yine Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinin "Kontrol Ortamı Standartları" bölümünde yer alan ve "Personelin yeterliliği ve performansı" başlığını taşıyan 3 nolu Standartta İdarelerin, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamasının önem arzettiği, bu standardın yeterli güvence verebilmesi için insan kaynakları yönetiminin idarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini sağlamaya yönelik olması, mesleki yeterliliğe önem verilmesi ve her görev için en uygun personelin seçilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat düzenlemelerine karşın; Üniversitenin idari birimlerinden olan İMİDB, SKSDB ve Personel Daire Başkanlığı bünyesinde görev yapan personel bilgileri incelendiğinde; bazı personel atamalarında yukarıdaki standartta öne sürülen hususların dikkate alınmadığı, atama yapılırken mesleki yeterliliğe önem verilmediği ve bazı görevler için en

www.balioglu.net

uygun personelin seçilmediği görülmüş ve bunlar aşağıdaki tabloda örneklenmiştir:

Tablo 12:Personelin Eğitim Durumu İle Fiilen Yaptıkları Görevlerin Karşılaştırılması

Görevi	Eğitim durumu
İMİDB/Boyacı	Anadolu Ün. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İMİDB/Bahçe İşleri	Torbalı MYO Jeoteknik Bölümü
İMİDB/Bahçe İşleri	İzmir Motor Meslek Lisesi
SGDB/Bilgisayar İşletmeni	Ankara Ün. Fen Fak. Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü
SGDB/Bilgisayar İşletmeni	Anadolu Ün. Açık Öğt. Fak. Tarım ve Hayvancılık Bölümü
Personel DB/Görevlendirme, İzin, Emeklilik Şube Mdl. (5 personel)	İİBF, İşletme Fakültesi
Personel DB/Terfi, İntibak, Eğitim Şb.Mdl. (5 personel)	İİBF, İşletme Fakültesi
SKSDB/Büro personeli, memur (5 personel)	Anadolu Ün. İşletme/İktisat Fakültesi
SKSDB/Santral Görevlisi (2 personel)	Anadolu Ün. İktisat Fakültesi

www.balioglu.net

Yukarıdaki listeden de görüleceği üzere; üniversitenin tüm muhasebe işlemlerini yürütmekle görevli olan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında tarım ve astronomi çıkışlı personel görevlendirilmiş iken, işin yürümesi açısından herhangi özel bir uzmanlık gerektirmeyen Personel Dairesi Başkanlığında muhasebe ağırlıklı eğitim veren okullardan mezun olan çok sayıda personel görev yapmaktadır.

Üniversite bünyesinde çalışan personelin görevlendirmeleri yapılırken idarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini ve mevzuattaki standardı sağlayacak şekilde insan gücünün planlanmasının ve görevler için en uygun personelin seçilmesinin gözetilmesinin kurumun insan kaynağının verimli, etkin ve ekonomik kullanılmasına hizmet edeceği değerlendirilmiştir.

BULGU 25: İhale Hazırlık Sürecinde Gerekli Özenin Gösterilmemesi Sonucunda İhalelerin İptal Edilmesi

İhale hazırlık sürecinde yapılması/karar verilmesi gereken bazı hususlar netleştirilmeden ihale ilanlarının verildiği, ancak ihale komisyonu tarafından bu eksiklikler gerekçe gösterilerek ihalelerin iptal edildiği tespit edilmiştir.

Kurumda 2019 yılında yapılması kararlaştırılarak ihaleye çıkılan ve ilanı yapılan yapım ve hizmet alım ihalelerinden bir kısmının ihale tarihinden önce, bir tanesinin de ihale tarihinde Komisyon incelemesi aşamasında iptal edildiği tespit edilmiştir. İptal edilen ihaleler ve

sebepleri aşağıdaki listede gösterilmiştir:

Tablo 13:2019 yılında İptal Edilen İhaleler

	İKN	İhalenin Türü	İhale tarihi	Adı	İptal sebebi
1	2019/543651	Yapım	29.11.2019	Prof Dr Fuat SEZGİN Merkez Kütüphane Binasının WC Tadilatları İşi	İhalenin Niteliğinin veya Miktarının Değişmesi
2	2019/543610	Yapım	28.11.2019	Sağlık Hizm. MYO Soğutma Grubu Yenilenme İşi	Bir isteklinin zamanında kuruma ilettiği teklifinin ihale komisyonuna geç ulaştırılması
3	2019/31280	Hizmet	14.02.2019	Kit Vak Genel (SKS)	Yaklaşık Maliyetin Hatalı Tespit Edilmesi Nedeniyle
4	2019/9813	Hizmet	05.02.2019	Kit Vak Genel (SKS)	İhale İlanı ile İlgili Eksiklik veya Hatalardan Dolayı -

Tablodan da görüleceği üzere;

- 1, 3 ve 4 sıra numarasından yer alan ihaleler "ihalenin niteliğinin ve miktarının değişmesi", "yaklaşık maliyetin hatalı tespit edilmesi" ve "ihale ilanında bulunan eksiklik-hatalar" nedeniyle ihale saatinden önce ve

- 2 sıra numarasında yer alan ihale de "bir isteklinin zamanında kuruma ilettiği teklifinin ihale komisyonuna geç ulaştırılması" nedeniyle ihale saatinde

İptal edilmişlerdir.

www.balioglu.net

İptal sebeplerinden olan "ihalenin niteliğinin ve miktarının değişmesi", "bir isteklinin zamanında kuruma ilettiği teklifinin ihale komisyonuna geç ulaştırılması", "yaklaşık maliyetin hatalı tespit edilmesi" ve "ihale ilanındaki eksiklik ve hatalar" tamamen İdareden kaynaklı kusur olup her ilan için yapılan nakdi harcamalar (ilan bedelleri, kırtasiye malzemeleri vs.) ile ihale hazırlıkları için harcanan emek (yaklaşık maliyet hesaplanması, teknik şartnamelerin hazırlanması vb.) ile ayrılan zaman karşılığında kamu herhangi bir sonuç elde edememiştir.

Kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması ….amacıyla çıkarılan 5018 sayılı Kanun'un "Hesap Verme Sorumluluğu" başlığını taşıyan 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları hükme bağlanmış olup; ölçülebilen ve ölçülemeyen kaynak israfına sebep olan ve ihale öncesi hazırlık sürecinde gerekli analizler ve çalışmalar yapılmadan eksik/hatalı verilerle ihaleye çıkılmaması için gereken önlemlerin

alınmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 26: İhale Komisyonlarında Muhasebe ve Mali İşlerden Sorumlu Bir Personelin Bulunmaması

Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından 2019 yılında yapılan ihaleler için kurulan ihale komisyonlarının tamamında mevzuat gereği bulunması gereken mali üyenin yer almadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "İhale Komisyonu" başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında aynen:

"İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve ***muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin*** *katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir."* denilmektedir.

www.balioglu.net

Bu mevzuat hükmüne karşın; 2019 yılında Üniversitede yapılan ihalelerin tamamının ihale komisyonlarında muhasebe veya malî işlerden sorumlu personelin bulunmadığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı personelinden olması gereken mali üye yerine Kurumda "bilgisayar işletmeni" olarak çalışan görevlilerin mali üye yerine atandığı görülmüştür.

Bu durumun ihale komisyonlarının aldıkları kararlar çerçevesinde yapılan ihalelerin muhasebe ve mali işlemler açısından yeterli olarak değerlendirilememesi sonucunu doğurduğu ve bunun da alınan ihale kararlarının sağlıklı olmasını engelleyecek mahiyette olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 27: Doğrudan Temin Yöntemiyle Alınan Makine ve Teçhizatların Yaklaşık Maliyetlerinin Belirlenmesinde ve Muayene Kabul Komisyonu Görevlendirmelerinde Mevzuata Uygun Davranılmaması

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı (SKSDB) tarafından 22.02.2019 tarihli Onay Belgesine istinaden alınan hava kompresörüne ilişkin ödeme evrakı incelendiğinde;

- Evraka ekli ve söz konusu makine teçhizatın hangi birimde/yerde ihtiyaç olduğunu gösteren bir Harcama Talep Formu veya bunun yerine geçen bir evrak/yazı bulunmadığı, Onay belgesi üzerinde sadece "SKSDB bağlı birimlerde kullanılmak üzere" şeklinde genel bir ibare mevcut olup hangi bağlı birimin ihtiyacı için alındığı hususunun açıkça belirtilmediği,

- Satın alınmasına onay verilen hava kompresörünün özelliklerini gösterir bir teknik şartname bulunmadığı ve bu nedenle piyasa fiyat araştırmasının hangi özellikteki hava kompresörü göz önüne alınarak yapıldığının belli olmadığı, teklif alınan firmaların hangi özellikteki mala teklif verdiklerinin bilinemediği, bu nedenle de teklif alınan firmalardan birinin teklifinin diğerinin 2,5 katından fazla olduğu (firmanın biri 710,00 TL teklif vermiş iken diğeri 1.800,00 TL tutarında fiyat bildirmiştir.), bu durumda yapılan fiyat araştırmasında hangi mala ilişkin fiyatın uygun bulunduğu konusunda bir kıyaslama yapılmasının mümkün olmadığı,
- Muayene Kabul Komisyonunun işin uzmanı olan kişilerden oluşturulmadığı, hava kompresörü muayene kabul heyetinde birimde "hizmetli", "veri hazırlama kontrol işletmeni" ve "….." görev unvanlarına sahip kişilerin görevlendirildikleri, söz konusu heyetin satın alınan hava kompresörünün eksik veya istenilen evsafta olup olmadığını değerlendirebilecek teknik bilgiye sahip olmadıkları

hususları tespit edilmiştir.

Mal alımlarında uygulanacak ara denetim ile muayene ve kabul işlemlerine dair esas ve usullerin belirlendiği Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik'in "Muayene ve kabul komisyonlarının kurulması" başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında; yetkili makam tarafından biri başkan, biri işin uzmanı olmak üzere en az üç veya daha fazla tek sayıda kişi ile yedek üyelerden oluşan muayene ve kabul komisyonları kurulacağı, ilgili idarede yeterli sayıda veya işin özelliğine uygun nitelikte uzman personel bulunmaması durumunda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi idarelerden uzman personel görevlendirilebileceği açıkça ifade edilmiş iken yukarıda sözü edilen mal alımında görevlendirilen muayene kabul komisyonunda işin uzmanı bir kişinin bulunmaması ciddi bir eksiklik ve yüksek risk olarak değerlendirilmiştir.

BULGU 28: Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Alımlara İlişkin Harcama Onay Belgesi Üzerinde Kullanılabilir Ödenek Tutarı Bilgisinin Bulunmaması

Üniversite bünyesindeki çeşitli birimler tarafından ihtiyaç duyulan ve doğrudan temin yoluyla tedarik edilen malzemelere ilişkin olarak düzenlenen Onay Belgelerinin bir kısmında kullanılabilir ödenek tutarı satırının boş bırakıldığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.1.1.4'üncü maddesinde; " … *Kanun'un 22'nci maddesine göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur*"

www.balioglu.net

denilmektedir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; Onay Belgesi; "*…doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu işin nev'i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi ifade eder.*" şeklinde tanımlanmıştır.

Doğrudan temin yöntemiyle satın alınan malzemelere ilişkin Onay Belgelerinin mevzuatta belirtilen şekilde eksiksiz olarak düzenlenmesine dikkat edilmesi gerektiği değerlendirilmiş olup; uygulamanın düzeltilip düzeltilmediği hususu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 29: Taahhüt Kartlarının Düzenlenmemesi

www.balioglu.net

Üniversite bünyesindeki bazı birimlerde (Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı) gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgilerin yer aldığı Taahhüt Kartlarının hiç düzenlenmediği ve muhasebe birimine gönderilmediği tespit edilmiştir.

İdarenin uygulamakla yükümlü olduğu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Taahhüt Hesapları" başlıklı kısmında yer alan 458'inci maddede; girişilen taahhüde ilişkin bilgilerin, sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç üç iş günü içinde ilgili kamu idaresi tarafından muhasebe birimine bildirileceği, İdarece yapılan bildirim üzerine taahhüt kartı düzenlenerek gerekli kayıtların yapılacağı ve gider taahhütleri kayıtlarının yapıldığı muhasebe işlem fişine taahhüt kartının onaylı bir örneğinin ekleneceği,

(3) İhale mevzuatına göre, ihale işlemleri tamamlanarak mal ve hizmet alımı ve yapım işleri için yapılan sözleşmelere ilişkin olarak hazırlanan ihale dosyasının iki nüshası düzenlenecek ilk hakedişle birlikte muhasebe birimine verilir.

(4) Muhasebe birimine gelen taahhüt dosyaları daireler itibarıyla ayrı ayrı saklanır. Sözleşmeler kanuni nedenlerle veya yargı organlarının kararı ile bozulduğu veya değiştirildiği

takdirde, bu hususlar harcama birimleri tarafından en geç üç iş günü içinde muhasebe birimine bildirilir. Alınan yazı, dosyalarına konulur ve taahhüt kartındaki kayıtlar buna göre düzeltilir.

(5) Gider taahhütleri hesabı, harcama birimleri itibarıyla tutulur ve taahhüt tutarları, bu hesaba katma değer vergisi hariç tutarlar üzerinden kaydedilir. Bu hesapta yer alan taahhütler, bütçe hazırlanması sırasında dikkate alınır.

(6) İhale mevzuatına göre girişilen taahhütler dolayısıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, yılı içinde taahhüt ettiği ödemelere karşılık o tutar ödeneğin bulunması ve bu ödeneğin başka bir işe kullanılmayarak saklanması gerekir. Girişilen taahhüde ait ödenek, taahhüdün izlendiği ilgili yardımcı hesap defterinin açıklama bölümünde gösterilir.

Mevzuattaki ayrıntılı düzenlemeye karşın Kurum tarafından girişilen taahhütleri gösteren taahhüt kartlarının düzenlenmemesi önemli bir eksiklik olarak değerlendirilmiş olup; İdarenin hatalı uygulamasını düzeltip düzeltmediği gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 30: Yapım İşlerinde Şantiye Defterlerinin Tutulmaması

www.balioglu.net

Dokuz Eylül Üniversitesi YİTDB tarafından ihale edilen ve yürütülen tüm yapım işlerinde inşaat ile ilgili şantiye defterlerinin tutulmadığı görülmüştür.

05.09.1979 tarih ve 16745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Bayındırlık İşleri Kontrol Yönetmeliği'nin kapsamının belirtildiği 1 inci maddesinde; "*Madde 1 -Devlet ve kuruluşları, Katma Bütçeli Daireler, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Kamu İktisadi Kuruluşları ve tüm Kamu Kuruluşlarınca Yaptırılan her türlü yapı, tesis, onarım, bakım, imalat, ameliyat, etüt ve proje işlerinin kontrolü bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılır*. " denilmiştir.

Yönetmeliğin "Kontrol Amiri ve Yetki Sorumlulukları" başlıklı 8'inci maddesinin 8.1. ve 8.2. alt bentlerinde;

"8.1. Yönetim ve denetimi kendisine verilen işlerin, sözleşme ve eklerine, şartnamelere, fen ve sanat kurallarına uygun olarak ve iş programı gereğince iyi bir biçimde yapılıp süresinde bitirilmesini sağlamakla görevli ve sonuçlarından sorumludur."

*"8.2. Kontrol mühendisliğince düzenlenecek, röleve, ataşman defteri, plankote, proje, hesap, tutanak, **şantiye defteri** ve işin yürütülmesi için gerekli diğer evrakın zamanında ve **usulüne uygun olarak hazırlanmasını** ve kontrollük hizmetinde çalışanların görevlerini eksiksiz olarak yapmalarını titizlikle izler. Bu evrakı kontrol ettiği tarihleri yazarak imzalar."*

denilmektedir.

Yönetmeliğin "Kontrol Mühendisi Görev, Yetki ve Sorumluluğu" başlıklı 10'uncu maddesinde; *" Kontrol mühendisi, kendisine verilen işleri, sözleşme ve eklerine, şartnamelere, uygulama projelerine, fen ve sanat kurallarına ve iş programına uygun olarak yürütülüp süresinde bitirilmesini sağlamak için (aşağıda belirtilen işleri) kendisi çalışarak, işin büyüklük ve önemine göre emrine verilen kontrol yardımcıları, sürveyanlar ile diğer personelin hizmetlerinden de yararlanarak yapmakla görevli ve sorumludur."* hükmü yer almaktadır. Aynı Yönetmeliğin 10.18 alt bendinde; *" 10.18.* ***Şantiye,*** *röleve ve ataşman* ***defterleri ile tutanakların düzenlenmesi için her türdeki kayıtları tutar, tutturur ve denetleyerek her kısım için başlangıç ve bitim tarihlerini saptar."*** denilmektedir.

Yönetmeliğin "Şantiye Defteri" başlıklı 10.18.1. Maddesinde; " *Şantiye defterine her gün, hava durumundan başlayarak işin ilerleyişini, gelişmesini, çıkan engelleri, şantiyeye göre ihzarat bedeli ödenecek gereçler ile fiyat farkına tabi gereçlerin çeşit ve miktarlarını fatura, tarih ve no' su ile, sözleşmesi gereğince müteahhidin iş başından bulundurması şart koşulan teknik elemanların o gün iş başında bulunup bulunmadığını, müteahhitle yapılan önemli görüşme ve sonuçlarını işte kullanılan işçi, makine ve teçhizatın miktarını, üst kademeden gelenlerin ziyaretlerini ve konuşularak karar verilen hususları, ile birlikte imza eder. (Şantiye defteri, çift yapraklı ve biri zımbalı olarak düzenlenecektir. Zımbalı kopya imzadan sonra müteahhide verilir.)*" hükümleri mevcuttur.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 29'uncu maddesinde; *"İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre* ***şantiye günlük defteri,*** *röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili belgeler yüklenici ile birlikte yapı denetim görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya yükleniciye verilir.*

Yüklenici bu belgelerle defteri imzalamış olmakla içindekileri ve yapılan hesapların doğruluğunu kabul etmiş olur. *İmzalamaz ise veya ihtirazi kayıtlar altında imzalarsa karşı görüşlerini yazılı olarak bildirmesi için, defter ve belgelerin kendisine gösterildiği tarihten başlamak üzere, on gün süre verilir. Bu süre içinde karşı görüşlerini yazı ile bildirmezse belgelerin ve defterlerin içinde kayıtlı hususları kabul ve imza etmiş sayılır. Bu sonucu tespit eden bir tutanak düzenlenerek ataşmana eklenir. Ataşman defterinde, mürekkep veya sabit kalem kullanılacak ve yazı, rakam, resim, kroki ve kesitler özenle, açık ve noksansız olacak, kazıntı ve silinti olmayacaktır. Herhangi bir yanlışlık yapıldığı veya görüldüğü takdirde ilk*

www.balioglu.net

rakam ve yazı okunacak şekilde üzeri kırmızı mürekkeple çizilip, doğrusu yazılarak aynı renkli mürekkeple imza edilir." hükmü yer almaktadır.

Üniversite tarafından ihalesi yapılan yapım işlerinde şantiye defterinin usulüne göre düzenlenmesi yukarıdaki ilgili mevzuat çerçevesinde bir zorunluluk olup, yapım işlerine ait sözleşmelerin uygulanmasına ilişkin yapılacak kontrollerde kontrol teşkilatının etkin çalışması açısından bir gerekliliktir. YİTDB tarafından yaptırılan inşaat ve onarım işlerinin hiçbirisinde şantiye defteri tutulmamış, bunun sonucu olarak söz konusu yapım işleri üzerindeki denetim sırasında sadece müteahhit tarafından tutulan defter ve kayıtlara itibar edilmek zorunda kalınmıştır.

Mevzuatla kendilerine verilen görevi yapmayarak kamuyu özel şahıslar/firmalar karşısında zayıf konuma düşüren yapım işleri kontrol teşkilatlarında görevli personelin eylemlerinin İdare tarafından değerlendirilmesi uygun olur.

Ayrıca; İdarenin hatalı uygulamasını düzeltip düzeltmediği hususu gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 31: İç Denetim Birimi Faaliyetlerinin İç Denetim Koordinasyon Kurulu Tarafından Dış Değerlendirmesinin Yapılmaması

12.09.2008 tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlük Makamına bağlı olarak kurulan İç Denetim Biriminin faaliyetleri ile ilgili olarak 2020 yılına kadar İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından dış değerlendirmeye tabi tutulmadığı anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 66'ncı maddesi uyarınca hazırlanan İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Kurulun Görevleri" başlıklı 6'ncı maddesinin (n) bendinde aynen:

n) Kalite güvence programları kapsamında iç denetim birimlerinin durumlarını en az beş yılda bir değerlendirmek" şeklinde bir düzenleme yer almıştır.

Söz konusu düzenlemeden de anlaşılacağı üzere; kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini düzenlemek, izlemek, geliştirmek, uyumlaştırmak ve koordine etmek üzere bağımsız ve tarafsız bir organ olarak oluşturulan Kurulun kamu kurumlarında bulunan iç denetim birimlerinin durumlarını (faaliyetlerini) en az 5 (beş) yılda bir değerlendirmesi gereklidir.

Söz konusu gereklilik çerçevesinde Maliye Bakanlığı İç denetim Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenerek 05.04.2016 tarih ve 29675 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan (ve 15.10.2011 tarihli ve 28085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Programı"nı yürürlükten kaldıran) "İç Denetim Kalite Güvence Geliştirme Programı 1'in "Dış Değerlendirmeler" başlıklı 2'nci maddesinde "İç denetim faaliyetinin en az 5 (beş) yılda bir dış değerlendirmeye tabi tutulmasının esas olduğu, Kurulun dış değerlendirme çalışmalarını planlarken:

- Denetim faaliyetinin yürütüldüğü idarenin bütçe büyüklüğü,
- İdarede iç denetim faaliyetlerine başlanma zamanı,
- İdarede görevli iç denetçi sayısı,
- Yürütülen faaliyetler ve düzenlenen raporlara ilişkin veriler,
- İdareden gelen dış değerlendirme talepleri,
- Varsa önceki dış değerlendirme sonuçlar

gibi hususların dikkate alındığı, dış değerlendirme çalışmalarının, Kurul tarafından "Dış Değerlendirme Uzmanı" olarak yetkilendirilen kişiler tarafından oluşturulan Dış Değerlendirme Ekibi tarafından yürütüleceği, dış değerlendirme uzmanı olarak atanacak kişilerin sahip olması gereken koşulların neler olduğu belirlenmiş, dış değerlendirme ekiplerinin değerlendirme yapılacak idarenin yapısı, hedefleri, değerlendirmenin kapsamı gibi unsurlar göz önünde bulundurularak oluşturulacağı ve dış değerlendirme ekibi tarafından hazırlanacak dış değerlendirme raporlarının formatı ile Kurula sunulacağı süre ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Hal böyle iken; 12.09.2008 tarihinde Rektörlük Makamına bağlı olarak kurulan Dokuz Eylül Üniversitesi İç Denetim Birimi faaliyetlerinin, aradan 11 yıl geçmiş olmasına karşın İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından hiç dış değerlendirmeye tabi tutulmadığı, bu nedenle de İç Kontrol standartlarında 18'inci standart olarak yer alan iç denetim standartları ile ilgili koşul sağlanmadığından kurumun İç Kontrol Uyum Eylem Planında bu standardın yeterli güvence sağlamamakta olduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

BULGU 32: İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1. Kontrol Ortamı Standartları:

Etik Davranış İlkeleri ve Etik Komisyonu Yönergesi çıkarılmış ve Etik Değerler Sözleşmesi tüm akademik ve idari personel tarafından imzalanmıştır.

İdarenin misyonu ve vizyonu belirlenerek hem 2016-2020 Stratejik Planda hem de 2018 yılı Faaliyet Raporunda belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının haberdar olduğu kanaatine varılmıştır.

Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

www.balioglu.net

Akademik ve idari birimlerin teşkilat şemaları mevcuttur. İdarenin ve birimlerinin organizasyon yapısı, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde yapılmıştır.

Her düzeydeki yöneticiler verdikleri görevlerin kontrolünü evrak takibi ve hiyerarşik kontrollerle sağlamakta olup, mali faaliyetlerin sonucu periyodik aralıklarla raporlanmaktadır. Daha etkin raporlama için yönetim ve bilgi sistemlerinin geliştirilmesi ve bu şekilde her birimde

izlenebilir, denetlenebilir, kontrol edilebilir ve karar alma süreçlerine katkı sağlayacak bir kontrol mekanizması oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

Yer değiştirme, üst görevlere yükselme ve atama işlemleri Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği çerçevesinde yapılmakta olup; Üniversitenin internet sayfasında duyurulmaktadır.

İş akış şemaları düzenlenmiş, Planda öngörülen İmza Yetkileri ve Yetki Devri Yönergesi hazırlanmıştır.

Yetki devri, devredilen yetkinin önemi ile uyumlu olarak yapılmaktadır.

Yetki devredilen personelin görevin gerektirdiği bilgi, deneyim ve yeteneğe sahip kişilerden seçilmesi benimsenmiştir.

Standart İle İlgili Eksiklikler:

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından İdare birimlerinde personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluluklarını kapsayan "Görev Dağılımı Formu" oluşturulmuş, otomasyon sistemine menü açılmış ancak veri girişleri yapılmamıştır.

İç Kontrol Uyum Eylem Planında yer almasına karşın Kurumsal düzeyde hassas görevlerin tespitine yönelik bir çalışma yapılmamıştır.

İdare tarafından; Yükseköğretim kurumlarının insan kaynaklarında nitelik ve nicelik açısından eksiklik olması nedeniyle "personelin yeterliliği ve performansı" standardında yer alan koşulları sağlamanın (eksiklik giderilmediği sürece) fiilen imkansız olduğu belirtilmiştir.

Kurumda personelin görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duydukları bilgi çerçevesinde verilen eğitim faaliyetleri sürekli bir takvime bağlı olarak yapılmamakta, eğitim faaliyetleri yeni mevzuat düzenlemeleri ile uyumun sağlanmasına yönelik olarak gerçekleşmektedir.

www.balioglu.net

Mevcut personel sayısı yeterli olmadığından zaman zaman değişik eğitim şartlarını taşıyan ve değişik kadrolarda bulunan personel, mesleki alanı olmayan birimlerde görevlendirilmektedir.

Planda öngörülen ve personelin performansını ölçmeye yönelik olan kriterler belirlenmemiş, ve ilgili birim amirleri tarafından yılda bir kez yapılması gereken performans değerlendirmeleri yapılmamıştır.

657 sayılı Kanuna tabi olan idari personelin ödüllendirilmelerinde uygulanacak usul ve esasları gösteren "İdari Personel Ödül Yönergesi" hazırlanmış ve tüm birimlere dağıtılmıştır. Ancak 2019 yılı içinde bu yönerge çerçevesinde ödüllendirilen bir idari personel yoktur.

Yetki devredilen personel tarafından, yetkinin kullanımına ilişkin olarak sistematik ve sınırları tespit edilmiş bir biçimde bilgi verilmemekte, bilgi akışı şifahi olarak sürdürülmekte ancak herhangi bir raporlamaya dayanmamaktadır.

Yukarıda belirtilen eksiklikler nedeniyle standart ile ilgili olarak yeterli güvence sağlanmamaktadır.

2. Risk Değerlendirme Standartları:

Üniversite hali hazırda 2016-2020 dönemini kapsayan stratejik planı uygulamaktadır.

Kurumun, yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren bir performans programları mevcuttur.

Kurum faaliyetlerini stratejik planlarına ve performans programlarına uygun olarak bütçesini hazırlamış ve yürütmektedir.

Standart İle İlgili Eksiklikler:

Performans programındaki hedeflerin spesifik, ölçülebilir, ulaşılabilir, ilgili ve süreli olmasına hassasiyet gösterilmekle birlikte sonuçların izlenmesi ve değerlendirilmesi yönünde herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu nedenle standart ile ilgili olarak yeterli güvence sağlanmamaktadır.

Kurumun faaliyetleri sırasında ve sonrasında oluşabilecek risklerin giderilmesi için uygulancak prensip, politika ve programlara ilişkin esas ve usulleri belirlemek üzere Risk Yönetim Yönergesi çıkarılmış, risk yönetim sürecinde çalışmak üzere oluşturulan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu üyeleri ile ilgili personele gerekli eğitimler verilmiş, birimlerce tespit edilen riskler; risk haritalarına işlenerek kontrol edilmiştir. Söz konusu riskler İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nca incelenerek, birimlere yapmaları gereken düzeltmeler hususunda geri bildirim yapılmış ve risk strateji belgelerini düzenleyip göndermeleri talep edilmiştir. Ancak ilgili birimler konu ile ilgili herhangi bir çalışma yapmadıkları için Konsolide Risk Raporu İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunulamamış ve bunun neticesinde Kurum Risk Strateji Belgesi oluşturulamamıştır.

Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri konusunda yılda bir kez yapılması gereken analiz yapılmamıştır.

Uyum Eylem Planında, Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan ilkeler doğrultusunda, Birim Risk Strateji Belgesinde yer alan risklerin giderilmesine yönelik öneri ve tedbirlerin belirlenerek uygulamaya konulacağı bildirilmiş ancak bu konuda herhangi bir eylem yapılmamıştır. Kurumun risklerini gösteren Konsolide Risk Raporu oluşturulamamış ve buna bağlı olarak ta Risk Eylem Planı hazırlanamamıştır.

Yukarıda belirtilen eksiklikler nedeniyle standart ile ilgili olarak yeterli güvence sağlanamamaktadır.

www.balioglu.net

3. Kontrol Faaliyetleri Standartları:

İş ve işlemlerin niteliğine göre uygun kontrol strateji ve yöntemleri uygulanmaktadır.

Yapılan kontroller yönelik herhangi bir maliyet-fayda analizi yapılmamakla birlikte, karşılaştırma, veri mutabakatı, onaylama ve doğrulama gibi maliyeti az olan kontrol yöntemleri kullanılmaktadır.

Kurumda personelin iş ve işlemleri süreç kontrolü ve paraf yoluyla takip edilmekte olup, yöneticiler, mevcut prosedürleri etkili ve sürekli bir şekilde uygulamaya dikkat etmektedir.

Personel yetersizliği, geçici veya sürekli olarak görevden ayrılma durumlarında sistematik olmayan çözümler üretilmekte, yeni bilgi sistemlerine geçiş, yöntem veya mevzuat değişiklikleri gibi durumlarda personelin uyum sağlaması amacıyla ilgili birimlere eğitim verme yoluna gidilmektedir.

Gerekli hallerde usulüne uygun olarak vekil personel görevlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Mali ve idari bilgi sistemine veri ve bilgi girişi ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmeler yapılmış olup, bu yetkilendirmeler düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

Üniversitede bilgi teknolojileri günümüz standartlarına uygun şekilde kullanılmaktadır.

Standart İle İlgili Eksiklikler:

Kurumsal risk yönetimi çalışmalarına başlanmış, ancak, tamamlanmamıştır.

Kurumda sadece mali işlemler hakkında genel mali mevzuat çerçevesinde yazılı düzenlemeler mevcut olup, birimlerin diğer faaliyetleri ile ilgili yazılı prosedürler mevcut değildir.

Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesi tam olarak uygulanamamakta, bazı faaliyet veya mali karar ve işleminin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri aynı kişi tarafından yürütülmekte ve standardın genel şartı karşılanmamaktadır.

Sürekli olarak (emeklilik, istifa vb. nedenlerle)görevden ayrılan personel yaptığı ve/veya yapacağı işleri bir rapor halinde görevlendirilen personele bildirmemektedir.

Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontrol mekanizmaları

yazılı olarak belirlenmemiştir.

Yukarıda belirtilen eksiklikler nedeniyle standart ile ilgili olarak yeterli güvence sağlanmamaktadır.

4. Bilgi ve İletişim Standartları:

Yöneticiler ve personelin, görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgi mevcut otomasyon programlarında (rapor, bilgi ve istatistiki bilgi) mevcuttur.

Yöneticiler, idarenin misyon, vizyon ve amaçları çerçevesinde beklentilerini görev ve sorumlulukları kapsamında personele bildirmişlerdir.

İdare, stratejik plan ve performans programı hazırlayarak amaçlarını, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını, yükümlülüklerini kamuoyuna açıklamıştır. Yine, yılı faaliyet sonuçları idare faaliyet raporunda gösterilmiş ve duyurulmuştur.

Bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini içeren Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu 2006 yılından beri ilgili kurumlara göndermiş ve Kurumun web sayfasında kamuoyuna açıklamıştır.

www.balioglu.net

Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri belirlenmiş ve "Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi Yönergesi" ile çalışanlara duyurulmuştur.

Standart İle İlgili Eksiklikler:

Kurumda birim içinde içinde yatay ve dikey raporlama ağına ilişkin yazılı prosedür bulunmamaktadır.

Kurumda gelen-giden evrakın zamanında kaydedilmesine özen gösterilmekte iken, bilgi/belge/dokümanların daha sağlıklı korunmasını sağlayacak arşivleme çalışmaları tamamlanmamıştır. Kurum tarafından kullanılan EBYS ile elektronik arşivin tüm üniversite tarafından kullanılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. İdari birimlerde elektronik imza uygulamasına geçilmiş olup, akademik birimlerde bu konuda verilecek eğitimler sonrasında elektronik imza uygulamasına geçilmesi planlanmıştır.

Yukarıda belirtilen eksiklikler nedeniyle standart yeterli güvence sağlamamaktadır.

5. İzleme Standartları:

Üniversitede iç denetim birimi oluşturulmuş ve İç Denetim Birim Başkanlığı'nın işleyişi ile iç denetçilerin ve üst yöneticinin iç denetime ilişkin görev yetki ve sorumluluklarına yönelik esas ve usulleri düzenleyen bir yönerge çıkarılmıştır. İç Denetim Birim Başkanlığı tarafından 2018 ve 2019 yıllarında önemli konularda denetim yapıldığı ve risklerin saptanarak önerilerde bulunulduğu görülmüştür.

Standart İle İlgili Eksiklikler:

İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmemektedir. Eksik yönlerin bildirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması konusunda süreç ve yöntem belirlenmemiştir. Bu nedenle standart yeterli güvence sağlamamaktadır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu yazıldı

www.balioglu.net

www.balioglu.net

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 87**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 89**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 89**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 90**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 90**
6. **DENETİM BULGULARI 90**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Ortalama Fiyat Hesabına Dahil Edilen Piyasa Rayici Üzerindeki Fiyatlar 111
Tablo 2:Yaklaşık Maliyet-Satın Alma Fiyatları Karşılaştırması..... 111
Tablo 3:Birim Bazında 01.01.2019 ve 31.12.2019 Tarihleri Arası POS Cihazları Verileri .. 113

www.balioglu.net

KISALTMALAR

DESEM **:** Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi

DEÜ **:** Dokuz Eylül Üniversitesi

DMİS **:** Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

İKN **:** İhale Kayıt Numarası

TİF **:** Taşınır İşlem Fişi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. DEÜ Sağlık Hizmetleri Döner Sermaye İşletmesinin Muhasebe İşlemlerinde Kullanılan Otomasyon Sistemlerinin Birbiri İle Uyumsuz Olması

2. Dava Konusu Ticari Alacakların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Mali Tablolarda İzlenmemesi

3. Kredi Kartlarıyla Yapılan Tahsilatların İade İşlemlerinin 610 Satıştan İadeler Hesabında Muhasebeleştirilmesi

4. Alınan Sipariş Avanslarının Dönem Sonunda Gelir Hesabına Aktarılmaması

5. Sürekli Eğitim Merkezi Alacaklarının Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Mali Tablolarda Gösterilmemesi

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Araştırma ve Uygulama Hastanelerinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapılarının Bozulması

2. Üniversite Bünyesinde Faaliyet Gösteren Döner Sermaye İşletmelerinin 5018 Sayılı Kanun'da Tasarlanan Kamu Mali Yönetim Sistemi ile Uyumsuz Olması

3. Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe İmkanlarıyla Elde Edinilen Taşınırların Yıl Sonunda Üniversiteye Bedelsiz Devredilmesi

4. Döner Sermaye İşletmelerinde Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması

5. İç Kontrol Sistemine Döner Sermaye İşletmesinin Dahil Edilmemesi ve Döner Sermaye İşletmesinde İç Kontrol Sisteminin Kurulmaması

6. İhalelerde Yaklaşık Maliyetin Gerçekçi Belirlenmemesi

7. İşletme Bünyesinde Kullanılan POS Cihazları İçin İhale Yapılmaması

8. Sürekli Eğitim Merkezinin Faaliyetlerinde Kamu Gelirinin Firmalara Bırakılması

9. Sürekli Eğitim Merkezi Tarafından Verilmesi Mümkün Olan Eğitimlerin Hizmet Alımı

Yapılarak Dışarıdan Temin Edilmesi Yoluyla İşletmenin Gelir Kaybına Uğratılması, Alım Sürecinde Hataların Mevcut Olması ve Ödeme Evrakına Bağlanan Belgelerin Düzenlenmesinde Gerekli Dikkat ve Özenin Gösterilmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesi ile bu maddeye göre hazırlanıp 28.10.1999 tarih ve 23860 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dokuz Eylül Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

İşletmenin kuruluş amacı, 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesi çerçevesinde yapılan iş ve işlemlerle Üniversitenin beşeri ve fiziki atıl kapasitesini değerlendirerek, öğretim elemanlarının da katkısıyla üretilen mal ve hizmetleri sosyal fayda sağlamak amacıyla piyasaya sunmak ve elde edilen gelirlerle Üniversitenin hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmaktır.

İşletme; eğitim ve öğretimi ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

www.balioglu.net

a) Yükseköğretim kurumlan dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak ve araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi, danışmanlık, eğitim organizasyonu, bakım ve onarım yapmak, bunlara ilişkin her türlü raporları hazırlamak,

c) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı ve yataksız ve geçici kuruluşları işletmek,

e) Seminer, konferans, panel, sempozyumlar düzenlemek, her seviyede kurslar açmak,

f) Her türlü basım ve yayım işlerini yapmak,

g) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alam sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

Döner Sermaye İşletmesi çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunmayı ön planda tutar.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner sermaye işletmesi, Rektörlüğe bağlı birim olarak işletme müdürlüğü ve muhasebe müdürlüğü olarak iki şekilde yapılandırılmıştır. İşletme müdürlüğü satın alma, malzeme yönetimi, depolar, ek ödeme, finansal analiz ve tahakkuk birimlerinden oluşmakta olup, bu müdürlükte toplam 101 personel görev yapmaktadır. Muhasebe müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olarak, 1 muhasebe müdürü, 2 müdür yardımcısı ve 14 personel görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Döner Sermaye İşletmesinin bütçesi 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre hazırlanır.

Kurumun 2019 yılı Gelirleri 414.677.223,20 TL iken Giderleri 531.821.524,56 TL'dir. Görüleceği üzere İşletme 2019 yılında 117.144.301,36 TL tutarında zarar etmiştir.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü muhasebe kayıtlarım 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutmaktadır. Kullanılan muhasebe programı ise Muhasebat Genel Müdürlüğüne ait (DMİS) Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi olup finansal raporlama adı geçen sistem üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Alman çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Gelir tablosu,
- Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: DEÜ Sağlık Hizmetleri Döner Sermaye İşletmesinin Muhasebe İşlemlerinde Kullanılan Otomasyon Sistemlerinin Birbiri İle Uyumsuz Olması

DEÜ Sağlık Hizmetleri Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe işlemlerinin … firması tarafından yapılan "Hastane Bilgi Yönetim Sistemleri" isimli yazılım ile DMİS (Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi) adlı iki otomasyon sistemi üzerinden yürütüldüğü, ancak, söz konusu 2 (iki) sistemin birbiri ile uyumlu çalışmadığı tespit edilmiştir.

İşletmenin 2019 yılı Kümülatif Mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı toplam 9.556.804,95 TL tutarında alacağın 2020 yılına devredildiği, bu alacağın:

- 366.703,20 TL'lik kısmının Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Alacaklar
- 1.831.860,34 TL'lik kısmının Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Alacaklar
- 4.219,71 TL'lik kısmı Mahalli İdarelerden Alacaklar
- 16.992,00 TL'lik kısmı Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar
- 6.817.028,05 TL'lik kısmının Yurtiçi Sigorta Şirketlerinden Alacaklar
- 513.983,65 TL'lik kısmının Özel Sektör Şirketlerinden Alacaklar ve
- 5.900,00 TL'lik kısmının da Çeşitli Diğer Alıcılardan Alacaklar

olduğu anlaşılmıştır.

İşletmenin tüm alacaklarının %71,33'ünün yurtiçi sigorta şirketlerinden olan alacaklarından oluşması göz önüne alınarak; söz konusu alacakların kime/kimlere ait olduğu, alacağın doğduğu tarih, tahsil kabiliyetinin ortadan kalkıp kalkmadığı vb. hususları incelemek üzere sigorta şirketlerinden olan alacaklara ilişkin ayrıntılı bilgi/tablo istenmiş, ancak, İşletme yetkilileri tarafından konu ile ilgili sorun bulunduğu, alacakların takip edildiği 2 (iki) sistemin birbiri ile uyumlu çalışmadığı, aslında DMİS'te görünen (6.817.028,05 TL) tutar kadar alacaklarının bulunmadığı ifade edilerek 25.02.2020 tarihinde (konunun tarafımızca araştırıldığı/sorgulandığı gün) Saymanlık Müdürlüğü tarafından MİF ile yapılan düzeltme kaydını ibraz etmişlerdir. Söz konusu MİF ile *"DAPS (Destekleyici Araştırma Projeleri Sekreterliği) biriminin tedavi gelirlerinin 120.08 hesaptan düşülmesi gerekirken 600.12.03 hesaba alınan"* şeklinde bir açıklama ile:

www.balioglu.net

- 2018 yılında 338.505,16 TL,
- 2019 yılında 1.489.299,63 TL ve
- 2020 yılında 179.995,18 TL

Olmak üzere toplam 2.007.799,97 TL'nin, Yurtiçi Sigorta Şirketlerinden Alacaklar Hesabında (120.08) kayıtlı 6.817.028,05 TL tutarındaki alacaktan düşüldüğü görülmüştür.

Taslak rapora İşletme tarafından gönderilen cevapta; 120 hesap üzerinde ayrıntılı inceleme yapılarak Yurtiçi Sigorta Şirketlerinden Alacaklar Hesabında (120.08) kayıtlı 6.817.028,05 TL tutarındaki alacağın düzeltme kayıtları ile 848.000,78 TL'ye düşürüldüğü bildirilmiştir.

Yapılan düzeltme kayıtlarının doğru olduğu kabul edilse bile 2020 tarihinde yapıldığından 2019 yılı mali tablolarında oluşan (6.817.028,05 - 848.000,78) 5.969.027,27 TL tutarındaki hatayı etkilememektedir.

İşletmenin alacakl kayıtları üzerinde gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi nedeniyle gerçek alacak miktarı mali tablolarda olması gerekenden **5.969.027,27 TL** daha yüksek görünmekte olup bu durumun mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi oluşturmasını engellediği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Hastane tarafından kullanılan 2 (iki) ayrı otomasyon sisteminin birbiri ile uyumsuz çalışması ve işletmenin alacakları gibi önemli bir konuda farklı kayıtlar/veriler üretmesinin İşletme açısından ciddi bir risk oluşturduğu açıktır.

Diğer taraftan; 2 sistem arasında var olan uyumsuzluğun yetkililer tarafından denetim tarihine kadar farkına varılmamış olması da önemli olup; İşletmenin mali tablolarında yer alan ve gelir-gider dengesini etkileyen hesaplar üzerinde daha dikkatli olunması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Dava Konusu Ticari Alacakların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Mali Tablolarda İzlenmemesi

Üniversite Hukuk Müşavirliği tarafından hukuki süreç başlatılan İşletmenin ticari alacaklarının muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tablolarda takip edilmediği tespit edilmiştir.

İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli Kuruluşlar Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 109, 110, 111 ve 112'nci maddelerinde 128 Şüpheli Ticari

Alacaklar Hesabı ile 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabının nitelikleri ve işleyişleri, 433 ve 434'üncü maddelerinde de 654 Karşılık Giderleri Hesabının niteliği ve işleyişine ilişkin düzenlemeler yer almıştır. Söz konusu maddelerde:

- İşletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç kere uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında izleneceği, tahsili şüpheli hale gelmiş alacakların bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği; karşılık ayrılmamış şüpheli alacaklardan tahsil edilemeyeceği kesinleşenlerin bir taraftan bu hesaba alacak, 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabına borç, diğer taraftan alacağın tahsil edilmemesinde sorumluluğu bulunan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabına alacak kaydedileceği, karşılık ayrılmış şüpheli alacaklardan tahsil edilemeyeceği kesinleşenlerin bir taraftan bu hesaba alacak, 129 Şüpheli alacaklar Karşılığı Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptana personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabına alacak kaydedileceği,
- Şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkların 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabında izleneceği, şüpheli hale gelen ticari alacaklar için ayrılan karşılık tutarlarının bu hesaba alacak, 654 Karşılık Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin edilen zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısmın bu hesaba borç, 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabına alacak kaydedileceği, şüpheli alacaklardan tahsili imkansız hale gelenlerin ise bir taraftan bu hesaba borç, 128 Şüpheli Ticari alacaklar Hesabına alacak; diğer taraftan alacağın tahsilinin imkansız hale gelmesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabına alacak kaydedileceği,

Ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

İşletmeden; hukuki süreç başlatılan ticari alacaklarının listesi talep edilmiş, ancak sadece 2019 yılında doğan ticari alacaklarından icra takibine konu olanların listesi temin edilebilmiştir. Önceki yıllarda oluşan ve hukuki sürece konu edilen alacaklarının listesi yetkililer tarafından ibraz edilememiş, bu durum da İşletmenin alacaklarını takip etmekte yetersiz kaldığının göstergesi olarak değerlendirilmiştir.

Denetime ibraz edilen tablodan İşletmenin 2019 yılında doğan 639.337,20 TL tutarındaki ticari alacağının 262.615,93 TL'si hakkında icra takibi başlatıldığı görülmüştür. İşletmenin sadece 2019 yılında icra takibine konu edilen 262.615,93 TL tutarında ticari alacağı

www.balioglu.net

söz konusu iken bu tutarın muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tablolarında 128 Şüpheli Alacaklar Hesabı, 129 Şüpheli Alacaklar Karşılığı Hesabı ile 654 Karşılık Giderleri Hesabının yer almadığı anlaşılmıştır.

İşletmenin 2019 yılında icra takibine konu edilen 262.615,93 TL tutarındaki ticari alacaklarının ilgili hesaplara kaydedilmemesinin mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesine engel olduğu değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan İşletme tarafından önceki yıllardan gelen ve icra takibine konu edilen ticari alacaklarıyla ilgili olarak da yeterli bilgi/kanıt sunulamamıştır.

Kamu idaresi tarafından taslak rapora gönderilen cevapta; söz konusu eksiklik kabul edilmekte, ancak bu eksikliğin saymanlığın hatası olmayıp, bu durumun HBYS- Hastane Bilgi Yönetim Sistemindeki yetersizliklerden kaynaklandığı, bu nedenle HBYS- Hastane Bilgi Yönetim Sisteminde gerekli güncelleme süreç geliştirme ve raporlama çalışmalarına başlanıldığı, yazılımsal geliştirme ve test aşamasının sonlanmasıyla birlikte 2020 Şubat ayından itibaren DMIS sisteminde muhasebe kayıtlarına alınmaya ve takibine başlanıldığı bildirilmiştir.

Cevap ekinde gönderilen (Ek:9) tablo incelendiğinde; sadece 2020 yılında icra takibine konu olan alacakları içerdiği, 2019 ve daha önceki yıllardan gelen icra takibi yapılan alacaklarla ilgili herhangi bir bilgi verilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Sonuç olarak; sadece 2019 yılında icra takibi başlatılan 262.615,93 TL ile ilgili olarak İşletmenin mali tablolarında 128 Şüpheli Alacaklar Hesabı, 129 Şüpheli Alacaklar Karşılığı Hesabı ile 654 Karşılık Giderleri Hesabının çalıştırılmadığı, 2019 yılı mali tablolarının en azından **262.615,93 TL** tutarında hata içerdiği ve doğru bilgi üretmediği açıktır. Önceki yıllardan gelen ve icra takibine konu olmuş/olmamış alacak tutarlarıyla ilgili olarak herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

İşletmenin mali tablolarında yer alan ve gelir-gider dengesini etkileyen hesaplar üzerinde daha dikkatli olunması gerektiği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Kredi Kartlarıyla Yapılan Tahsilatların İade İşlemlerinin 610 Satıştan İadeler Hesabında Muhasebeleştirilmesi

İşletme tarafından satılan mal ve hizmet bedellerinin alıcılar tarafından kredi kartıyla ödenmesi durumunda 123 Banka ve Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı ile 600 Yurtiçi Satışlar Hesabı karşılıklı olarak çalışmaktadır. İşletmede kredi kartıyla yapılan satışlardan iade işlemlerinde ise 340 Alınan Sipariş Avansları yerine 610 Satıştan İadeler Hesabının kullanılarak muhasebeye kaydedildiği tespit edilmiştir.

İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 340 hesabın işleyişine ilişkin 277'nci maddesinde aynen:

"MADDE 277 - (1) Alınan sipariş avansları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Alınan sipariş avansları bu hesaba alacak, tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Alınan sipariş avansına konu mal teslim edildiğinde veya öngörülen hizmet yapıldığında alınan avans tutarı bu hesaba, yapılan tahsilat tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç, mal veya hizmetin satış bedeli "60 Brüt Satışlar" grubunun ilgili hesabına, bu bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisi 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedilir.

2) Alınan sipariş avanslarından yapılan iadeler bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir."

denilmektedir.

İşletmede kredi kartıyla yapılan satışlardan iade işlemlerinde 340 Alınan Sipariş Avansları yerine 610 Satıştan İadeler Hesabının kullanılarak muhasebe kaydı yapılması nedeniyle 340 nolu hesap olması gerekenden 76.004,91 TL tutarında az, 610 nolu hesap ise olması gerekenden bu miktar kadar fazla görülmekte olup, bu durumun mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmesini engellediği değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Alınan Sipariş Avanslarının Dönem Sonunda Gelir Hesabına Aktarılmaması

DEÜ Tıp Fakültesi Hastanesi'ne başvuran hastalardan alınarak 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabına kaydedilen avansların dönem sonunda 60 Brüt Satışlar Grubunun ilgili hesabına kaydedilerek kapatılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 340 hesabın işleyişine ilişkin 277'nci maddesinde aynen:

www.balioglu.net

"MADDE 277 - (1) Alınan sipariş avansları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Alınan sipariş avansları bu hesaba alacak, tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Alınan sipariş avansına konu mal teslim edildiğinde veya öngörülen hizmet yapıldığında alınan avans tutarı bu hesaba, yapılan tahsilat tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç, mal veya hizmetin satış bedeli "60 Brüt Satışlar" grubunun ilgili hesabına, bu bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisi 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedilir.

2) Alınan sipariş avanslarından yapılan iadeler bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir."

denilmektedir.

www.balioglu.net

Yine Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan Döner Sermaye Hesapları Uygulama Rehberi'nin 34 Alınan avanslar hesap grubunun işleyişi açıklanırken; bu hesap grubunun gerek satış sözleşmeleri dolayısıyla gerekse diğer nedenlerle işletme tarafından üçüncü kişilerden alınan **faaliyet dönemiyle sınırlı** avansların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiş, hesabın işleyişi ile ilgili olarak ta; bu hesapta kayıtlı tutarlardan gelir kaydedilmesi gerekenlerin bir taraftan bu hesaba borç, 649 Diğer olağan Gelir ve Karlar Hesabına alacak, diğer taraftan 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabının faaliyet dönemi ile sınırlı olarak işlemesi, dönem sonlarında bu tutarlardan gelir kaydedilmesi gerekenlerin ilgili gelir hesabına kaydedilerek kapatılması gereklidir.

D.E.Ü. Döner Sermaye İşletmesinin 2019 yılı mali tablolarında 340 nolu hesapta:

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden 184.000,00 TL

- Özel sektör şirketlerinden 31.506,00 TL ve

- Gerçek kişilerden 7.680,00 TL

olmak üzere toplam 223.186,00 TL tutarında avans olduğu,

tespit edilmiştir.

Dönem sonlarında; özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden, özel sektör şirketlerinden ve gerçek kişilerden alınarak 340 nolu hesaba kaydedilen toplam 223.186,00 TL tutarındaki avansın 2019 yılı sonunda ilgili hesaplara kayıtlarının yapılmamasının mali tablolarının doğru ve güvenilir veri üretmesini engellediği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Sürekli Eğitim Merkezi Alacaklarının Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Mali Tablolarda Gösterilmemesi

İşletme bünyesinde faaliyet gösteren Sürekli Eğitim Merkezi tarafından düzenlenen/doğrudan temin yöntemiyle satın alınan eğitim programlarının bir kısmında, tahsil edilemeyen kurs bedelleri bulunduğu, ancak, bunların muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve dolayısıyla mali tablolarda görünmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Alacakların Takip ve Tahsil Sorumluluğu" başlıklı 23'üncü maddesinde; alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesinin idarenin görev ve sorumluluğunda olduğu, muhasebe yetkilisinin, alacakların takibi için gerekli bilgileri ve belgeleri düzenli olarak işletmeye vermekle yükümlü olup idarelerce ilgili mevzuatına göre tahakkuk ettirilerek tahsil edilebilir hâle gelmiş gelir ve alacakları ilgili hesaplara kaydederek, nakden veya mahsuben tahsil edilmesinden sorumlu bulunduğu hüküm altına alınmıştır.

Yine aynı Yönetmelik'in Dördüncü Bölümünde işletmelerin uygulayacakları Çerçeve Hesap Planı ile ilgili düzenlemeler yer almış olup; 12 Ticari Alacaklar başlığı altında yer alan 95, 96 ve 97'nci maddelerde, bu hesap grubunun işletmelerin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan ve bir yıl içinde tahsili öngörülen senetli ve senetsiz alacakları ile bunlardan şüpheli hâle gelenler ve bunlar için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılacağı, bu hesap grubu içinde yer alan 120 Alıcılar Hesabının da işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmamış alacaklarının izlenmesi için kullanılacağı açıkça belirtilmiş ve hesabın işleyişi ile ilgili ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Sürekli Eğitim Merkezi Müdürlüğünün kendisinin düzenlediği veya doğrudan temin

yöntemiyle satın aldığı eğitimlere katılan kursiyerlerden alması gereken eğitim bedellerinin bir kısmını tahsil edemediği, bu şekilde tahsil edemediği ve senede bağlı olmayan alacaklarını excell tablolarında takip ettiği, ancak bu takibin de düzgün yapılmadığı, bu nedenle 120 hesaba kaydedilmediği ve mali tablolarında da gösterilmediği, alacak tutarının hesaplanabilmesi için geçmiş yıl dosyalarına dönülerek çalışma yapıldığı görülmüştür. Denetimin sona erdiği tarih itibariyle yapılan bu çalışma sonuçlandırılamamış olup, nedeni, miktarı ve borçlusu belli olmayan bir alacağın tahsil kabiliyetinin de kalmadığı açıktır.

İşletme tarafından gönderilen cevapta bulgumuzdaki tespit kabul edilmiş; bundan sonraki süreçte, bulguda belirtilen sorunların yaşanmaması için kurs bedellerinin ya tamamının peşin olarak banka hesaplarına yatırtılacağı ya da kredi kartına taksit yapmak suretiyle peşin olarak tahsilatın gerçekleştirileceği, ödemesini eksik yapan kursiyerlerden tahsil edilemeyen bir kısım alacak için Üniversite Hukuk Müşavirliğine gerekli belgelerin verilerek hukuki sürecin başlatıldığı bildirilmiş, ancak tahsil edilemeyen ve mali tablolarda görünmeyen alacak tutarının ne kadar olduğu hususunda bilgi verilmediği gibi, Hukuk Müşavirliğince hukuki süreç başlatılan alacak tutarının ne kadar olduğu hakkında da herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

www.balioglu.net

Diğer taraftan yapılan tüm çalışmalar 2020 yılında yapılan denetim sonrası başlatıldığından bu çalışmaların 2019 yılı mali tablolarındaki verileri değiştirmeyeceği açıktır.

Gelinen noktada; Sürekli Eğitim Merkezi alacakları tahakkuk esasına göre değil tahsil esasına göre muhasebe kayıtlarına intikal ettirildiğinden; Merkez tarafından tahsil edilemeyen kurs bedelleri mali tablolarda 120 hesapta yer almamaktadır. Bu durum mali tablolarda 120 hesabın olması gerekenden daha düşük görünmesine ve dolayısıyla hatalı bilgi üretmesine sebep olmuştur. İşletme tarafından tahsil edilemeyen kurs bedellerinin yılı ve miktarı ile ilgili açıklamada bulunulmadığı için tablolardaki hata tutarı tespit edilemediği gibi, söz konusu alacakların tahsil kabiliyetinin olup olmadığı hususunda da bir değerlendirme yapılamamıştır.

Bulguya konu edilen hususla ilgili idari soruşturma açılarak İşletmenin alacaklarını takip etmeyen/tahsilatını şüpheli hale getiren personelin tespit edilmesi ve haklarında işlem tesis edilmesi gereklidir.

Diğer taraftan; İşletme alacaklarının mali tablolarda gösterilmemesinin mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmesini engellediği değerlendirilmiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE

DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Araştırma ve Uygulama Hastanelerinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapılarının Bozulması

29.03.2018 tarihinde kabul edilen 7104 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi ile Üniversite hastanelerinin borçlarının Hazine tarafından üstlenilmesi ve bu kapsamda İşletmelere verilen ve 2020 yılında 60 ayda eşit taksitlerle faizsiz olarak ödenmek kaydıyla kullandırılan kredilerin İşletmelerin borç durumları üzerinde beklenen faydayı sağlamadığı görülmüştür.

İşletmenin ödenmemiş borçları çok yüksek olup (351.937.005,65 TL) bu durum işletmenin sürekliliği için ciddi bir risk oluşturmaktadır.

2019 yılında üniversite hastanelerinin borçlarının hazine tarafından üstlenilmesi biraz rahatlamaya sebep olmuş olsa da; verilen maddi desteğin kredi mahiyetinde olması ve geri ödenmesi gerektiği hususu göz önüne alındığında; mali krizin sadece biraz ötelendiği, geri ödeme zamanı geldiğinde bu durumun yine işletmenin mali yeterliliği üzerinde olumsuz etki yapmasının yüksek bir olasılık olduğu değerlendirilmiştir. Nitekim İşletme ilgili düzenleme çerçevesinde Hazineden toplam 122.531.023,58 TL tutarında kredi kullanmıştır. Ancak İşletmenin 2019 yıl sonu itibariyle borçları kullanılan kredi tutarı kadar (122.531.023,58 TL) azalmamış, aksine daha da yükselmiştir. (2018 yıl sonu itibariyle 233.317.228,66 TL olan borç 2019 yıl sonu itibariyle 351.937.005,65 TL'ye yükselmiştir.) Bu durum; borçları için Maliye Hazinesi tarafından İşletmeye kredi açılması şeklinde getirilen çözümün geçici olduğu ve sorunları çözmekte yetersiz kaldığının göstergesi olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta; bulguya konu hususa değinilmemiş, sadece işletmenin gelir-gider dengesizliğine yol açan nedenler ve çözüm önerileri sıralandığından raporda yer almasına gerek duyulmamıştır.

BULGU 2: Üniversite Bünyesinde Faaliyet Gösteren Döner Sermaye İşletmelerinin 5018 Sayılı Kanun'da Tasarlanan Kamu Mali Yönetim Sistemi ile

www.balioglu.net

Uyumsuz Olması

Döner Sermaye İşletmelerinin 5018 Sayılı Kanun'da tasarlanan kamu mali yönetim sistemi ile uyumsuz olduğu görülmüştür.

Üniversite mali tabloları, kamu idaresinin tüm faaliyetlerini içermeli ve gerçek durumunu yansıtmalıdır.

Üniversite faaliyetleri, özel bütçe ve döner sermayeli işletme bütçeleri olmak üzere iki ayrı bütçe yapısı üzerinden yürütülmektedir. Kamu idaresi bünyesinde döner sermaye işletmesi birimlerinden teşekkül eden döner sermaye işletmesi mevcuttur. İşletmeler 1050 sayılı Kanun'un yürürlük döneminde bu dönem öngörülen mali sistem ile uyumlu olarak faaliyete geçmiştir. Bu birimlerin mevcut yapısı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirlenen temel ilkeler ve bütçe esasları ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un *"Kamu Maliyesinin Temel İlkeleri"* başlıklı 5'inci maddesinde; kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği belirtilmiştir. *"Bütçe türleri ve kapsamı"* başlıklı 12'nci maddesinde ise bütçe türleri tanımlanmış; genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanacağı belirtilmiştir. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı da hüküm altına alınmıştır. *"Bütçe ilkeleri"* başlıklı 13'üncü maddesinde ise bütçelerin ait olduğu yıl başlamadan önce TBMM veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamayacağı; kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği belirtilmiştir.

Döner sermayeli işletme bütçeleri 5018 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde belirlenen bütçe türleri içinde sayılmamıştır. Bu durumda Kanun da sayılan bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı hükmüne de aykırı bir yapı teşkil etmektedirler. Zira Üniversite özel bütçeli bir kamu idaresi olmasına rağmen, döner sermayeli işletme bütçeleri aynı kamu idaresi içinde farklı bir bütçe yapısını oluşturmaktadır.

5018 sayılı Kanunun 13'üncü maddesinde kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisinin kanunlarla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda kanunlarla tanımlanan üniversite görev ve hizmetlerinin özel bütçe ile verilen harcama yetkisi çerçevesinde üniversiteye tahsis edilen bütçe ve ödeneklerle karşılanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Üniversite faaliyetleri, iç içe geçmiş bu yapıda, ikili bir bütçe sistemi üzerinden yürütülmektedir. Mal ve hizmet alımları, yapım, bakım, onarım işleri, yolluk ödemeleri, elektrik, su, yakıt giderleri ve benzeri birçok ödemenin bir kısmı kamu idaresi bütçesinden bir kısmı ise döner sermaye bütçesinden karşılanmaktadır. Bu iki bütçe için oluşturulan mali tablolar ayrı ayrı incelendiğinde faaliyetlerin ancak bir kısmı hakkında bilgi edinilmektedir. Bu mali tablolar konsolide de edilemediğinden Üniversite faaliyetleri bir bütün olarak tek bir mali tabloda raporlanamamaktadır.

Döner sermayeli işletmelerin 5018 sayılı Kanun'da öngörülen mali yapı ile uyumlu hale getirilmesi için Kanun'un Geçici 11'inci maddesinde düzenleme yapılmıştır. Bu maddenin mülga 1'inci fıkrasında genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçelerinin, ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alacağı ve bu işletmelerin ve fonların tasfiye edileceği belirtilmiştir. Bu suretle kamu idaresinin tüm faaliyetlerinin tek bir bütçe üzerinden yürütülmesi ve raporlanması amaçlanmıştır. Ancak; söz konusu fıkra yürürlükten kaldırılmıştır. 2'nci fıkrada söz konusu işletmelerinin 31.12.2007 tarihine kadar yeniden yapılandırılacağı belirtilmiş, bu tarih 31.12.2010 olarak güncellenmiş ise de işletmeler bu güne kadar yeniden yapılandırılamamıştır.

www.balioglu.net

TBMM tarafından verilen bütçe yetkisi ve raporlanan bütçe uygulama sonuçları özel bütçeye ilişkin olup döner sermayeli işletme bütçesi ile yürütülen faaliyetler T.B.M.M. tarafından verilen bütçe yetkisi dışında gerçekleşmektedir. Dolayısı ile tahsis edilen bütçe ve uygulama sonuçları Üniversitenin tüm faaliyetlerini içermediğinden T.B.M.M., Üniversite faaliyetleri hakkında doğru bilgilendirilememektedir.

Sonuç olarak, döner sermayeli işletmelerin kamu mali sistem ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli yasal ve yönetsel düzenlemelerin gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe İmkanlarıyla Elde Edinilen Taşınırların Yıl Sonunda Üniversiteye Bedelsiz Devredilmesi

Döner Sermaye İşletmelerinde yıl içerisinde edinilen taşınırların tamamının her yıl sonunda üniversiteye bedelsiz devredilmesi nedeniyle taşınır hesaplarının gerçek durumu yansıtmadığı tespit edilmiştir.

01/05/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Taşınır İşlemleri" başlıklı 27'nci maddesine

göre döner sermaye işletmelerince edinilen taşınırların kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28.12.2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde taşınırların devirleri ile ilgili:

-Aynı harcama biriminde bulunan ambarların taşınır kayıt yetkililerinin kendi aralarındaki devirleri halinde;

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinde sayım da öngörülerek Yönetmelik Eki Örnek 11 numaralı Ambar Devir ve Teslim Tutanağı'nın düzenleneceği,

-Bir ambarla ilgili taşınır kayıt yetkilisinin değişmesi halinde;

Anılan Yönetmeliğin 6/4 ve 33'üncü maddeleri gereği; taşınır kayıt yetkilileri, sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrılamayacağı,

-Farklı kamu idareleri arasında taşınır devri halinde;

Mezkûr Yönetmeliğin "Kamu İdareleri Arasında Bedelsiz Devir ve Tahsis" başlıklı 31'inci maddesine göre bu şekilde devir yapılabilmesi için,

1) Kayıtlara alınış tarihi itibarıyla beş yılını tamamlamış olması

2) İdarece kullanılmasına ihtiyaç duyulmaması

şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmekte olup, bu durumda ve maddede sayılan diğer hallerde ancak diğer kamu idarelerine bedelsiz devredilebilmektedir. Bu şekilde gerçekleşen devirlerde ise,

Devralan kurumun Taşınır Mal Yönetmeliğinin 19'uncu maddesi gereği Taşınır İşlem Fişi (TİF) giriş kaydı; devreden kurumun ise Taşınır Mal Yönetmeliğinin 24'üncü maddesi gereği TİF çıkış kaydı düzenleyerek devirleri gerçekleştireceği,

ifade edilmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde yukarıda belirtilen taşınır devir usulleri dışında yıl sonunda taşınırların bir başka bütçeye doğrudan ve bedelsiz devrine imkan sağlayan bir düzenleme

www.balioglu.net

bulunmamaktadır.

Üniversite Döner Sermaye İşletmelerinde 2019 yılı denetimlerimizde;

1) Taşınır Mal Yönetmeliğinde yukarıda belirtilen taşınır devir usulleri dışında yıl sonu taşınırların bir başka bütçeye doğrudan ve bedelsiz devrine imkan sağlayan bir düzenleme olmamasına rağmen; yıl içinde Döner Sermaye İşletmelerinde edinilen taşınırların yıl sonlarında, 05.07.1983 tarih ve 18098 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in 6'ncı maddesindeki "*Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye işletmeleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredilir*." hükmüne istinaden Üniversite Özel Bütçe içerisinde bulunan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına bedelsiz olarak devredildiği,

2) Devir prosedürlerinin ise Taşınır Mal Yönetmeliğinin "Kamu idareleri arasında bedelsiz devir ve tahsis" başlıklı 31'inci maddesi çerçevesinde gerçekleştirildiği, böylece taşınırları bedelsiz devralan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının Taşınır Mal Yönetmeliğinin 19'uncu maddesi gereği TİF giriş kaydı; devreden döner sermaye işletmesinin ise Taşınır Mal Yönetmeliğinin 24'üncü maddesi gereği TİF çıkış kaydı düzenleyerek devirleri gerçekleştirildiği,

3) Bu şekildeki uygulama esnasında devir yapılırken Döner Sermaye İşletme Müdürlükleri tarafından veya Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından sayım yapılmadığı,

4) Araç, gereç ve öteki demirbaş eşyanın alımında kullanılan gelirin kaynağı yönüyle öğretim üyelerinin katkılarına dayanıp dayanmadığı ayrımı yapılmaksızın demirbaş ve cihaz mahiyetindeki tüm taşınırların bedelsiz olarak devre konu edildiği,

5) Döner Sermaye İşletmelerinde bulunan dayanıklı taşınırların tamamının farklı harcama ve hatta farklı bütçeler içerisinde olmasına rağmen Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı kayıtlarında ve sorumluluğunda bulunduğu,

tespitleri yapılmış olup bu şekilde taşınırların kullanım yerleri ile taşınırlardan sorumlulukların farklı harcama birimlerinde hatta farklı bütçelerde dağıtılması uygulamasının 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun genel gerekçesinde vurgulanan

www.balioglu.net

sağlıklı bir hesap verme mekanizması ile yetki-sorumluluk dengesinin kurulması amacına da aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Döner Sermaye İşletmelerinde Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da ön malî kontrol; "*İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolünü ifade eder*" şeklinde tanımlanmış olup, Esaslar'ın "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.*" şeklinde tanımlanmıştır. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmeleri de ön mali kontrol yapacak kurumlar arasında kabul edilmektedir.

www.balioglu.net

Esaslarda Malî Hizmetler Birimi "Kamu idarelerinde 5018 sayılı Kanunun 60'ıncı maddesinde belirtilen görevleri yürüten birimi ifade eder" denilmektedir. İç kontrole ilişkin yetki ve sorumlulukların belirlendiği Esasların 8'inci maddesinde üst yöneticilerin, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkililerinin ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumlu oldukları,

İdarelerin malî hizmetler biriminin, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapacağı ve ön malî kontrol faaliyetini yürüteceği…" ifadeleri yer almaktadır.

Esasların "Ön Malî Kontrolün Kapsamı" başlıklı 10'uncu maddesinde de;

- Ön malî kontrol görevinin, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirileceği,

- Ön malî kontrolün, harcama birimleri tarafından yapılan kontroller ile malî hizmetler

birimi tarafından yapılan kontrollerden oluştuğu, malî hizmetler birimi tarafından yapılacak ön malî kontrolün, Usul ve Esaslarda belirtilen kontroller ile idarelerce yapılacak düzenlemeler çerçevesinde bu birim tarafından yapılması öngörülen kontrollerden meydana geldiği,

- Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklere ilişkin malî karar ve işlemlerin, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edileceği, bunun yanı sıra malî karar ve işlemlerin harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edileceği

şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Esasların Ön malî kontrol sürecinin anlatıldığı 12'nci maddesinde de; malî hizmetler birimince kontrol edilen işlemler hakkında görüş yazısı düzenlenip ilgili birime gönderileceği, ön malî kontrol sonucunda yazılı görüş düzenlenmesi halinde bu yazılı görüşlerin ayrıntılı, açık ve gerekçeli olmak zorunda olduğu, malî hizmetler biriminin görüş yazısının ilgili işlem dosyasında saklanacağı ve bir örneğinin de ödeme emri belgesine ekleneceği…" belirtilmiştir.

Esaslarda Ön Mali Kontrole Tabi Tutulacak İşlemler; "Kanun Tasarılarının Malî Yükünün Hesaplanması (Md.16), Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarıları (Md.17), Ödenek Gönderme Belgeleri (Md.18), Ödenek Aktarma İşlemleri (Md.19), Kadro Dağılım Cetvelleri (Md.20), Seyahat Kartı Listeleri (Md.21), Seyyar Görev Tazminatı Cetvelleri (Md.22), Geçici İşçi Pozisyonları (Md.23),Yan Ödeme Cetvelleri (Md.24),Sözleşmeli Personel Sayı ve Sözleşmeleri (Md.25),Yurtdışı Kira Katkısı (Md.26)" şeklinde sayılmıştır.

Konuyla ilgili 2019 yılı denetimlerimizde Döner Sermaye İşletmesinde;

- Harcama Öncesi Ön Mali Kontrolün yapılması için Mali Hizmetler Biriminin kurulmadığı,

- Mevcut İç Kontrol Biriminin Ön Mali Kontrol kapsamındaki işlerle ilgili Ön Mali Kontrol görevi yapmadığı,

- Ön Mali Kontrole tabi tutulması gereken İhale dokümanlarının Ön Mali Kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda Ön Mali Kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı,

www.balioglu.net

tespitleri yapılmış olup söz konusu uygulama 5018 Sayılı Kanun'un " Ön Malî Kontrol" başlıklı 58'inci maddesi, Kanun'un 60'ıncı maddesi (l) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3, 13, 17, 26, 28'inci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Bulgumuzdaki tespit doğrultusunda Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde bir "ön mali kontrol" birimi oluşturulması ve bu birimin en kısa süre içerisinde işler hale getirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 5: İç Kontrol Sistemine Döner Sermaye İşletmesinin Dahil Edilmemesi ve Döner Sermaye İşletmesinde İç Kontrol Sisteminin Kurulmaması

Üniversitede iç kontrol sistemine Döner Sermaye İşletmesinin dahil edilmediği, Döner Sermaye İşletmesinde iç kontrol sisteminin kurulmasına ilişkin herhangi bir çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

İç kontrol 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde; *"idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü"* olarak tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un "Kontrolün Yapısı ve İşleyişi" başlıklı 57'inci maddesinde ise;

"Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur.

Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır" denilmektedir.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56,

57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir."* hükmü yer almaktadır. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmelerinin de iç kontrol faaliyetlerini yürütmekle yükümlü olduğu kabul edilmektedir.

Anılan Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesi gereğince üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.

Bununla birlikte, 5018 sayılı Kanun'un geçici 11'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; *"Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılıncaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir… "*, denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıdaki madde hükmüne istinaden 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Kontrol ve denetimin amacı" başlıklı 11'inci maddesinde;

"İşletmelerde kontrol ve denetimin amacı;

a) Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) İlgili mevzuata uygun olarak faaliyet gösterilmesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, sağlamaktır." ifadesi yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 599'uncu maddesinde ise;

"Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır." denilmektedir.

Buna göre, Yönetmelikte işletmelerin iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin farklı bir düzenleme olmadığı için Döner Sermaye İşletmeleri 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan iç kontrol sistemine ilişkin hükümlere tabi olacaklardır.

Ancak yapılan incelemede;

Üniversite üst yöneticisine bağlı olan Döner Sermaye İşletmesinin, Üniversitede oluşturulan iç kontrol sisteminin dışında bırakıldığı, Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde iç kontrol sistemi kurulmadığı,

Üniversitenin hazırladığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı kapsamında Döner Sermaye İşletmesinde iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına yönelik herhangi bir eyleme yer verilmediği,

görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından taslak raporumuza gönderilen cevapta her ne kadar Döner Sermaye İşletmesinin Üniversitenin bütüncül yapısı içerisinde İç Kontrol Sistemine dâhil edildiği bildirilmiş olsa da yerinde yapılan denetimlerde bu savı destekleyen herhangi bir işlem ve eyleme rastlanılmamış, sadece İşletme bünyesinde yer alan Sağlık Hizmetleri Döner Sermaye İşletme Biriminin Üniversiteden bağımsız olarak kendi iç işleyişinde bir düzen sağlayabilmek için kendine özgü bir iç kontrol sistemi oluşturma çalışmalarının mevcut olduğu görülmüştür.

Bu itibarla, Üniversite İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planının, Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde revize edilerek, Döner Sermaye İşletmesinde iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik çalışmaların ivedilikle başlatılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 6: İhalelerde Yaklaşık Maliyetin Gerçekçi Belirlenmemesi

Dokuz Eylül Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından yapılan İKN:2018/568144 ihale kayıt numaralı "2019 Yılı 6 Aylık Gıda Alımı" ihalesi ile İKN:2019/248348 ihale kayıt numaralı "2019 Yılı İkinci 6 aylık Gıda Alımı" ihalelerinde:

- Yaklaşık maliyetin belirlenme çalışmasının yapıldığı tarihte piyasada gerçek fiyatları yansıtmayan tekliflerin yaklaşık maliyetin hesabına dahil edildiği,

- Yaklaşık maliyetin bazı kalemlerde sadece 2 firmadan fiyat teklifi almak suretiyle,

www.balioglu.net

bazı kalemlerde de 3 firma teklifi ve bir önceki yıl ihalesinde oluşan fiyatın ÜFE ile güncellenmesi yoluyla belirlendiği ve

- 2019 Yılı İkinci 6 aylık Gıda Alımı ihalesinin yüklenicisinin; yaklaşık maliyet fiyat araştırması sırasında kalem bazında verdiği yüksek fiyatların çok altında fiyatlarla ihaleye teklif verdiği ve ihalenin üzerine bırakıldığı, diğer bir ifade ile; yaklaşık maliyetin belirlenmesi aşamasında yüksek fiyat teklifi vererek İdareyi yanılttığı ve yaklaşık maliyetin olması gerekenden yüksek belirlenmesine sebep olduktan sonra, gerçek piyasa fiyatı olan ve yaklaşık maliyetin belirlenmesi aşamasında verdiği fiyatların altında fiyatlarla teklif vererek ihaleyi aldığı,

görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur (...)"* denilmek suretiyle, ihalelerde uyulması gereken temel ilkeler belirlenmiştir.

Aynı Kanunun "Yaklaşık Maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz." denilmektedir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık Maliyetin Hesaplanması" başlıklı 8'inci maddesinde;

"(1) İdare yaklaşık maliyetin hesaplanmasında; alım konusu malın niteliğini, miktarını, teslim süresini, nakliyesini, sigortasını ve diğer özel şartlarını belirterek KDV hariç fiyat bildirilmesini ister. Ancak, idare, gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek fiyat bildirimlerini ve proforma faturaları değerlendirmeye almaz.

(2) Yaklaşık maliyetin hesaplanmasında kullanılan her tür bilgi ve belgeye hesap cetveli ekinde yer verilir. Değerlendirmeye alınmayan fiyat bildirimleri ile proforma faturaların

www.balioglu.net

değerlendirmeye alınmama gerekçeleri de hesap cetvelinde belirtilir.

(3) İdare, alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, aşağıdaki (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplar:

a) İdare, alım konusu malın özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından fiyat isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

b) İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de fiyat bildirimi veya proforma fatura isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

c) İdare, alım konusu mala ilişkin olarak Bütçe Uygulama Talimatlarında ve/veya Sağlık Uygulama Tebliğlerinde yer alan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Bu fiyatlarda KDV veya farklı nitelikte giderler bulunması durumunda bu giderler fiyatlardan indirilerek yaklaşık maliyet hesaplanır.

ç) İdare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise bu alımlarda ortaya çıkan sözleşme bedelleri, endeks veya Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan ilgili endekslerden uygun olanı kullanmak suretiyle güncelleyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Döviz ile yapılmış olan alımlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru veya çapraz kur üzerinden fiyatlar güncellenerek yaklaşık maliyet hesaplanabilir.

d) İdare, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfalarında yayımlanan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinde, ihtiyaç duyulan malların en uygun fiyatla temin edilebilmesi için yaklaşık maliyetin doğru ve gerçek piyasa rayicini gösterecek şekilde tespit edilmesinin gerekliliği vurgulanmış, bunun için de kullanılabilecek yöntemler belirlenmiştir. Ancak İşletme yaklaşık maliyeti tespit ederken sadece (b) ve (ç) bentlerinden İKN:2019/248348 ihale kayıt numaralı ihalede (2.altı aylık ihale) sadece birini, İKN:2018/568144 ihale kayıt numaralı ihalede (1.altı aylık ihale) ikisini birden kullanmış, ancak ihale sırasında oluşan teklif fiyatlarından, söz konusu yaklaşık maliyet belirleme yöntemlerinin yeterli olmadığı anlaşılmıştır. Şöyle ki;

İKN:2018/568144 ihale kayıt numaralı ihalede (1.altı aylık ihale) yaklaşık maliyet belirlenirken bazı kalemlerde diğer firma tekliflerinin ve ÜFE ile güncellediği önceki tarihli

www.balioglu.net

alımlarına ilişkin fiyatların çok üzerinde olan fiyat tekliflerini Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanması" başlıklı 8'inci maddesinin (1) nolu bendi uyarınca dikkate alınmaması gerekirken ortalamaya dahil edilerek yaklaşık maliyetin yükselmesine sebep olunmuş, bu kalemlerden bazıları aşağıdaki tabloda örneklenmiştir:

Tablo 14:Ortalama Fiyat Hesabına Dahil Edilen Piyasa Rayici Üzerindeki Fiyatlar

Malzeme Adı	ÜFE ile güncellenmiş fiyat	Hal bülteni	1.firma teklifi	2.firma teklifi	Yüksek teklif	2.en yüksek fiyat ile aradaki fark
Maydonoz	0,24	0,25	0,75	1,50	**4,00**	% 167
Taze nane	0,24	0,45	0,75	1,50	**2,50**	% 66
Kültür mantarı	7,34	9,90	8,50	10,00	**20,00**	% 100
Beyaz lahana	0,73	1,40	2,50	2,50	**4,00**	% 60

İKN:2019/248348 ihale kayıt numaralı ihalede (2.altı aylık ihale) ise; sadece (b) bendine göre yaklaşık maliyet oluşturma yoluna gidilmiş, 8 kısma ayrılmış ihalenin 6 kısmı için sadece 2 firmadan teklif alınmış, önceki ihaledeki fiyatlar ÜFE yoluyla güncellenmemiş, hal fiyatları da dikkate alınmamış ve İzmir ilindeki benzer büyüklükteki kurumların ihalelerinde oluşan fiyatlar araştırılmamıştır.

İhalenin üzerine bırakıldığı isteklinin yaklaşık maliyet belirlenmesi sırasında verdiği fiyatlar ile ihale sırasındaki fiyat teklifleri aşağıdaki tabloda örneklenmiştir:

Tablo 15:Yaklaşık Maliyet-Satın Alma Fiyatları Karşılaştırması

Malzeme Adı	Yaklaşık Maliyet Birim Fiyat (TL)	İhale Edilen Fiyat (TL)	Fark
Erik	14,50	9,50	% 34
Kiraz	16,50	12,00	% 27
Siyah üzüm	14,00	10,50	% 25

Görüleceği üzere; gıda temininde gerçekleşen fiyatlar ile yaklaşık maliyetler arasında % 25 ile % 34 oranına varan farklılık mevcuttur.

Kamu idaresi bulgumuzda yer alan:

- 1.altı aylık gıda alım ihalesinde "Yaklaşık maliyetin belirlenme çalışmasının yapıldığı tarihte piyasada gerçek fiyatları yansıtmayan tekliflerin yaklaşık maliyetin hesabına dahil edildiği" şeklindeki tespitle ilgili olarak gönderdiği cevapta; gıda alım ihalesinde yer alan bazı ürünlerin fiyatlarının belirlenmesinde iklim koşullarının önemli rol oynadığını, dolayısıyla iklim koşullarını öngöremeyen isteklilerin bazen görece yüksek fiyat verebildiklerini, ihale

www.balioglu.net

komisyonunun ihale kararını vermeden önce teklif fiyatların piyasa rayiçlerine uygun olup olmadığını teyit etmek için karar öncesinde Hal Bülteninde yer alan güncel fiyatlara göre kararını verdiğini, dolayısıyla yaklaşık maliyetin piyasa rayiçlerinin bir miktar üzerinde tespit edilmesinin, birim fiyat ihale bedelinin belirlenmesi açısından herhangi bir olumsuzluk teşkil etmediğini bildirdiyse de; ileri sürülen hususlar bulgumuzdaki tespiti ortadan kaldırmamakta olup; iklim koşullarıyla bulgudaki tespitin herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır. Diğer yandan; ihale komisyonu tarafından verilen kararda yer alan birçok ürünün birim fiyatının Hal Bülteninde yer alan fiyatların üzerinde olduğu görülmüştür.

-2.altı aylık gıda ihalesinde ise "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet başlıklı 9'uncu maddesinde yer alan ve yaklaşık maliyetin düzgün tespit edilebilmesi için belirlenen araştırmalardan sadece (b) bendine göre yaklaşık maliyet oluşturma yoluna gidilmesi, 8 kısma ayrılmış ihalenin 6 kısmı için sadece 2 firmadan teklif alınması, önceki ihaledeki fiyatların ÜFE yoluyla güncellenmediği gibi hal fiyatlarının da dikkate alınmadığı" şeklindeki tespitle ilgili olarak öne sürdüğü İşletmenin yaşadığı ödeme güçlüğü nedeniyle firmaların kestikleri fatura bedellerinin 1 yıla uzayan vadelerle ödenebildiği, bu nedenle de firmaların rayiç bedellerin üzerinde fiyat teklif ettikleri ve bu yüzden yaklaşık maliyetin piyasa rayiçlerinin üzerinde oluştuğu şeklindeki açıklaması da kabul edilememiştir. Şöyle ki; gıda dışında diğer tüm ilaç ve medikal malzeme alımları ile ilgili olarak yapılan ihalelerde yaklaşık maliyet düzgün tespit edilip; ödeme vadelerinin uzun olması nedeniyle istekli çıkmadığında ihale iptal edilip ihtiyaç duyulan malzemeler açık ihale dışındaki alım yöntemleriyle tedarik edilmekte ve ücreti peşin olarak ödenmektedir. Gıda ihalesinde bu yolun tercih edilmeyerek doğrudan yaklaşık maliyetlerin başkaca hiçbir araştırma yapmadan sadece 2 firmadan teklif alınarak piyasa rayiçlerinin çok üzerinde belirlenmesi ve ihalenin bu yaklaşık maliyet üzerinden gerçekleştirilmesinin mevzuata uygun olmadığı ve kamuyu zarara uğratma ihtimalinin yüksek olduğu değerlendirilmiş, bu yüzden yapılan açıklamaların bulgumuzdaki tespiti değiştirecek nitelikte olmadığı sonucuna varılmıştır.

İhale sürecinin ilk ve en önemli aşaması yaklaşık maliyetin düzgün tespit edilmesi olup; ihalenin ilk aşamasında ortaya çıkan ve sürecin tamamını olumsuz yönde etkileyen bu durum kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını da engellemektedir.

BULGU 7: İşletme Bünyesinde Kullanılan POS Cihazları İçin İhale Yapılmaması

DEÜ Döner Sermaye İşletmelerinde kullanılan POS Cihazlarının bir kamu bankasından temin edildiği, ancak bu teminin herhangi bir protokole ya da muteber bir sözleşmeye

www.balioglu.net

dayandırılmadan yapıldığı görülmüştür.

DEÜ Döner Sermaye İşletmeleri bünyesinde 2 ayrı birimde POS Cihazı kullanılmaktadır.

Bu 2 birime ait 01.01.2019 ve 31.12.2019 tarihleri arası toplam işlem hacmi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 16:Birim Bazında 01.01.2019 ve 31.12.2019 Tarihleri Arası POS Cihazları Verileri

Döner Sermaye Birim Adı	**Toplam İşlem (TL)**
DEÜ Sağlık Hizmetleri Müdürlüğü	20.134.623,11
DEÜ Sürekli Eğitim Merkezi Müdürlüğü	890.974,49
TOPLAM	**21.025.597,60**

08.12.2016 tarih ve 29912 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin "Uygulama ve Kullanılacak Araçlar" başlıklı 5 inci maddesinin (3) nolu bendinde kurumların; faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi de kullanabilecekleri, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunlu olduğu şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere; İşletmeler kredi kartları ile yapacakları tahsilatlar için kamu/özel ayrımı yapmaksızın yurt içinde yerleşik tüm bankaların POS cihazlarını kullanma yetkisine sahiptir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta mevcut durum anlatılmış; İşletme bünyesinde kullanılan POS cihazlarının ihale edilmemesi ve bu suretle işletmenin gelir kaybına uğratılması hususu ile ilgili olarak herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

İşletme bünyesinde kullanılacak POS cihazlarının hangi bankaya ait olacağı hususunun ihale yoluyla belirlenmesi ve elde edilen gelirin işletme hesaplarına kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 8: Sürekli Eğitim Merkezinin Faaliyetlerinde Kamu Gelirinin Firmalara Bırakılması

Sürekli Eğitim Merkezince düzenlenmesi gereken sertifika programlarında firmalarla

www.balioglu.net

imzalanan sözleşmelerle, kayıt ücretlerinin %74 ile %82'sinin şirketlere verilmesi suretiyle, Üniversite tarafından elde edilmesi gereken kamu gelirinin firmalara bırakıldığı tespit edilmiştir.

Bulguya konu firmalar kursiyerlerden kurs ücreti olarak bir bedel tahsil etmekte ve bu bedel içerisinden Merkez ile imzaladığı protokolde belirtilen ücreti Döner Sermaye İşletmesine yatırmaktadır. Ancak söz konusu husus Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 17'nci maddesinde yer alan, "Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez." hükmü ile çelişmektedir.

Diğer taraftan; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinde; rektörlerin Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumlu oldukları belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Anılan Kanun'un "*Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinin (j) bendinde ise Uygulama ve Araştırma Merkezi; Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim - öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumu olarak tanımlanmıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM) Yönetmeliği'nin:

- 3'üncü maddesinde, DESEM'in amacının üniversitenin eğitim verdiği ve araştırma yaptığı tüm alanlarda, akademik programlar dışında sürekli olarak verilecek eğitim programlarını düzenleyerek ve ilan ederek bu programlar aracılığıyla üniversitenin kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunmak olduğu belirtilmiş,

- 4'üncü maddesinde ise Merkezin çalışma alanının; Yönetmelik'te belirlenen amaçlar doğrultusunda kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluş ve kişilere ihtiyaç duydukları alanlarda eğitim programları planlamak, paket programlar önermek, ulusal ve uluslararası düzeyde kurslar, seminerler, konferanslar, eğitim fuarları düzenlemek ve koordinasyonunu sağlamak olduğu

Hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümler karşısında ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka

uygun olarak elde edilmesi ve kullanılması sorumluluğu çerçevesinde; Sürekli Eğitim Merkezinin faaliyetlerinde Milli Eğitim Bakanlığı izni bulunan firmalarla işbirliğinin mevzuatta belirlenen şekilde gerçekleştirilmesi ve firmaların üniversitenin adını kullanarak kazanç sağlamasına düzenlenen sözleşmelerle izin ve onay verilmemesi gerekmektedir.

BULGU 9: Sürekli Eğitim Merkezi Tarafından Verilmesi Mümkün Olan Eğitimlerin Hizmet Alımı Yapılarak Dışarıdan Temin Edilmesi Yoluyla İşletmenin Gelir Kaybına Uğratılması, Alım Sürecinde Hataların Mevcut Olması ve Ödeme Evrakına Bağlanan Belgelerin Düzenlenmesinde Gerekli Dikkat ve Özenin Gösterilmemesi

İşletmenin 2019 yılı hesabının incelenmesi sonucunda; Üniversitede görevli öğretim üyeleri vasıtasıyla düzenlenebilecek eğitimlerin hizmet alımı şeklinde özel şahıs ve firmalardan temin ettiği, ihale sürecinde takvim yönünden önemli hataların mevcut olduğu ve ödeme evrakına bağlanan belgelerde yer alması gereken bilgilerin bulunmadığı tespit edilmiştir.

1- ***Sürekli Eğitim Merkezi Tarafından Verilmesi Mümkün Olan Eğitimlerin Hizmet Alımı Yapılarak Dışarıdan Temin Edilmesi Yoluyla İşletmenin Gelir Kaybına Uğratılması***

www.balioglu.net

İşletme bünyesinde faaliyet gösteren Sürekli Eğitim Merkezi tarafından yıl içinde düzenlenen kurslarla aynı içerikli olan kurslar için piyasadan doğrudan temin yoluyla hizmet alımı (büyük kısmı eğitimle yetkilendirilmemiş bir firmadan alınmıştır) yapıldığı görülmüştür.

İşletmenin Üniversitede görevli öğretim üyeleri ile söz konusu eğitimleri vermeye muktedir iken ve bir kısmını da bu şekilde gerçekleştirmiş iken kalan ve verilen eğitimlerin büyük bir kısmını oluşturan eğitimleri dışarıdan hizmet alımı yoluyla temin etmesinin İşletmeyi zarara uğratan bir eylem olduğu değerlendirilmiştir.

2- ***İhale sürecinde hatalar mevcut olması***

Yine aynı firmadan yapılan ve 27.09.2018 tarihinde taraflar arasında imzalanan sözleşme kapsamında satın alınan Yabancı Dil Sınavı Hizmet Alımına (63 saat) ilişkin:

Sözleşme imza tarihi : 27.09.2018
Doğrudan Temin Onay Belgesi tarihi : 30.01.2019
Piyasa Fiyat Araştırma Tutanağı düzenlenme tarihi: 31.01.2019
İşyeri teslim tarihinin : 05.02.2019
olduğu görülmüştür.

Kamuda her alım (hizmet alımı dahil) bir taleple başlar. Talep ilgili birime geldikten sonra piyasa fiyat araştırması yapılır. Talebin uygun bulunması ve yeterli ödeneğin de var olması halinde harcama yetkilisi tarafından alıma izin verildiğini ve alımda uygulanacak usul ile varsa yaklaşık maliyetinin belirtildiği Onay Belgesi düzenlenir ve sonrasında en uygun teklifi veren yüklenici ile sözleşme imzalanarak yer teslimi yapılır.

Örneğimizde ise bu süreç tamamen ters işletilmiş, piyasa fiyat araştırması yapılmadan ve harcama onayı alınmadan ne şekilde belirlendiği belli olmayan bir tutar üzerinden önce sözleşme imzalanmış, sözleşmenin imzalanmasından 3 (üç) ay sonra piyasa fiyat araştırması yapılarak aynı gün harcama onayı alınmış ve hizmet alım onayı verildiği tarih olan 31.01.2019 tarihinde yüklenici bir hakediş düzenleyerek 63 saatlik eğitimi tamamladığını bildirmiş ve bu hakediş belgesinde de iş yeri teslim tarihi olarak hizmetin bittiğinin İdareye bildirdiği tarihten 5 gün sonrasını, 05.02.2019 tarihini göstermiştir.

Benzer bir durum Yaratıcı Yazarlık Eğitim Hizmet Alımı (36 saat) işinde de mevcuttur. Hizmet alımına ilişkin taraflar arasında 08.02.2019 tarihinde sözleşme imzalanmış, ancak bu işin harcama onayı ve piyasa fiyat araştırmasının sözleşme imzalanmasından 6 (altı) ay sonra 19.08.2019 ve 20.08.2019 tarihinde yapıldığı ödeme emri eki belgelerden anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Bu şekilde çok sayıda hizmet alımı mevcut olup yukarıda sadece 2 (iki) tanesi örnek olarak irdelenmiştir.

3- ***Ödeme Evrakına Bağlanan Belgelerin Düzenlenmesinde Gerekli Dikkat ve Özenin Gösterilmemesi***

22.06.2019 – 25.08.2019 tarihleri arasında hizmet alımı yapılan Dış Ticaret Eğitimi Hizmet Alımına ait olarak düzenlenen ödeme evrakı (31.10.2019/921) ekindeki belgeler incelendiğinde; firma ile DESEM arasında 18.06.2019 tarihli bir sözleşme imzalandığı ve bu sözleşmeye göre firmanın 22.06.2019 – 25.08.2019 tarihleri arasında 80 saat eğitim vereceği anlaşılmaktadır. Ancak yine ödeme emrine eklenen Hizmet işleri Kabul Tutanağında sözleşme tarihi 04.10.2019 olarak gösterilmiş ve 25.08.2019 tarihinde sona eren eğitimler için 40 gün sonra 04.10.2019 tarihli bir tutanak düzenlenerek bu tutanakta Muayene Kabul Komisyonunun, kontrol teşkilatı ve yüklenicinin de hazır olduğu ……. - ……. tarihleri arasında işyerine (kabul için öngörülen yere) giderek yüklenici tarafından yapılmış işleri kabul bakımından incelediği ve ***"Yapılan işin sözleşme ve eklerine uygun olduğu ve kabule engel olabilecek eksik, kusur ve arızaların bulunmadığı görülmüştür"*** denilerek kabul tutanağını imzaladıkları görülmüştür.

Kabul tutanağındaki hatalar/eksiklikler aşağıda sıralanmıştır.

a) 18.06.2019 tarihinde imzalanan sözleşme Hizmet İşleri Kabul Tutanağında 04.10.2019 tarihinde imzalandığı belirtilmiştir.

b) Tutanakta bulunan ve doldurulması gereken ve önem arzeden hemen tüm hususlar boş bırakılmıştır.

Hizmet alımlarında işin sözleşmeye uygun olarak yapılıp yapılmadığını gösteren Hizmet İşleri Kabul Tutanağının tam ve eksiksiz olarak düzenlenmesinin önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net